

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
“YENİ HİTİT” DERS KİTABININ DÖRT TEMEL DİL BECERİSİ VE
KÜLTÜR AÇISINDAN İNCELENMESİ

Cenan İŞÇİ

İZMİR

2012

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
“YENİ HİTİT” DERS KİTABININ DÖRT TEMEL DİL BECERİSİ VE
KÜLTÜR AÇISINDAN İNCELENMESİ

Cenan İŞCİ

Danışman

Yrd. Doç.Dr. Nevin AKKAYA

İZMİR

2012

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan ‘Yeni Hitit’ Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi ve Kültür Açısından İncelenmesi” adlı çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, onurumla onaylarım.

CENAN İŞCİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

İşbu çalışma, jürimiz tarafından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi programında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan :Prof. Dr. V. Doğan GÜNAY

Üye :Doç. Dr. Caner KERİMOĞLU

Üye :Yrd. Doç. Dr. Nevin AKKAYA

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

22/12/2012

Prof. Dr. h. c. İbrahim ATALAY
Enstitü Müdürü

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	448104
Yazar Adı / Soyadı	Cenan İŞÇİ
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 29740067746
Telefon / Cep Telefonu	
e-Posta	cenan_6@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan "Yeni Hitit" Ders Kitabının Dört Temel Dil Becerisi ve Kültür Açısından İncelenmesi
Tezin Tercümesi	The Evalaution of The Effectiveness of The Textbook "Yeni Hitit" used in Teaching Turkish as a Foreing Language in Terms of the Four Basic Language Skills and Culture
Konu Başlıkları	Eğitim ve Öğretim
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	
Anabilim Dalı	Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2012
Sayfa	146
Tez Danışmanları	Yrd. Doç. Dr. Nevin AKKAYA
Dizin Terimleri	Yabancı dil öğretimi=Foreign language learning Dil-kültür=Language-culture Dört dil becerisi=Four language skills
Önerilen Dizin Terimleri	'Yeni Hitit' Ders Kitabı='Yeni Hitit' textbook.
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a.Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgilinenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezime ilgili fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

11/11/2012
İmza:.....

Y. Akkaya

TEŞEKKÜR

Lisans, yüksek lisans eğitimim ve tez çalışmam boyunca bilgisiyle, kültürüyle, hayat felsefesiyle, varlığını her zaman hissettiren, şefkatiyle ve sabrıyla bana yol gösteren değerli danışman hocam, Yrd. Doç Dr. Nevin Akkaya'ya teşekkür ediyorum.

Hayatım boyunca yanımda bulunan, hayata karşı sağlam duruşuyla bana ışık tutan, en büyük öğreticim sevgili anneme ve sevgili babama, benden desteğini esirgemeyen sevgili kardeşime, ayrıca tez yazım sürecinde bana destek olan kıymetli hocam Melek SEÇER'e ve sevgili dostlarıma teşekkür ediyorum.

Cenan İŞCİ

2012

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	1
İÇİNDEKİLER	11
TABLO LİSTESİ	IV
ÖZET	V
ABSTRACT.....	VII
I. BÖLÜM.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
1.3. Araştırmanın Problem Cümlesi.....	3
1.4. Alt Problemler.....	3
1.5. Sayıtlılar	3
1.6. Sınırlılıklar	4
1.7. Tanımlar	4
1.8. Kısaltmalar	4
II. BÖLÜM	5
KURAMSAL ÇERÇEVE.....	5
2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi	5
2.1.1. Okuma	5
2.1.2.Dinleme	11
2.1.3.Konuşma	18
2.1.4.Yazma	25
2.2. DİL KÜLTÜR İLİŞKİSİ.....	29
2.2.1. Dil.....	32
2.2.2.Kültür	33
2.2.3. Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Aktarımı ve Yabancı Dil Öğretiminde Kültürün Önemi	36
2.2.4. Yabancı Dil Ders Kitaplarında Kültür Aktarımının Yöntemleri.....	40
2.3.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinler ve Metinler Aracılığıyla Kültür Aktarımı	44

2.3.1.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinler	44
2.3.2. Metin Kavramı ve Türleri	44
2.3.3.Türkçe Öğretiminde Metinlerin Önemi ve Bulunması Gereken Temel Özellikler.....	48
2.3.4. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Metinlerin Önemi	49
2.3.5 Yabancılar Türkçe Öğretimde Metin Seçimindeki İlkeler	49
2.4. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynak Kullanımı ve Ders Kitapları (Ders Kitabının Önemi, Yeni Hitit Ders Kitaplarının Özellikleri) 50	
2.4.1. Ders Kitabı	50
2.4.2.Ankara Üniversitesi TÖMER ve Yeni Hitit Serisi Ders Kitapları.....	55
III. BÖLÜM.....	57
İlgili Yayın ve Araştırmalar	57
IV. BÖLÜM	67
YÖNTEM.....	67
4.1.Araştırma Modeli	67
4.2.Evren ve Örneklem	67
4.3.Veritoplama Araçları	69
4.4. Veri Çözümleme Teknikleri.....	70
V. BÖLÜM.....	71
BULGULAR VE YORUMLAR	71
VI. BÖLÜM	135
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	135
KAYNAKÇA	139

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 1. Ünite İş Dünyası	71
Tablo 2 2. Ünite Şimdi Spor Zamanı	77
Tablo 3 4. Ünite Bu Yıl Moda Ne?	82
Tablo 4 5. Ünite Eğitim Şart	86
Tablo 5 7. Ünite icatlar Mucitler.....	92
Tablo 6 9. Ünite Sinema Dünyası	98
Tablo 7 10. Ünite İster İnan İster İnanma	103
Tablo 8 11. Ünite Bugün Bayram	108
Tablo 9 İş Dünyası	113
Tablo 10 Şimdi Spor Zamanı	115
Tablo 11 Bu yıl Moda Ne?.....	117
Tablo 12 Eğitim Şart	119
Tablo 13 İcatlar Mucitler	121
Tablo 14 Sinema Dünyası	123
Tablo 15 İster İnan İster İnanma	125
Tablo 16 Bugün Bayram	127

ÖZET

Bu çalışmada, Türkçenin Yabancı Dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarından biri olan ‘Yeni Hitit’ ders kitabı dört temel dil becerisi ve kültür açısından incelenmiştir.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan eğitim materyallerinden biri de ders kitaplarıdır. Ders kitapları eğitim öğretim süreci boyunca sınıf içerisinde en çok kullanılan eğitim materyallerinden biridir. Öğrencinin seviyesine uygun bir şekilde oluşturulmuş diyalog, metin ve dilbilgisi yapılarıyla hazırlanmış ders kitapları öğretme/öğrenme sürecinin başarısında önemli yere sahiptir.

Bu doğrultuda, Yabancılar Türkçe Öğretiminde kullanılan ders kitaplarının, metinlerin nasıl olması gerektiği ve bir ders kitabı veya metin oluşturulurken hangi noktalara dikkat edilmesi gerektiği yönünde yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda dört temel dil becerisi ve kültür boyutunda tablolar oluşturulmuş, B1 seviyesindeki ‘Yeni Hitit’ ders kitabındaki metinler dört temel dil becerisi ve kültürel özellikleri açısından incelenmiştir.

Temel, orta ve yüksek düzeylerden oluşan Yeni Hitit ders kitabının, ‘Yeni Hitit B1 seviyesinde bulunan toplam 12 üniteden 8 ünite seçilmiş ve çalışmamız 8 ünitadaki metinler ile sınırlandırılmıştır.

Metinler dört temel dil becerisi bakımından incelendiğinde, bu becerilere yönelik hazırlanmış metni anlamaya yönelik soruların öğretmen kitabında yönergeler şeklinde verildiği gözlenmektedir.

Metinlerin konu bakımından özellikle Batı kültürünü ve birey kavramını ön planda tuttuğu dikkat çekmektedir, hedef kültür ve diğer kültürler arasında karşılaştırma yapmaya yönelik etkinliklere az rastlanılmaktadır.

Kültürel açıdan incelenen 49 metinden 4 tanesinde kültürler arası karşılaştırma yapmaya yönelik etkinlik gözlenmektedir.

Öğrenci ders kitabının hazırlanmasında, metinlerde bütün beceri alanlarına yönelik etkinlikler artırılmalı, metinler çeşitli kültürler arasında karşılaştırma ve ilişkilendirme yapılabilecek içerikte düzenlenmelidir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Dört temel dil becerisi, kültür-dil ilişkisi, ders kitapları, metinler, Yeni Hitit ders kitabı

ABSTRACT

In this study, Yeni Hitit, which is one of the textbooks used in teaching Turkish as a foreign language, is examined in terms of four basic language skills and culture.

One of the training materials used in teaching Turkish as a foreign language is the textbooks. During the education and training process, they are one of the most widely used training material in the classroom. These books which contain dialogues, texts and grammatical structures prepared in accordance with the learner's academic level have a very important place in the success of the teaching and learning process.

In this respect, studies conducted about how the texts of books used in teaching Turkish as a foreign language should be, and which points should be considered in creating a textbook or text have been examined. As a result of these, tables have been prepared for the four basic language skills and the cultural context, and the texts in Yeni Hitit B1 level have been examined in terms of the four basic language skills and cultural characteristics.

When the texts are examined with regard to four basic language skills, it is observed that the questions prepared to understand the text have been given as instructions in the teacher's book.

In terms of subject matter, it is again observed that texts keep universal culture and the individual in the foreground but almost make no effort to compare the target culture and the universal culture. When examined from the cultural point of view, it is seen that only four in 49 texts have a cultural comparison.

It is observed very little that in terms of subject matter contained in the texts kept at the foreground of the concept of universal culture and the individual and it is observed very little that efforts to make a comparison between the target culture and universal culture

The mentioned book is composed of basic, intermediate and high-intermediate levels. However, our study is limited to eight units chosen from the 12 units of Yeni Hitit B1.

KeyWords: Teaching Turkish as a foreign language, the four basic language skills, culture and language interaction, textbooks, texts, ‘Yeni Hitit’ textbook.

I.BÖLÜM

GİRİŞ

Yabancı dil öğrenen birey dünyayı yeni bir bakış açısıyla algılar, değerlendirir ve bu bakış açısıyla geniş, esnek, farklı bir vizyona sahip olur. Bireyin sahip olduğu bu nitelik özellikleri gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurabilmenin anahtarıdır. Bu nedenle bu alanla ilgili yabancı dil öğrenimi ve öğretimi özellikle günümüzde büyük önem kazanmaktadır ve bu doğrultuda geniş çalışmalar yapılmaktadır.

Yabancı dil öğretiminin temel amacı dört temel dil becerisini etkin bir şekilde kullanmak ve hedef dilin kültürünü öğrenmek, hedef dilin kültürüyle köprü kurmaktır. Bu amaca ulaşmak için en önemli kaynak araç gereçler de ders kitaplarındaki metinlerdir.

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı ve önemine değinilecek, çalışmanın problem cümlesi, alt problemler, sayıtlılar, sınırlılıklar belirtilecek ve kısaltmalar verilecektir.

1.1.Problem Durumu

Dil üstüne yapılan yorumlardan biri de Babil Kulesi efsanesidir. Bu efsaneye göre insanlar Tanrı katına ulaşmak için çok yüksek bir kule yapar ve Tanrı kullarını bu küstahlığından dolayı cezalandırır, kuleyi yıkıp o zamana kadar tek dilli olan insanlığın dilini birbirine karıştırır. Bizler o gün bugündür çeşitli milletler altında çeşitli dillerle dünyada yaşarız.

İnsanlığın dil serüveni sadece bu efsanelerle kalmamış, yüzyıllar boyunca insanlık dillerini işleyip zenginleştirmiş, dilini dünya dili haline getirmek için çabalamış ve dünyada tek iletişim aracı olarak kendi dilinin kullanılmasını sağlamıştır.

Lidyalıların parayı bulması sonucu hareketlenmeye başlayan ticaret hayatı başka milletlerle ticaret ahlakını oluşturmuş ve bu boyutta diğer milletlerin dillerini bilme, öğrenme ihtiyacı doğmuştur. Tarihten de hatırlayacağımız gibi ilk sözlükler iki dilli sözlükler olmuştur. Tarihin ilerleyen tozlu sayfaları ticari, bilimsel, sanatsal araştırmalar, keşifler, bir milletin dinini ve kültürünü yayma isteği gibi isteklerin artması sonucu milletlerin başka dilleri öğrenme ihtiyaçlarının arttığını ve yabancılara ihtiyaç duydukları dili öğretme durumunun ortaya çıktığı gözlemlenmiştir.

Bu ihtiyaç dünyanın en yaygın 5. dili olan Türkçede de kendini göstermiştir. Tarih sahnesinin en eski ve köklü dillerinden biri olan Türkçenin yabancılara öğretiminin ihtiyacının çok eski zamanlara kadar dayandığı yapılan araştırmalar sonucu gözler önüne serilmiştir.

Gerek imparatorluk gerekse Cumhuriyet dönemlerinde bu ihtiyaç kendini daha çok göstermiş, çeşitli okul ve eğitim politikalarıyla bu ihtiyaç giderilmeye çalışılmış günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde çok büyük ve önemli adımlar atılmıştır. Bu adımlardan biri de eğitim ve öğretimin vazgeçilmez temel kaynağı olan ders kitaplarında olmuştur.

Bu konuyla ilgili çeşitli ders kitapları hazırlanmıştır. Bu kitaplardan biri de şu anda Türkiye'nin çeşitli TÖMER şubeleri olmak üzere birçok yerde kullanılan ve hatta yurtdışında bile tercih edilen “Yeni Hitit” ders kitabıdır.

Çalışmamızda Ankara Üniversitesi TÖMER şubelerinde okutulan “B1 seviyesi Yeni Hitit ders kitabının 8 ünitesi” dört temel dil becerileri bağlamında içerik ve kültürel unsurlar açısından değerlendirilmesi yapılacaktır.

1.2. Araştırmanın Amaç ve Önem

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde önemli bir yere sahip olan bir ders kitabındaki metinlerin dört temel dil becerisi ve kültür açısından incelenip

değerlendirilmesi ve süreç sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda ders kitaplarındaki metinlerin sahip olmaları gereken işlevinin belirtilmesi ve olması gereken uygun bir ders kitabının kriterlerinin ortaya konması şu anda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kullanılan ders kitaplarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.3.Problem Cümlesi

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan B1seviyesindeki Yeni Hitit Ders kitabı dört temel dil becerisini geliştirme ve kültür aktarımı bakımından uygun mudur?

1.4.Alt Problemler

1. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki metinler dinleme becerisini geliştirme bakımından yeterli midir?
2. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki metinler okuma becerisini geliştirme bakımından yeterli midir?
3. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki metinler konuşma becerisini geliştirme bakımından yeterli midir?
4. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki metinler yazma becerisini geliştirme bakımından yeterli midir?
5. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki metinler kültür aktarımını sağlama bakımından yeterli midir?

1.5.Sayıtlılar

1. Araştırma yöntemi olarak ‘tarama modeli ve doküman analizi’ yöntemiyle çalışılmıştır. Seçilen araştırma yöntemi, bu çalışmanın amacına, konusuna ve ele alınan problemin çözümüne uygundur.
2. Yeni Hitit Ders kitapları evreni içinden “B1 seviyesi Yeni Hitit Ders Kitabındaki 8 ünite” örnekleme seçilmiştir. B1 seviyesi Yeni Hitit Ders

Kitabındaki 8 ünite örneklemini tüm evreni temsil etmektedir. Araştırma bulguları tüm B1 seviyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrenciler için geçerli olacağı varsayılmaktadır.

1.6.Sınırlılıklar

1. Bu çalışma Yeni Hitit Ders Kitabı ile sınırlıdır.
2. Örneklem bakımından B1 seviyesi Yeni Hitit Ders Kitabındaki 8 ünite ile sınırlıdır.

1.7.Tanımlar

Dil Pasaportu: Ortak Avrupa Dil yeterlilikleri çerçevesi kapsamında hazırlanan dil pasaportunda dilbilgisi; başlangıç A2 ve A2, orta B1 ve B2, ileri C1 ve C2 seviyelerinde ölçülmektedir.

TÖMER: Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi.

1.8.Kısaltmalar

ADP: Avrupa Dil Portfolyosu

MCA: Modern Dil Birliği

TDK: Türk Dil Kurumu

TÖMER: Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi

YTÖ: Yabancılarla Türkçe Öğretimi

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde tezin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dört temel dil becerisi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metinler ve metinler aracılığıyla kültür aktarımı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Kaynak Kullanımı ve Ders Kitapları hakkında bilgi verilecektir.

2.1.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisi

2.1.1.Okuma

Okuma gerek anadil öğreniminde gerekse de yabancı dil öğreniminde insanın bilgi edinmesi açısından başvurduğu dört temel dil becerisinden biridir. Okuma ile ilgili değişik tanımlar yapılmıştır. Bu tanımlar:

Okuma, gözün satırlar üzerinde sıçraması sonucu sözcük şekillerini görerek, bunların anlamlarını kavrama ve seslendirmedir (Öz, 2001:193).

İnsanların kendi aralarında önceden kararlaştırdıkları özel sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi işlemi (Yalçın, 2002:47).

Bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir (Kavcar, Oğuzkan, Sever, 2005:41).

Günümüzde iyi bir okuma anlayışı bilişseldir. Bu anlayışın özü, bir metni okuduğumuz sırada zihinsel süreçlerimizin işleyiş tarzıyla ilişkili olmasıdır (Calp, 2005:81)

Nunan (1989: 33) 'a göre okuma sadece dilbilgisinin bir yere kodlanmış hali değildir. İyi okurlar kendi bilgileri ve okuma parçası arasında bağlantı kurarlar. P. Ur, öğrencinin temel konuşma dili kazandırıldıktan sonra okumaya başlaması gerektiğini savunur.

Tanımlardan anlaşıldığı üzere okuma sembollerin duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırıldığı bilişsel bir süreçtir. Önemli olan kelimelerin, cümlelerin tek tek anlamına ulaşmak değil, metni bütünsel olarak görüp altında yatan anlamı algılayıp anlamaktır.

P.Ur okuduğunu anlayan öğrencilerin Rivers'a göre şu nedenlerden dolayı okumayı isteyeceklerini belirtir:

Bir konuda bilgi toplamak, günlük hayatta veya iş hayatında belli bir görevi yerine getirmek, bir oyunda oynamak veya bir oyun oynamak, arkadaşlarıyla görüşmek, dünyada neler olduğunu veya neler olabileceğini anlamak ve eğlenmek için (Rivers 1981; P. Ur, 1992: 141-142).

Yabancı dil öğretiminde okuma etkinliklerindeki genel amaç öğrencinin doğru ve anlayarak okumasını sağlayabilmek, metinde geçen kelimeleri doğru seslendirip, doğru telaffuz etme yeteneğini sağlayabilmektir.

Ayrıca Demirel (1990:120)'e göre anadilde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de öğrencilerde belli okuma becerilerinin geliştirilmesine çalışılmaktadır. Bu beceriler:

1. Başlığı verilmiş bir metnin konusunu kestirme (predicting)
2. Okunan metne uygun başlık önerme (generalizing)
3. Okuma parçasında geçen bilinmeyen sözcüklerin anlamını kestirme (guessing the meaning)
4. Okunan metin hakkında genel bir bilgi sahibi olmak (surveying)
5. Okunan metin hakkında ayrıntılı bilgiyi edinme (Scanning)

6. Okunan metnin ana fikrini ve yardımcı fikirlerini bulma (Finding the main idea and supporting ideas)
7. Okunan metinle ilgili bilgileri transfer etme (transferring the ideas) (Diagraming)
8. Okunan metnin özetini çıkarma (summarizing)

Okuduğunu anlama stratejileri genel olarak alan yazınında üç grupta toplanmıştır:

1. Okuma öncesi stratejiler
2. Okuma sırası stratejiler (Anlamı yapılandırma stratejileri)
3. Okuma sonrası stratejiler (Düzeltme ve anlamlandırma stratejileri) (Susar Kırmızı, 2006: 27)

Tablo 1. Okuma Öncesinde, Okuma Sırasında ve Okuma Sonrasında Okuduğunu Anlama Stratejileri (Susar Kırmızı, 2006: 27)

Okuma Sürecini Oluşturan Aşamalar	Okuma Sürecinin Aşamalarına İlişkin Stratejiler
Okuma Öncesi Stratejiler	Gözden Geçirme/ İnceleme Anahtar Kelimeler Belirleme Okuma Amaçlarını Belirleme Önbilgileri Harekete Geçirme Sorular Çıkarma Tahminde Bulunma/ Hipotez Oluşturma
Okuma sırası stratejiler (Anlamı yapılandırma stratejileri)	Sözcükleri Tanımlama İlişki Kurma Zihinde Canlandırma Sorulara Yanıt Arama ve Yeni Sorular Oluşturma Hedef Odaklanma Tahminleri/Hipotezleri Kontrol Etme Altını Çizme

	Not Alma Karmaşık Noktaları Belirleme Akıcı Okuma
Okuma sonrası stratejiler (Düzeltme ve anlamlandırma stratejileri)	Özetleme Soruları Yanıtlama Sentez Yapma Metni Görsel Öğelerle İfade etme Değerlendirme

Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesi'nde okuma-anlama becerisi bakımından,

A1: Seviyesinde temel kullanıcı, katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilmelidir.

A2: Seviyesinde ise, ilanlar, kullanım kılavuzları, mönüler, zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilecek ve kısa kişisel mektupları anlayabilecek durumda olmalıdır.

B1: Seviyesinde bağımsız kullanıcı, mesleğiyle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri; kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilmelidir.

B2: Seviyesinde yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları; çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilmelidir.

C1: Seviyesinde yetkin kullanıcı, üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilmelidir.

C2: Seviyesinde kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dil bilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyup anlayabilmelidir (Erişim tarihi: 09.09.2012 <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Downloads/CEF/LanguageSelfAssessmentGrid.csp>).

Benhür (2002:128-139) kurlara ve becerilere göre öğrencilerin okuma becerisiyle ilgili ulaşması gereken ölçütleri şu şekilde belirtmiştir:

Temel Türkçe I

1. Gazete ve dergilerdeki kişilere ait yaşadığı yer, yaş, meslek gibi bilgileri anlayabilmelidir.
2. Bir film, konser veya tiyatro oyunu ile ilgili afiştten gösterinin ne zaman ve nerede başlayacağını anlayabilmelidir.
3. Basit bir anketi anlayabilmeli ve şahsi bilgileri (ad, soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, milliyeti, mesleği vs.) verebilmelidir.
4. Bir bilgisayar programındaki basit komutları anlayabilmelidir.
5. Yaş günü veya bayram kartı gibi basit kutlama mesajlarını anlayabilmelidir.
6. Bir yerden bir yere gidişi anlatan basit yön tarifleri ile ilgili bir yazıyı anlayabilmelidir.

Temel Türkçe II

1. Reklamlardaki (bilgisayar, araba, ev ve bunların fiyatları vs.) gerekli bilgileri anlayabilmelidir.
2. Resmi mektup olmamak kaydıyla günlük konuşmanın anlatıldığı basit bir mektubu anlayabilmelidir.
3. Rakam ve isimlerin çok olduğu, iyi düzenlenmiş ve resimlerle desteklenmiş haber özetlerinin ya da gazete makalelerinin temel konularını anlayabilmelidir.

4. Fikri olduğu konulara ilişkin kısa metinleri basit bir dille yazılmışsa anlayabilmelidir.
5. Umumi telefonlar gibi özel aletlerin kullanım talimatlarını anlayabilmelidir.
6. Arkadaşlarının veya meslektaşlarının yazdığı kısa notları anlayabilmelidir.

Orta Türkçe I

1. Günlük konulardaki kısa gazete haberlerinin ana konularını anlayabilmelidir.
2. Belli bir konuda yanlış görüş belirten makale ve görüşleri okuyup anlayabilmelidir.
3. Kısa metinlere göz atarak kim yapmış, ne olmuş ve nerede olmuş konularına ilişkin bilgiyi bulabilmeli ve anlayabilmelidir.
4. Özel mektuplardaki olaylar, duygular ve dilekler bölümlerini anlayabilmelidir.

Orta Türkçe II

1. İşyle ilgili ya da ilgi alanına giren haber, makale ve raporları hızla kavrayabilmeli ve tümünün okunmaya değip değmediğine karar verebilmelidir.
2. Mesleki, akademik ya da merak duyduğu, ilgilendiği alanlara giren konulardaki mektupları okuyabilmeli ve en önemli anlayabilmelidir.
3. Mesleki ya da akademik alanı dışındaki makaleleri sözlük yardımıyla anlayabilmelidir.
4. Bir yazarın kendine ait fikir ve görüşlerini aktardığı genel bir konu hakkındaki rapor ve makaleleri anlayabilmelidir.
5. Bir edebi anlatımda ya da tiyatro oyununda karakterlerin yaptıklarını ve sonuçlarını hikâyenin gelişimi açısından değerlendirebilmelidir.
6. Sinema, tiyatro, kitap ve konserler gibi kültürel başlıkları olan makaleler hakkındaki yorumları okuyabilmeli ve başlıca hususlarını özetleyebilmelidir.

Yüksek Türkçe I

1. Bir edebi eserin sosyal, siyasal ya da tarihi geçmişini algılayabilmelidir.
2. Çağdaş edebi metinleri kolaylıkla okuyup anlayabilmelidir.
3. Bazen sözlükte kullanarak herhangi bir yazışmayı okuyup anlayabilmelidir.
4. Araştırma raporları gibi alanına ilişkin oldukça uzmanlık isteyen metinlerdeki fikir, görüş ve bilgiyi anlayabilmelidir.
5. Görüşlerin, bakış açılarının ve bağlantıların tartışıldığı karmaşık rapor, analiz ve yorumları anlayabilmelidir.
6. Bir anlatım belirgin konusunun yanı sıra açıkça ifade edilmeyen anlam ve fikirleri kavrayabilmelidir.

Yüksek Türkçe II

1. Farklı türlerden (şiir, nesir, tiyatro vs.) yazıları, çağdaş metinleri anlayabilmelidir.
2. Gündelik tarzda çok sayıda deyimleşmiş ifade ya da argo içeren metinleri anlayabilmelidir.
3. Çok iyi bilmediği, aşina olmadığı konulara ilişkin kullanım kitabı, talimat ve sözleşmeleri anlayabilmelidir.
4. Gizli değer hükümleri içeren ve çoğu ifadelerin dolaylı ve belirsiz olarak verildiği edebi köşe yazıları ya da açıklamalar gibi metinleri okuyup anlayabilmelidir.
5. Çift anlamlılık, benzetme, sembol gibi edebi sanat türlerinin kullanıldığı bir metni anlayabilmelidir.

2.1.2. Dinleme

İnsanlık kendini bildi bileli çeşitli yöntemlerle iletişim kurma içerisinde. En yaygın kullanılan iletişim yöntemi ise konuşmadır ve bu durumda bir birey konuşurken diğeri ise dinleyendir. Bu iki beceriden biri eksik olduğunda sağlıklı iletişim gerçekleşmiş olamaz.

İnsanoğlu hayatı boyunca dinleme becerisi sayesinde birçok şeyi öğrenir ve dinleme en etkin bilgi edinme yollarından biridir.

Dinlemeye yönelik birçok tanım yapılmaktadır ve bu tanımlardan birkaçı şu şekildedir:

Konuşan kişinin vermek istediği iletiyi, pürüzsüz olarak anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme etkinliğidir (Demirel, 1999: 35).

Dinleme, dinleyicinin önce söylenenlerle, sonra söylenenler arasında bağlantı kurma ve iletişim içindeki işlevini anlama yeteneğidir (Temur, 2001: 61). Bu tanımda, özellikle dinlenenler arasında bağlantı kurulması gerektiği belirtilmiştir.

Sever (2000: 9) 'e göre, işittiğimizi anlamak ve saklamak ya da işittiğimizi anlamak amacıyla dikkat harcamak.

Dinlemeyle ilgili yapılan tanımlara bakıldığında şu üç nokta dikkati çekmektedir:

- Mesaj
- Mesajı gönderme/iletme
- Mesajı işitme/duyma
- Mesajı anlamlandırma

Anadil öğreniminde olduğu gibi birey yabancı dil öğretiminde de ilk olarak duyar, sonra konuşur, daha sonra da okuma ve yazmayı öğrenir. Bu bağlamda, dil öğreniminde ilk öğrenilen beceri dinleme becerisidir ve diğer temel dört beceriden ayrı düşünülmemelidir.

P. Ur (1992: 109), dinleme egzersizlerinin gerçek hayattakilere en yakın olma kıstasının göz önünde tutulması gerektiğini söylemektedir. Gerçek hayat

durumlarının pedagojik bir avantajı öğrencilerin bu tip durumları dinlemeye yapay metinleri dinlemekten çok daha fazla yoğunlaşabilmeleridir. Dinleme metinleri ve metinlere yönelik etkinlikler gerçek hayat durumlarına benzetilmeli, sahip olmalıdır.

Yabancı dil öğretiminde dinleme becerisinin öğretimi konusunda iki farklı düşünce vardır. Bunlardan ilkinde göre dinleme becerisi diğer üç beceriden ayrı tek başına ele alınması gereken bir beceridir. Bu bölüm dersin düzenli olarak farklı zaman dilimlerinde takip edilmesi gereken bir bölümdür ve özel özerk (autonomous) dinleme materyalleri denilen materyaller hazırlanır. Diğer düşünce sistemine göre ise dinleme becerisi, genel dil öğretiminin parçasıdır ve diğer temel üç beceriden ayrı düşünülemez. Tüm beceriler dikkate alınarak hazırlanan ders materyallerinin bir bölümünü oluşturur. Bu materyallere yardımcı (ancillary) dinleme materyalleri denir.

Demirel (2003: 53-56) dinleme öğretimi için üç etkinlik aşaması önermektedir.

a. Dinleme Öncesi Etkinlikler

1. Güdülenme ve ilişkilendirme
2. Dersin amacını belirleme
3. Metni tahmin etme
4. Önemli sözcük ve bazı deyimleri öğretme
5. Dinleme amaçlarının belirlenmesi

b. Dinleme Sırasındaki Etkinlikler

1. Geneli anlamaya yönelik dinleme
2. Anlamaya yönelik soruları cevaplamak amacıyla dinleme
3. Cevapları kontrol etme amacıyla dinleme

c. Dinleme Sonrası Etkinlikler

1. Öğrencilerden anlamaya ilişkin soruları cevaplamaları istenir
2. Öğrenciler grup çalışması yaparak bir paragrafı yüksek sesle okurlar

3. Öğrencilerden okuduklarını anlatmalarını istenir
4. Ana düşünceyi bulma
5. Metni özetleme
6. Metinde geçen belirgin noktaları tartışma
7. Metinle ilgili bir kompozisyon yazma
8. Oyunlar: Rol oynama / drama, benzetim, sorun çözme, şarkılar.

Dinleme becerisinde öğrencide geliştirilmesi amaçlanan temel durumlar:

1. Hedef dili öğrenen bir yabancı karşısındaki kişinin kullandığı bağlamdaki vurgu ve tonlamanın neden olduğu anlam farklarını fark etmeli
2. Öğrenci duyduğu metni ana hatlarıyla anlamalı
3. Dinlediği metinle, diyalogla ilgili önemli detayları çıkarabilmeli
4. Dinlediği diyalogun ya da metnin kimler arasında, nerede ve ne zaman geçtiğini anlamalı
5. Dinlediği metin ya da diyalogda öğrencinin bilmediği bir sözcük dahi olsa o sözcüğü dinlediği diyalog ya da metinden çıkartabilmeli
6. Verilen iletiyi doğru ve tam olarak anlamalıdır ki hedef dildeki dinleme becerisi tam olarak kazanılabilsin olsun.

Ayrıca Anderson (1988: 52) dinleyicinin eş zamanlı olarak aşağıdaki becerileri birbiriyle birleştirmesi gerektiğini işaret ederek dinlediğini anlama becerisinin karmaşıklığının altını çizmiştir.

- a. Dinleyicinin konuşmayı çevredeki diğer seslerden ayırt etmesi,
- b. Dinleyicinin sözcelerin anlamını yakalaması,
- c. Karşılıklı dinlemede uygun davranışı gösterebilmesi

Bu bağlamda bakıldığında dinleme becerisinin öğretimine yönelik etkinlikler ve metinler gerçek hayat durumlarıyla iç içe yapay durumlardan uzak bir şekilde olmalıdır. Kişi duyduğu metni ana hatlarıyla anlayabilmeli, metinle ilgili önemli

detayları dinlediği metin veya diyalog içerisinde çıkarabilmeli, dinlediği metnin veya diyalogun nerede, ne zaman ve kimler arasında geçtiğini anlayabilmelidir.

Avrupa Ortak Dil Ölçütleri'nde dinleme becerisi şöyle ifade edilmektedir:

A1: Kendisi, aile, yakın çevre ve temel kavramlarla ilgili sözleri yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilir.

A2: Dilin temel kalıplarını yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilir; kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşünceyi kavrayabilir. Kendisini doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kavramları; kişisel bilgiler, ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek gibi kısa, net, basit iletileri anlayabilir. A1 ve A2 düzeyindeki kullanıcılar Temel Kullanıcı olarak belirlenir.

B1: Seviyesinde iş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını, güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanına giren konularla ilgili radyo ve televizyon programlarının çoğunun ana hatlarını yavaş ve net olduğunda anlayabilir.

B2: Seviyesinde güncel bir konuda uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilir. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların ve standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilir. B1 ve B2 düzeyindeki kullanıcılar “Bağımsız Kullanıcı” olarak ifade edilir.

C1: Seviyesinde açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları, televizyon programlarını ve filmlerin çoğunu anlayabilir.

C2: Seviyesinde ister canlı ister yayın ortamında olsun, bütün konuşma türlerini zorluk çekmeden anlayabilir. Aksana alışabilmesi için zamana ihtiyaç duyabilir. C1 ve C2 düzeyindeki kullanıcılar “Yetkin Kullanıcı” olarak ifade edilir.

(Erişim tarihi: 09.09.2012 <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Downloads/CEF/LanguageSelfAssessmentGrid.csp>).

Benhür (2002:128-139) kurlara ve becerilere göre öğrencilerin dinleme becerisiyle ilgili ulaşması gereken ölçütleri şu şekilde belirtmiştir:

Temel Türkçe I

1. Bir kişi çok yavaş ve dikkatli bir şekilde, anlamın düşünülmesi için uzun aralar vererek konuşursa anlayabilmelidir.
2. Bir yerden başka bir yere yürüyerek ya da toplu taşıyla gitme gibi basit yön tariflerini anlayabilmelidir.
3. Dikkatli ve yavaş yöneltilen soru ve yönergeleri anlayabilmelidir.
4. Rakamları, fiyatları ve saatleri anlayabilmelidir.

Temel Türkçe II

1. Direkt kendisi ile konuşuluyorsa günlük dilde kullanılan cümleleri anlayabilmelidir.
2. Kişiler açık ve yavaş konuştuklarında herhangi bir tartışmanın ana konusunu anlayabilmelidir.
3. Kısa, basit mesajların ve anonsların temel konusunu anlayabilmelidir.
4. Günlük hayata ilişkin (şahsi ve ailevi bilgi, alışveriş, yerel bölge, iş) kelime ve ifadeleri anlayabilmelidir.

Orta Türkçe I

1. Zaman zaman bazı kelime ve deyimlerin tekrarını istemek zorunda kalsa da günlük bir konuşmayı takip edebilmelidir.
2. Kısa bir hikâyeyi anlayabilmeli ve devamını tahmin edebilmelidir.
3. Özel ilgi alanına giren radyo haberlerinin ve bant kayıtlarının ana hatlarını anlayabilmelidir.

4. Bilgi sahibi olduğu konularla ilgili televizyon programlarının ana hatlarını anlayabilmelidir.
5. Günlük aletlerin kullanım talimatlarıyla ilgili basit teknik bilgiyi anlayabilmelidir.

Orta Türkçe II

1. Gürültülü ortamlarda dahi standart konuşmaları anlayabilmelidir.
2. Standart dilin kullanıldığı televizyon belgesellerini, röportajları, tiyatro oyunlarını, filmleri ve canlı gösterileri anlayabilmelidir.
3. Soyut ve somut içerikli karmaşık konuşmalardaki ana fikirleri ve teknik konularda alanına giren tartışmaları anlayabilmelidir.
4. Standart dilin kullanıldığı radyo belgesellerinin çoğunu anlayabilmeli, sunucunun ses tonu ve ruh hali gibi durumları kavrayabilmelidir.

Yüksek Türkçe I

1. Kolay anlaşılır bir yapısı olmasa da uzun bir konuşmayı takip edebilmelidir.
2. Karmaşık teknik bilgiyi (kullanım talimatı, ürün ve hizmetlerin tanıtımı gibi) anlayabilmelidir.
3. Meslek ya da bilimsel ilgi alanına giren ders, konuşma ve raporları, karmaşık bir şekilde sunulduğunda bile anlayabilmelidir.
4. Argo ve deyimlerin kullanıldığı filmleri anlayabilmelidir.

Yüksek Türkçe II

1. Kullanılan aksana bir süre alışma zamanı tanınması şartıyla hızlı ve akıcı olsa bile canlı ya da yayın şeklindeki her tür konuşma dilini hiç zorlanmadan anlayabilmelidir.

2.1.3.Konuşma

Yapılan bir araştırmaya göre, bireyler bir günün %30'unu konuşarak geçirmektedir (Buzan, 2001: 97). Yabancı dil öğrenen birey anadil öğreniminde olduğu gibi ilk aşamada dinler, algılar ve daha sonra kendini ifade etmek üzere konuşmaya başlar. Bundan dolayıdır ki yabancı dil ğretiminde de tıpkı anadil ğretiminde olduğu gibi geliştirilmesi istenilen en önemli becerilerden birisi de konuşma becerisidir.

M. Bygate dil öğrenen kişilerin karşılıklı konuşma ve anlaşmadaki becerilerini geliştirmeleri gerektiğini söyler. Karşılıklı konuşmada başarılı olmak ne zaman ve nasıl konuşma sırasının size veya bir başkasına geldiğini anlamayı, ne zaman bir konuyu açıklamak ve değiştirmek gerektiğini, konuşmaya bir başkasının nasıl davet edileceğini, konuşmanın nasıl sürdürülebileceğini veya kapatabileceğini bilmeyi gerektirir. Anlamda uzlaşma her iki tarafın da birbirlerini doğru anladıklarından emin olmaları demektir (Bygate, 1987: 67).

Yabancı dil ğretiminde konuşma becerisini kazanan bireyden beklenen duygu, düşüncelerini anlaşılabilir bir biçimde ifade edebilmesidir.

Benhür (2002: 99-100) 'e göre kurlara ve becerilere göre öğrencinin doğru konuşabilmesi için birbirleriyle i içe üç aşamalı bir öğretimin doğru verilmesi ve verilen bilgilerin sürekli kontrol edilmesi ile mümkündür. Burada sözü edilen üç aşama şunlardır:

1. İşlevsel Dilbilgisi ğretimi:

Bir kişinin öğrendiği yabancı dili doğru bir biçimde kullanabilmesi için gerekli ana şartlardan ilki işlevsel dilbilgisi öğretimidir. Bu da öğretmenin dilin fonetik, morfolojik ve sentaktik özelliklerini çok iyi öğrenmesi ve bu ğretimi sürekli kontrol etmesi ile mümkündür (Benhür 2002: 99).

2. Kelime Öğretimi:

Dil öğretiminde kelimelerin verilişi somuttan soyuta şeklinde sıklık derecesi dikkate alınarak yapılmalıdır.

Türkçenin yabancılara öğretimi için belirlenen basamaklı kur sistemine göre temel Türkçe aşamasını tamamlamış bir öğrencinin yaklaşık 2500-3000 kelime öğrenmiş olması gerekir. Türkçeyi bütünü ile öğrenip diploma almış bir yabancıya ise ortalama olarak 8000 kelimeyi biliyor olması gerekmektedir. Bu da Türkçe olarak kaleme alınmış tüm yazıları, hemen hemen her konuda yapılan konuşmaları anlayabilme düzeyinde olduğunu gösterir (Benhür 2002:99).

3. Telaffuz Öğretimi:

Öğrenilen bir dilin dilbilgisi özellikleri ve ihtiyaçlara cevap verebilecek düzeyde kelime bilgisi o dilin doğru konuşulabilmesi için yeterli değildir. Dilin doğru konuşulabilmesi o dili anadili olarak kullananlar kadar vurgu, ton gibi seslendirme özelliklerini doğru ve yerinde yapabilmekle mümkündür (Benhür, 2002:100).

Bu aşamalarda dikkate alınarak sınıf içindeki alıştırmalar eşliğinde Türkçe öğretiminde konuşma becerisi geliştirilir. Konuşma becerisini geliştirmeyi sağlayan alıştırmalar türleri şunlardır (Benhür, 2002:99):

- a. Mekanik alıştırmalar
- b. Anlamlı alıştırmalar
- c. İletişime yönelik alıştırmalar

Bu alıştırmalara sırasıyla göz atarsa (Benhür, 2002:99):

a. Mekanik Alıştırmalar

Temel düzeyden itibaren sınıfta en çok başvurulan alıştırmalardır. Bu alıştırmalar tekrar etme, cümledeki öğelerin yer değiştirilmesi ve istenen yapıya çevirme olmak üzere üç türe ayrılır.

b. Anlamlı Alıştırmalar

Bu alıştırmalar öğrencinin bilerek, düşünerek kendisi tarafından ürettiği cümleler vasıtasıyla konuşmasını hedefleyen alıştırmalardır. Bu alıştırmalar özellikle soru cevap tekniği kullanılarak yapılır. Bu alıştırmalar bireyin okunan bir metin ya da diyalogla ilgili duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıkladığı konuşma çalışmalarına yöneliktir.

c. İletişime Yönelik Alıştırmalar

Yabancı dil öğretiminde öğrenilen bir kural veya yapının doğru kullanılmasına yönelik alıştırma türleridir. Bu alıştırmaları maddeleştirirsek sırasıyla:

- Diyaloglar
- Rol yapma veya drama
- Tartışma
- Söylev
- Doğaçlama
- Hikâye-fıkra anlatma

P. Ur (1992: 120)'a göre başarılı konuşma etkinliklerinin özellikleri şunlardır:

- a. Öğrencinin konuşması; etkinliklerin daha çok öğrencinin konuşmasına dayanması
- b. Paylaşım; sınıftaki her öğrencinin konuşmasının sağlanması
- c. Yüksek güdülenme; etkinliklerin konusunun öğrencilerin ilgisini çekmesi veya onları bir amaca yönlendirmesi
- d. Dilin kabul edilebilir düzeyde olması; öğrencilerin kendilerini ifade ederken dili düzgün kullanmaları, konular arası bağlantıları kurabilmeleri

Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesi'nde konuşma becerisi bakımından bireyden beklenenler karşılıklı konuşma ve sözlü anlatım başlıklarıyla ele alınmıştır.

A1: Seviyesindeki temel kullanıcı söylemek istediklerini basit kalıplarla anlatabilir, kısa sohbetlere katılabilir, gündelik hayatın gerektirdiği basit iletişimi gerçekleştirebilir.

A2: Seviyesinde, bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilmelidir. Kısa sohbetlerde bulunabilmelidir.

B1: Seviyesinde, dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek birçok durumla başa çıkabilmeli; ilgi alanına giren ya da günlük yaşamla ilgili konularda hazırlık yapmadan konuşmalara katılabilmelidir.

B2: Seviyesinde bağımsız Kullanıcı anadili konuşucularıyla kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilmeli; bildiği konulardaki tartışmalarda, kendi görüşlerini açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilmelidir.

C1: Seviyesinde yetkin Kullanıcı kullanacağı sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendini akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilmeli; dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilmeli, düşüncelerini açık bir ifadeyle dile getirip karşısındakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilmelidir.

C2: Seviyesinde hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilmeli; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilmeli, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilmelidir.

(Erişim tarihi: 09.09.2012 <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Downloads/CEF/LanguageSelfAssesmentGrid.csp>).

Benhür (2002: 128-139) kurlara ve becerilere göre öğrencilerin konuşma becerisiyle ilgili ulaşması gereken ölçütleri şu şekilde belirtmiştir:

Temel Türkçe I

1. Karşılaşma ve vedalaşma ile ilgili cümle kalıplarını da kullanarak bir kişiyle tanışabilmelidir.
2. Herhangi bir yerde gerektiği zaman kendisi ile ilgili bilgiler (adres, telefon numarası, milliyet, yaş, aile vs.) verebilmelidir.
3. Mimiklerden de faydalanarak kendi başına alışveriş yapabilmelidir.
4. Rakam, miktar, fiyat ve sanat anlatan cümleleri kullanabilmelidir.
5. Bir başka kişiye nerede yaşadığını, kimleri tanıdığını, sahip olduğu şeyleri sorabilmeli, bu sorular kendisine yavaş ve açık sorulduğunda cevaplayabilmelidir.
6. Zaman anlatan basit kelimeleri (geçen ay, gelecek hafta, Ekimde vs.) kullanabilmelidir.

Temel Türkçe II

1. Postane ya da bankada basit işlemleri yapabilmelidir.
2. Çıkacağı herhangi bir yolculukla ilgili bilgi alabilmelidir.

3. Toplu taşıma araçlarını kullanabilmeli, gerekli bilgiyi isteyebilmeli, bilet satın alabilmelidir.
4. Bir harita veya plana bakarak yön tarifi isteyebilmeli ya da yapabilmelidir.
5. Hoşlandığı veya hoşlanmadığı şeyleri söyleyebilmelidir.
6. Herhangi bir durumda özür dileyebilmeli, özürleri kabul edebilmelidir.
7. Ne istediğini söyleyerek ve fiyat sorarak basit alışverişleri yapabilmelidir.
8. Davetler yapılabilmeli, gelen davetleri cevaplayabilmelidir.
9. Yiyecek ya da içecek siparişi verebilmelidir.
10. Çevresindekilere boş zamanlarında neler yaptıklarını sorabilmeli kendisine bu soru yöneltildiğinde cevaplayabilmelidir.
11. Ne yapılacağı, nereye gidileceği, buluşma planlarıyla ilgili fikir alışverişi yapabilmelidir.
12. Kendisinden ve ailesinden bahsedebilmeli, onları tanıtabilmeli, yaşadığı yeri tanımlayabilmelidir.
13. Herhangi bir olayı ana hatlarıyla aktarabilmelidir.
14. Basit bir dille hobilerini ve ilgi alanlarını anlatabilmelidir.
15. Geçen hafta sonu, son tatili gibi geçmişteki aktivitelerini ve şahsi deneyimlerini anlatabilmelidir.

Orta Türkçe I

1. Kendi ilgi alanında oluşan bir konuşmayı başlatabilmeli, sürdürebilmeli veya bitirebilmelidir.
2. Yolculuk planlarında ya da yolculuk sırasında çıkabilecek çoğu problemde derdini anlatabilmelidir.
3. Ayrıntılı yön tarifi isteyebilmeli ve yapılan tarifleri takip edebilmelidir.
4. Arkadaşlarıyla yapacağı bir tartışmada fikrini belirtebilmeli ya da başkalarının fikrini sorabilmelidir.
5. Bir fikre katılıp katılmadığını kibarca ifade edebilmelidir.
6. Kısa hikâyeyi anlatabilmelidir.
7. Rüyalarını, hırslarını, umutlarını ifade edebilmeli, planlarını, niyetlerini ve onları açıklayabilmelidir.

8. Bir film, bir tiyatro oyunu veya bir kitap ile ilgili bilgi verebilmeli konusunu ana hatları ile anlatabilmelidir.

Orta Türkçe II

1. İlgi alanındaki pek çok konuda açık ve ayrıntılı açıklamalar yapabilmelidir.
2. Film ya da tiyatro oyunlarının konularını ve olay dizgisini anlayabilmeli ve anlatabilmelidir.
3. Fikirleri ve tartışmaları içeren belgeselleri, röportajları, haberleri anlayarak sözlü olarak özetle dile getirebilmelidir.
4. Sebepler, sonuçlar ve varsayımlar hakkında tahminde bulunabilmelidir.
5. Bir konunun çeşitli seçeneklerinin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin kendi görüşlerini açıklayabilmelidir.
6. Sırası geldiğinde bir konuda konuşmaya başlayabilmeli, konuşmayı geliştirebilmeli ve bağlayabilmelidir.
7. Olaylar ya da tecrübelerle ilgili şahsi duygu ve düşüncelerini aktarabilmelidir.
8. Bir tartışmaya kendi fikirlerini örneklerle de destekleyerek katılabilmelidir.

Yüksek Türkçe I

1. Karmaşık konuşmalarda açık ve detaylı açıklamalar yapabilmelidir.
2. Uzun ve zor konuşmaları özetleyebilmelidir.
3. Türkçeyi anadili olarak konuşan kişilerin arasındaki akıcı bir konuşmaya uyum sağlayabilmelidir.
4. Türkçeyi genel uzmanlık gerektiren bilimsel konularda akıcı, doğru ve etkin olarak kullanabilmelidir.
5. Şahsi veya mesleki ilgi alanlarına ilişkin bir konuda iyi geliştirilmiş bir konuşma yapabilmeli ve gerekirse hazırlanmış metinden uzaklaşabilmeli, dinleyicilerden gelen konulara anında uyumlu değişimler yapabilmelidir.

Yüksek Türkçe II

1. Türkçeyi anadil olarak konuşanlarla kolayca her tür konuşma ve tartışmada yer alabilmelidir.
2. Herhangi bir konuda belirsizlik varsa bunu açığa kavuşturmak ve ortadan kaldırmak için çok esnek bir şekilde fikirlerini sunabilmelidir.

2.1.4.Yazma

Yabancı dil öğreniminde genel kanı bir dili iyi konuşabiliyorsan o dili iyi biliyorsundur. Fakat asıl olması gereken iyi bir konuşma becerisinin yanında iyi bir dinleme, okuma ve yazma becerisinin de bulunmasıdır.

A.Raimes (1983: 4)'a göre, bir dili öğrenme sadece o dili konuşabiliyor olmak değildir. Çünkü hepimiz ana dilimizi konuşmayı ilk olarak evde öğrenirken yazmayı okullarda öğrenmeye çalışırız, bu sebeple konuşmayı ve yazmayı öğrenme süreci birbirine benzemez.

Yazma yazıda düzenlemenin, doğruluğun, karmaşık dil bilgisel araçların üst düzeyde kullanılmasını ve sözcüklerin, dil bilgisel kalıpların ve tümce yapılarının seçiminde dikkatli olmayı gerektirir (Hedge, 1988: 5).

Hughey (1983: 4)'e göre anlamın açık olabilmesi için yazının dikkatle ve bir tutarlılık içinde oluşturulması gerekir. Yazmada, konuşmada olduğu gibi doğrudan bir dönüt alma gerçekleşmemektedir. Bu nedenle yazar düşüncelerini tutarlı bir söylem kullanarak bir araya getirmelidir.

Yazar düşüncelerini düzgün bir sıraya koymalı, seslerle harfler arasındaki bağlantıyı kurmalı, bunları doğru olarak sıralamalı, yazdıklarını tartışmalı, savunmalı, örneklemeli ve kendi duygularını da eklemelidir (Graves, 1984: 7).

İnsanlar ikinci bir dili öğrenirken onlarla iletişim kurmayı ve böylece onları anlamayı, onlarla konuşmayı, onların yazdıklarını

okumayı ve onlarla yazışmayı da öğrenirler. Yazmayı öğrenmenin tek amacı insanlarla iletişim kurmayı öğrenmek değildir. Yazma öğrencilere dil bilgisel yapıları, deyimleri, sözcükleri doğru öğrenip öğrenmediklerini kontrol etme sansı vermektedir (Raimes, 1983: 3).

Byrne (1988: 8)'e göre yazma, eğitim ve öğretim sürecine çeşitli açılardan katkı sağlamaktadır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- a. Bazı yazma türleri, farklı öğrenme şekillerini öğrenmemizi sağlar.
- b. Yazma, bağlamı öğrenmemizi sağlar.
- c. Yazma, bir dili öğrenirken o dili ne oranda öğrendiğimizi görmemizi sağlar.
- d. Yazma, sınıf-içi etkinliklerinde çeşitlilik sağlar.
- e. Yazma, günlük ve resmî dilin ne anlama geldiğini ve kullanım alanlarını öğrenmemizi sağlar

Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesinde

A1: Seviyesinde temel kullanıcı, kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilecek durumda olmalıdır. Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazabilecek durumda olmalıdır.

A2: Kişisel bilgi formları doldurabilecek ve teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilecek durumda olmalıdır.

B1: Seviyesinde bildiği ya da ilgi alanına giren konularla bağlantılı bir metin; deneyim ve izlenimlerini betimleyen kişisel mektuplar yazabilmelidir.

B2: Seviyesinde ilgi alanına giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler, belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kompozisyon ya da rapor, olayların ve deneyimlerin kendisi için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilmelidir.

C1: Seviyesinde görüşlerini ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilmeli; önemli bulduğu konuları ön plana çıkaran karmaşık

konuları mektup, kompozisyon ya da rapor halinde hedef okuyucu kitlesine uygun bir üslupla yazabilmelidir.

C2: Seviyesinde uygun bir üslupla açık, akıcı bir şekilde, okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anlamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırmayla bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler; meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilmelidir

(Erişim tarihi: 09.09.2012 <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Downloads/CEF/LanguageSelfAssessmentGrid.csp>).

Benhür (2002:128-139) kurlara ve becerilere göre öğrencilerin yazma becerisiyle ilgili ulaşması gereken ölçütleri şu şekilde belirtmiştir:

Temel Türkçe I

1. Kendisi ile ilgili ayrıntılı bir anket formunu doldurabilmelidir.
2. Özel günlerle ilgili tebrik kartı yazabilmelidir.
3. Nerede yaşadığını veya bir günde neler yaptığını yazabilmelidir.
4. Şahsi bilgilerinin de bulunduğu basit bir metin oluşturabilmelidir.

Temel Türkçe II

1. Kısa ve basit mesajlar yazabilmelidir.
2. Basit cümlelerle bir olayı anlatabilmeli, ne, nerede ve ne zaman olduğunu rapor edebilmelidir.
3. Basit cümlelerle (aile, okul, iş, hobiler konularında) bir mektupta kısaca kendisini tanıtabilmelidir.
4. “Ancak, ve, çünkü” gibi kelimelerle bağlanmış basit cümleler yazabilmelidir.
5. Selamlama, hitap, istek ya da teşekkür ifadelerini kullanarak bir mektup yazabilmelidir.
6. Olayların kronolojik sırasını gösteren (ilkin, önce, sonra, daha sonra, sonradan) kelimeler kullanabilmelidir.

Orta Türkçe I

1. İlgili alanına giren konularda, şahsi görüşlerini ve bakış açısını kısa bir metinle anlatabilmelidir.
2. Arkadaşlarına ya da yakınlarına gelişmeler, haberler ve olaylar hakkında bilgi almak için şahsi mektuplar yazabilmelidir.
3. Bir mektupta bir kitap, film, tiyatro oyunu veya gittiği konserle ilgili bilgiler verebilmelidir.
4. Özgeçmişini kısaca yazabilmelidir.
5. Bir ilanla ilgili başvuru yapabilmeli, örneğin akademik kurslarla ilgili daha geniş ve ayrıntılı bilgi isteyebilmelidir.

Orta Türkçe II

1. Herkesin ilgisini çeken makalelerle ilgili özet çıkarabilmelidir.
2. Kendi alanı ile ilgili bir konuda rapor, sunu, kompozisyon gibi ayrıntılı ve anlaşılabilir metinler yazabilmelidir.
3. Çeşitli kaynaklardan ve medyadan aldığı bilgileri özetleyebilmelidir.
4. Bir film ya da kitap hakkında kısa eleştiri yazabilmelidir.
5. Gerçek ya da gerçek dışı tecrübeler, olaylara ilişkin ayrıntılı ve kolay okunabilir metinler oluşturabilmelidir.
6. Şahsi mektupta farklı duygu ve tavırları ifade edebilmeli ve günün olaylarını, olayların önemli noktalarını açıklayarak aktarabilmelidir.

Yüksek Türkçe I

1. Çok sayıda genel ve mesleki konuda kendisini açık ve kolay bir şekilde yazılı olarak ifade edebilmelidir.
2. Karmaşık bir konuyu en önemli noktalarıyla ana hatlarını çizerek bir kompozisyon ya da rapor gibi açık ve iyi geliştirilmiş bir şekilde sunabilmelidir.

3. Şahsi mektupta duygularını, tecrübelerini ve olayları ayrıntılı bir şekilde yazabilmelidir.
4. Bir şikâyetle bulunmak, bir görüşten yana ya da karşı olduğunu ifade etmek için resmi olarak doğru mektuplar yazabilmelidir.
5. Hitap edilen kişiye, metin türüne ve konuya bağlı olarak kelime kullanımını değiştirerek dilbilgisi kullanım doğruluğu yüksek metinler yazabilmelidir.
6. Hedeflediği okuyucuya uygun bir tarz seçebilmelidir.
7. Farklı kaynaklardan bilgiyi bir araya getirebilmeli ve bunu genel bir özete dönüştürebilmelidir.

Yüksek Türkçe II

1. Karmaşık konularda iyi geliştirilmiş ve kolay okunabilen rapor ve makaleler yazabilmelidir.
2. Bir mektupta çeşitli edebi tarzları kullanarak kendisini ifade edebilmelidir.
3. Gerçeklere ilişkin metinlerin ya da edebi eserlerin özetlerini yazabilmelidir.
4. Fikirlerini sebepleri ile açıkladığı ve örneklendirdiği bir kompozisyonu yazabilmelidir.
5. Bir başvuru, talep ya da şikâyet anlatan resmi mektuplar ile bir durumu anlatan resmi rapor yazabilmelidir.

2.2.Dil Kültür İlişkisi

İletişimin çok önemli olduğu günümüz dünyasında, iletişimi sağlayan temel araçlardan biri olan dile verilen önem şüphesiz yadsınamaz.

Dil kavramı ile ilgili birçok tanımlama yapılmıştır ve bu tanımlamalara bakıldığında ortak nokta olarak dilin, oluşturulduğu toplumun düşünce, duygu, istek ve kültürünü aktarıcı özelliğinin ve iletişimsel yönünün vurgulandığı gözlenmektedir.

Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü,

çok gelişmiş bir dizgedir (Aksan, 1995: 13). Başka bir deyişle, dil belirli sesler ve bu seslere yüklenen anlamlardan oluşur. O dili konuşan bireyler seslere yüklenen anlamları anlayarak iletişimi sağlayan şifreyi yani dili çözer ve böylelikle iletişim sağlanmış olunur.

İletişimi sağlayan şifreyi çözmek için, iletilen ses dizgesinin ileten ve iletilen arasında, ses ve anlam yönünden ortak olması gerekir. Ayrıca ortak ses ve anlam boyutuna dilin konuşulduğu toplumun kültürel boyutu da eklenmelidir ki şifreyi çözmek daha kolay olsun. Bir dilin kültürünü bilmek o dilin anlam farklılıklarını tam olarak anlayabilmek için gereklidir. Kültürü bilmek bir nevi dilin doğru anlaşılacağı yetisi olarak görülür (Byram ve Grundy, 2002: 20). Bundan dolayıdır ki bazen farklı kültürlerden olan insanlar aynı dilde konuşsalar dahi doğru iletişim kurmakta başarısız olabilirler.

M. Kaplan (2006: 121)'ın da dediği gibi diller, sadece yapıları bakımından değil, kelime kadroları bakımından da birbirlerinden ayrılırlar. Ve bu ayrılık kültür ve medeniyet farkına delalet eder. Bu nedenle aynı kültür grubundaki insanlar, fikirlerini ifade ederken rahatlıkla anlaşılırlar; çünkü ifade edilen fikirdeki bazı durumlar grubun diğer üyeleri tarafından da bilinen bir bilgi deposundan çıkar. Ancak farklı kültürlerden gelen insanlar için aynı durum söz konusu değildir. Jiang (2000: 329)'a göre farklı kültürlerden gelen insanlar, aynı dil yapılarını kullanarak farklı şeylerden bahsediyor olabilirler. Mesela, bir Türk'ün aklına çay dendiğinde siyah çay gelirken; bir Çinli ise muhtemelen yeşil çayı aklına getirecektir. Bu örnekten de anlaşılacağı üzere, kültürel farklılıklar bir dilin anlaşılmasında en önemli rollerden birine sahiptir. Ayrıca, bu durum sadece farklı ülke insanları için geçerli değildir. Aynı ülkenin farklı bölgelerinde yaşayan insanlar bile bazen iletilen şifreyi anlamakta zorluk çekebilirler.

İnsanlar arasında iletişimi sağlayan ve sağlıklı bir şekilde kültür aktarımını sağlayan asıl araç dil ile kültür arasında sıkı bir ilişki vardır.

B. Güvenç'in de belirttiği gibi

Dil dediğimiz iletişim aracı toplumu bir arada tutan harç; kültürü taşıyan ortak bir hazine, toplumu yansıtan bir ayna, bireyler, gruplar ve kümeler arasındaki ilişkileri düzenleyen hakem, hâkim veya hekim oluyor. Bu yüzden temel eğitim dil öğrenmeyle başlıyor, dille geliyor (Güvenç, 2002: 47- 48).

Başka bir deyişle, dil ile kültür arasında sıkı bir bağ vardır biri olmadan diğlerinin varlığı da düşünülemez. Tarihsel süreç içerisinde gelişen, değişen kültürü aktarmaya yardımcı olan dildir; kültür ise ortak değerler vasıtasıyla dilin anlaşılmasına olanak tanır. Bu sayede hem dillin hem de kültürün yapısı bozulmaz ve her ikisinin de canlılığı korunur.

Bir toplumun kültür değerlerinin oluşması için her şeyden önce ortak bir dile sahip olması gerekir. Ayrıca sahip olunan kültür değerlerinin hepsi dil sayesinde tanımlanır, anamlanır ve anlaşılabilir bir hâle gelir. Yani bir nevi dil kültürün aynasıdır.

Ayna ile sembolize edilen dil ve kültür arasındaki ilişki buzdağı şeklinde de sembolize edilir. Buzdağının görünen kısmı kültürün küçük bir bölümüyle dildir; suyun altında gizlenen asıl büyük bölümü ise kültürün görünmeyen yüzüdür (Jiang, 2000: 328). Bu benzetmeyle vurgulanan, her şeyden önce dil ve kültürün bir arada, iç içe bulunduğuudur.

Dil açısından gelişen, değişen kişi kültür açısından da gelişir ve değişir. Birey dil ile ilgili kullandığı, öğrendiği her bir dil ögesiyle kültürel değerlerine bir yenisini ekler. Yani bir bireyin öğrendiği dili geliştikçe o dillin konuşulduğu bölge ile ilgili kültürü, kültürü geliştikçe dili gelişir. Her ikisi de birbirinden üstün değildir. İkisi arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır. Lixian (1998: 100)'nın da dediği gibi “Dil kültürün bir parçasıdır ve aynı zamanda kültürü oluşturur” dolayısıyla, bu tanımlamada birine daha aktif diğerine daha pasif bir rol yüklemek doğru değildir.

Dil kültürün bir parçası olarak görülmeli ve kültürel değerlerin oluşumunda dilin ne kadar önemli bir öge olduğu dikkate alınmalıdır.

2.2.1.Dil

Banguoğlu (1974: 9) ise, dil, insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemidir, diye tanımlar.

M. Gökberk (2004: 68-69)'e göre dilin fizik yönü, ruhsal yönü, bir de anlam yönü vardır. Konuşurken çıkardığımız sesler, havanın bu dalgalanmaları dilin fizik yönüdür. Sesler anlam taşıyan birer kap gibidirler, anlamı konuşandan dinleyene ulaştıran birer köprüdürler. Konuşan karşısındakine bir takım sesler göndermeseydi, anlaşma olamazdı. Ancak bu gönderilen seslerin algılanmaları, yaşanmaları da gereklidir. Bu olay da dilin ruhsal yönüdür. Ama konuşmada anlaşmayı sağlayan asıl etken anlamdır. Anlam belli bir zaman anına bağlı değildir, zaman ve mekânı aşar.

Dil, her şeyden önce bir iletişim aracıdır ve birincil işlevi, insana özgü eklemli seslerle bir dilsel toplulukta iletişim sağlamasıdır (Vardar, 1998: 57).

M. Uygur (2003: 16)'a göre dilin en önemli yanı, insan dünyasında aracılık etmek, insanı insanla birleştirmektir. İnsanı insana ulaştıran dildir ve insan ancak dille bir toplumun üyesi olur.

M. Ergin de dili şu şekilde ifade eder:

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir (Ergin, 1992: 3).

M. Gökberk (2004: 69)'e göre, dili bir kişi yaratmamıştır, biz bu dokunun içine doğar, onun içinde büyürüz. Dile şeklini veren biz değilizdir; o bizi şekillendirir. Dilin üzerimizdeki etkisi, hepimiz için geçerliliği olan düşüncelerden ve doğrulardan daha güçlüdür. Dil üzerine, onun evrensel oluşundan daha çarpıcı genel

bir gerçek yoktur. Dilin evrensel oluşundan daha az etkileyici olmayan bir yanı da onun hemen hemen inanılmaz çeşitliliğidir. Dilin evrenselliği ve çeşitliliği bizi önemli bir çıkarıma götürmektedir. Bütün dil biçimleri tek bir ön biçimin zamanla dallanıp gelişmesi olsun olmasın, dilin insan ırkının son derece eski bir kalıtı olduğuna inanmaya zorlanıyoruz.

2.2.2.Kültür

Kültürlerarası ve çok kültürlülük gibi olguların Avrupa ortak dil kriterlerinin de etkisiyle dil öğretim programlarında yerini almaya başlamasıyla kültür kavramı özellikle yabancı dil öğretimi alanında da dikkatleri üzerine çekmiştir. Çünkü yabancı dili öğrenen bir bireyin öğrendiği dili daha sağlıklı bir şekilde kavrayabilmesi için o dilin kültürünü de bilmesi gerekir. Ayrıca bireyler kendi kültürleri dışında başka bir kültürle karşılaşarak hem kendi kültürü dışında bir kültürün de olduğunu fark eder hem de yapacağı kültür karşılaştırmaları sayesinde kendi kültürünün farkına vararak kendi kültürüne farklı bakış açıları geliştirir. Bundan dolayı yabancı dil öğretiminde kültür kavramına özellikle son yıllarda çok önem verilmektedir.

Kongar (2005: 38) kültürü, doğanın ya da tanrının yarattıklarına ek olarak insanoğlunun yarattıklarının tümü olarak nitelendirmiştir. Ona göre, her türlü araç gereç, makine, giyim-kuşam, inançlar, değerler, tutumlar bir kültürü oluşturan öğelerdir. Bunun yanında kültür, toplu yaşayan canlıların ortak olarak oluşturduğu değerlerdir. Fakat toplu yaşayan her canlı türü için bir kültürün varlığından söz edilemez.

Toplu yaşayan her canlı türünün kültürü yoktur. Sözgeşi arı ve karınca gibi böcek türleri toplu yaşarlar fakat kültür yaratmazlar (Güvenç, 2002: 18).

Kültür düşünce yoluyla ortaya çıkar ve yine bu şekilde ayakta kalır, onun içindir ki her toplu hâlde yaşayan canlı türünün kendi kültürlerini oluşturmaları gibi bir durum söz konusu olamaz.

M. Kaplan (2006: 33)'a göre insanoğlunu diğer hayvanlardan ayıran taraf, tabiatın verdiği ile yetinmemesi, onu değiştirmesi, kendi emrinde kullanması ve aşmasıdır. Bu maksatla vücuda getirilen maddi ve manevi her şey kültür sahasına girer.

Güvenç ise kültürü canlı üstü bir varlık olarak değerlendirmiştir:

İnsan türü, bir canlı varlık olarak canlı üstü varlık alanını yaratıyor, ama aynı varlık alanı (toplum) da insanı daha doğduğu günden başlayarak sarıp kucaklıyor; kurgulayıp programlıyor; belli kalıplara dökerek adeta yeni bastan yaratıyor. Kültürü taşıyan toplum çevresi, insan yavrusunun canlı bedenini etkiliyor, davranışlarımızın programı olan kişiliğini oluşturuyor (Güvenç, 2002: 17).

Birey toplumu oluştururken toplum da bireyi doğduğu andan itibaren yoğurup, kalıplara sokarak meydana getiriyor. Başka bir deyişle insan düşünerek kültürü oluşturur ve daha sonra bu yarattığı kültür çerçevesinde düşünmeye başlar.

Belirli bir topluma ait olan her değer hiç şüphesiz kültür olarak değerlendirilebilir. İnsanın ne tür bir yaşama biçemi, ne tür bir var olma programı, ne tür bir eylem kalıbı benimsediği kültürdür hep. Teknik, ekonomi, hukuk, estetik, bilim, devlet, yöntem- insanın meydana getirdiği her şey kültüre girer. Örgütler, dernekler, kurumlar, okullar, tüm kendilerine ilişkin şeylerle birlikte kültürden sayılırlar. İnsanlar arasındaki her çeşit karşılıklı etkileşmelere, her türlü yapıp yaratma alışkanlıklarına, bütün “manevi” ve “maddesel” yapıt ve ürünlere kültür denir (Uygur, 2003: 17).

Bir topluma özgü bütün ifadeler, öğeler, durumlar kültür içerisinde yer alır. Ne yediğimiz, ne içtiğimiz, ne tür şeyler okuduğumuz, neye/nelere öfkelendiğimiz, neye/ nelere sevgi ve sempati duyduğumuz, ait olunan grup ya da toplumu ifade etmektedir.

Kültür, sosyal olarak iletilen etkileşim ve davranış kalıplarıdır (Jin ve Cortazzi, 1998: 100).

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere kültür sosyal bir ortamda çeşitli etkileşimler sonucunda oluşur, gelişir ve değişir. Kültür iletilendir ve çeşitli yollarla kuşaktan kuşağa aktarılır ve böylelikle hep canlı tutulur.

Kültür çeşitli yollarla kuşaktan kuşağa aktarıldığı gibi kültürün oluşmasında tarihsel bir süreç vardır. Yani kültür bir anda oluşmaz, zaman içerisinde oluşur, gelişir ve değişir. Güvenç (2002: 16)'e göre doğal çevrenin bir türü ve üyesi olarak ortaya çıkmış olan insan, doğaya karşı yaşam savaşını sürdürürken öteki canlılardan ayrılarak kendi yaşantı deneyim ve birikimlerini toplayıp biriktirerek kültürü yaratmıştır. Başka bir deyişle, kültürün dinamikliğini koruması için toplumların geride kalan yılların birikiminden faydalanması gerekmektedir. Bu noktadan hareketle, kültürün oluşması için tarihsel bir süreç gerekli olduğu söylenebilir.

Kültür toplumu oluşturan kişileri, onları bir arada tutan, birbirine bağlayan dil ve haberleşme süreçlerini, sanatlarını, inançlarını, törelerini hukuk ve yönetim kurumlarını, üretim ve tüketim düzenlerini içine alır (Güvenç, 2002: 14-15).

Kültür, toplumun üyesi olarak kişilerin yaşamları boyunca eğitim süreciyle öğrendiklerinin tümüdür. Kültür doğanın ya da Tanrı'nın yarattıklarına karşılık insan türünün yarattıklarının tümüdür (Güvenç, 2002: 54).

Uygur (1984: 11-12)'a göre kültür, insanın benimsediği yaşama üslubu, var olma programı ve eylem kalıbıdır.

Güvenç, Tylor'ın deyimiyle Kültür ya da uygarlık toplumun üyesi olarak insan türünün öğrendiği, edindiği, bilgi, sanat, gelenek-görenek ve benzeri yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bütündür (Tylor 1987; Güvenç, 2002: 54).

2.2.3. Yabancı Dil Öğreniminde Kültür Aktarımı ve Yabancı Dil Öğretiminde Kültürün Önemi

Yabancı dil öğreniminde kültür aktarımı önemlidir çünkü toplumlar kültürlerini genellikle bir dil aracılığı ile ifade eder ve aktarır. Yabancı dili öğrenen bireyler öğrenmeyi planladıkları dili o dilin içerisinde bulunan kültürü tam olarak kavrayamadan tam anlamıyla öğrenemezler. Çünkü kültürün gelişmesiyle dil, dilin gelişmesiyle kültür gelişir, değişir. Kısacası bir dil, öğrenilirken kültüründen ayrı düşünülemez. Aksan (1995: 67)'a göre kimi zaman dildeki bir sözcük bile ulusun inançları, gelenekleri, bireylerin kendi aralarındaki davranış ve ilişkileri, maddî ve manevî kültürü üzerinde fikir verebilir. Kültür bir yaşam tarzıdır ve aynen dile yansır.

Bir ulusun yaşayış biçimi, inançları, gelenekleri, dünya görüşü, çeşitli nitelikleri ve hatta tarih boyunca bir toplumda meydana gelen çeşitli olaylar üzerinde hiçbir bilgimiz olmasa, yalnızca dilbilim incelemeleriyle, bu dilin söz varlığının, söz hazinesinin derinliğine inerek bütün bu konularda çok değerli bilgiler ve güvenilir ipuçları edinebiliriz. Aynı biçimde bir an için tek başına dili ele alarak, belli bir dilin belli bir dönemindeki bir metnini, yalnızca yabancı etkiler açısından inceleyerek dili konuşan toplumun o süre içinde hangi kültür hareketlerine sahne olduğunu, hangi dış etkiler altında kaldığını saptayabiliriz diye belirtmiştir (Aksan, 1995: 65).

Aksan'nın da belirttiği üzere biz bir kültürün kendine özgü görüşlerini ve yapılarını o dilin sözvarlığının derinliklerinde kavrayabiliriz. Örneğin bir toplumun kültürel boyutlarını o toplumun konuştuğu dildeki deyimlerinde, atasözlerinde, türkülerinde ve edebi eserlerinde görebiliriz. Dil, kültürün oluşumunda, gelişiminde, kuşaktan kuşağa yayılımında diğer öğelerle karşılaştıramayacak kadar etkili bir rol oynar. İnsan dilde güçlendikçe kültürü de gelişir, zenginleşir. Aynı şekilde birey dilinde güçlenmek istiyorsa kültürünü de çok iyi bilmelidir.

Vardar (1998: 16-17)'da her dilin belli bir toplum içinde kendine özgü bir kültür ve uygarlık çevresinde biçimlendiğini, işlevini böyle bir çerçeve içinde yerine getirdiğini belirtir. Dil, edilgen bir araç değildir, yalnızca belli bir toplumu yansıtmakla kalmaz. Aynı zamanda etkin bir biçimlendirme ve yaratım aracıdır. Yani

dış dünyayı, toplumsal, ruhsal, fiziksel gerçekliği kendine özgü biçimde yoğurur yorumlar, yapılaştırır ve bakış açısı getirir.

Yabancı bir dil edinme, ana dilimizdeki kavramların, anlatımların karşılığını o dilde bulup kullanma değildir. Çeşitli toplumların dünyaya bakış açılarına, düşünme ve değer sistemlerine açılan bir kapıdır yabancı dil. Bir toplumun, ya da bir toplumun bireylerinin çeşitli etkinliklerini, davranış biçimlerini kavrayabilme yolu, o toplumun dilini öğrenmekten, bilmekten geçer (Ozil, 1991: 96).

Yabancı dil öğrenmek bir dünyayı, yabancı bir kültürü de anlamak demektir. Yabancı olanı anlamaya, çözmeye çalışmak ise öğrenciye bilgi ve düşünce zenginliği kazandırarak onun dünyaya bakış ufkunu genişletir (Tapan, 1995: 156).

Yabancı bir dil öğrenme uğraşı aynı zamanda yabancı bir kültürü de anlama/tanıma uğraşı demektir (Tapan, 1990: 55).

Yabancı dili bilmek dilini öğrendiği toplumla iletişim sağlamayı, bilgi alışverişinde bulunmayı sağladığı gibi birey yabancı dili öğrendiğinde diğer toplum / toplumların düşünme ve değer sistemlerini tanır, kültürünü algılamaya başlar, kendi kültürünü sorgular, hedef kültür ile kaynak kültür arasında karşılaştırma yaparak farklılıkları, benzerlikleri fark eder. Yani yabancı dil öğretimi, dili öğrenen kişiyi o dilin kültür çeşitliliğine götürür. Demircan (1990: 23)'ın belirttiği gibi her dil onu konuşanlara ayrı bir algılama yorumlama biçimi ve ayrı bir dünya görüşü sunar.

Yabancı dil belirli bir düzen ve bilinçli işlemlerle öğrenilebilir. Ayrıca bir yabancı dili iyi öğrenebilmek için o dilin mantığını ve kültürünü de kavramak gerekir. Türkçeyi de yabancılara öğretirken mantığımız, kültürümüz göz ardı edilmemelidir. Demircan (1990: 26)'ın da vurguladığı gibi Yabancı dil öğrenen kişi iletişim açısından gerekli olan kültürel verilerini öğrenmeli, iletişim becerilerini edinmelidir.

Sonuç olarak bir halkın düşünüş tarzı, duyguları, kültürü o toplumun dilinde görülür. Bunun içindir ki yabancı dil öğreniminde öğrendiğimiz dili iyi

kavrayabilmek ve kavratabilmek için dili konuşulduğu toplumun kültürüyle birlikte iç içe harmanlanmış bir biçimde vermeliyiz. Yabancı dil öğretiminin aynı zamanda kültür öğretimi olduğunu unutmamalıyız zaten yabancı dil öğretiminde o dilin sağlıklı bir şekilde öğrenimi için aksini düşünmek mümkün değildir. Yabancı dil öğretimi, aynı zamanda kültür öğretimidir.

Yabancı dil öğretiminde hedef dili öğrenen kişi o kültüre ait değer sistemleri, imgeler, düşünme ve algılama biçimleriyle karşı karşıya kalır.

Bir yabancı dil öğretiminde, kültürün öneminin kavranması o dili öğrenen bireyin dille ilgili becerilerinin artmasına yardımcı olacaktır.

Songül (1991) yabancı dil öğretimindeki kültürel amacı şu şekilde değerlendirir:

- Hedef dilin konuşulduğu ülkenin coğrafi özelliklerini bilmek.
- Bu ülkelerin önemli tarihî olaylarını bilmek.
- Hedef kültürdeki mimarî, edebiyat ve diğer sanatları tanımak.
- Yemek yemek, alışveriş etmek, kişilerle tanışmak gibi günlük aktif kültürel kalıpları bilmek.
- Evlilik, eğitim, politika gibi günlük pasif kültürel kalıpları bilmek.
- Günlük olaylarda uygun hareket etmek.
- Hedef dil kültürünün yaygın mimiklerini kullanmak.
- Hedef kültür hakkındaki genellemelerin geçerliliğini değerlendirmek.
- Hedef kültürü araştırmada gerekli bilgiyi tespit etme ve düzenleme gibi becerileri geliştirmek.
- Farklı kişi ve toplumlara değer vermek.
- Hedef kültürdeki etnik grupların kültürlerini tanımak.
- Hedef dilin anadil olarak konuşulduğu bütün ülkelerin kültürlerini tanımak.

1953 yılındaki yabancı dil öğrenimi aracılığı ile kültürel anlayışı geliştirmek adlı Modern Dil Birliği (MCA) Seminer raporuna göre kültürün öğretilme amaçları şunlardır:

- Öğrenciler, kültürün doğasını anlamalıdır.
- Öğrencilerin, kültürel bağımlılıkları azaltılmalıdır.
- Öğrenciler, kendi kültürel geçmişlerini daha iyi bir şekilde anlamalıdır.

Tapan, Neuner'ın deyimiyle iki kültürün yan yana geldiği bir eğitim sürecinde öğrenci, farklı kültürleri kendi farklılıkları içinde kavramayı, böylece yabancı olana karşı daha hoşgörülü olmayı, önyargısız bakmayı kısacası yabancı bir kültürle birlikte olabilmeyi öğrenebilir. Bu süreç içinde bildirişim durumunda ortaya çıkabilecek engeller ise, günümüz eğitiminde önemli rol oynayan aşağıdaki ilkelerin derslere temel alınması ile giderilebilir (Neuner; Tapan, 1995: 157).

- Öğrencinin alışık olduğu bakış açısını bırakarak, kendisini yabancıнын yerine koyabilmeyi, olaylara onun bakış açısıyla bakabilmeyi öğrenmesi (Empathic)
- Kendi dünyasına yabancı bir gözle bakabilmeyi öğrenmesi (Rollendistanz)
- Yabancı olanın başkalığını kavrayabilmesi ve buna katlanabilmeyi öğrenmesi (Ambiguitaetstolenz)
- Kendi dünyasını anlaşılır kılmayı öğrenmesi (Identitaetsdarstellung)

Tomalin ve Stempleski (1993: 7)'ye göre yabancı dil derslerinde kültür aktarımının yedi temel amacı vardır:

1. Öğrencilerin kişilerin kültüre bağlı davranışlar sergileyebileceği gerçeğini anlamasına yardımcı olmak,
2. Öğrencilerin yaş, cinsiyet, sosyal sınıf ve yaşanan yer gibi sosyal değişkenlerin insanların konuşma ve davranışlarını etkilediğini anlamasına yardımcı olmak,
3. Öğrencilerin hedef kültürde bazı durumlarda sergilenen geleneksel davranışların daha fazla farkına varmalarını sağlamak,

4. Öğrencilerin hedef kültürdeki kelime ve kelime gruplarının kültürel çağrışımları konusunda farkındalık geliştirmelerini sağlamak,
5. Öğrencilerin hedef kültür hakkındaki genellemeleri değerlendirme yeteneği geliştirmesine yardımcı olmak,
6. Öğrencilerin hedef kültür hakkında bilgi edinmek için gerekli becerileri geliştirmelerine yardımcı olmak,
7. Öğrencilerin hedef kültür hakkında entelektüel merakını artırmak ve o kültürün insanlarına karşı empati geliştirmeleri konusunda cesaretlendirmektir.

2.2.4.Yabancı Dil Ders Kitaplarında Kültür Aktarımının Yöntemleri

Yabancılar dil öğretiminde ders kitapları üzerinden yapılacak olan kültür aktarımı yöntemlerinin Pehlivan (2007: 20-26)'ın çalışmasında şu şekilde verildiğini görülmektedir:

1. Karşılaştırma
2. Kültürlendiriciler
3. Kültür Kapsülleri ve Kültür Setleri
4. Diyalog ve Rol Yapma
5. Görsellik
6. Metinler
7. Sorun Çözme Uygulamaları
8. Grup Tartışması
9. Kültür Keşif Teknikleri
10. Durum İncelemesi

Sırasıyla bu yöntemleri inceleyecek olursak;

Karşılaştırma yöntemi: Bu yöntem ile hedef kültür kaynak kültür ile karşılaştırılır. Karşılaştırma esnasında her iki kültürdeki benzerlikler veya farklılıklar ortaya konulur. Tapan, Neuner'ın deyişiyle karşılaştırma konularının bazıları şunlardır (Neuner; Tapan, 1990: 63):

- Aile içinde yaşam.
- Aileyi aşan daha geniş bir topluluk içinde yaşam.
- Doğum ve ölüm.
- Yerleşim.
- Çalışma
- Öğrenme.
- Yeme, içme.
- Boş zamanların değerlendirilmesi.
- Zamanla ilgili deneyimler (ne oldu, ne oluyor, ne olacak).
- Dinsel deneyimler.
- Otorite ile ilişkiler.
- Bağımsızlık kazanma.
- Yaratıcı olma, hayal gücünü geliştirme.

Özışık, Brooks'un deyimiyle hedeflenen öğrenci grubunun yaşı ve konumu ile bağlantılı olarak günlük hayattan konular seçilmesi gerektiğini savunur. Ona göre kaynak kültür - hedef kültür ilişkisine göre değiştirilebilir veya arttırılabilir (Brooks; Özışık, 2004; 37-38).

- Selamlaşma, ayrılma, arkadaşlar arası ayaküstü konuşmalar, yeni bir kişiyi tanıtırma.
- Kişiler arası konuşmalarda yaşa, yakınlık derecesine, toplumsal statüye, resmî duyumlara göre konuşmada kullanılacak söz ve kalıplar.
- Hedef dili öğrenirken yapılabilecek muhtelif hatalar ve bu hataların hedef kültürde yaratacağı etkiler.
- Söylenmemesi gereken sözcükler ve sorulmaması gereken sorular.
- Sözcük ve yapı açısından yazım dili ve konuşma dili arasındaki farklar.
- Gelenekler, efsaneler, hikâyeler.
- Edebiyat, okunan kitaplar.
- Evde, okulda halka açık alanlarda, askeri kurumlarda törenlerde vb. yerlerdeki kurallar.

- Festival tarihleri, sebepleri, kutlama şekilleri.
- Tatil zamanları, süreleri, tatilde gidilen yerler, yapılanlar.
- Oyunlar.
- Müzik.
- Ev hayvanları.
- Telefon konuşmaları
- Arkadaşlık ilişkileri, kulüpler, gruplar.
- Bir kişinin odasında bulunan kişisel eşyalar veya evdeki elektronik eşyalar.
- İklim şartları.
- Temizlik standartları.
- Sigara içme konusundaki yaklaşımlar.
- Sağlık sistemi.
- Yarışmalar, sporlar, hobiler.
- Randevu verilmesi ve randevuya geliş saatleri.
- Birini bir yere davet etme, çıkma teklif etme, flört.
- Trafik.
- Radyo ve televizyon programları.
- Mektup yazma, postane sistemi.
- Evde yenen yemekler, masadaki oturma düzeni, yemekteki konuşmalar.
- Dışarıda yenen yemekler ve yendiği yerler.
- İçecek veya alkol kullanımı.
- Yemek arası, yiyip içme.
- Tiyatro, sinema.
- Oyun alanları.
- Gece hayatı.
- Müzeler, sergiler, hayvanat bahçeleri.
- Ulaşım.
- Şehir ve kırsal kesim arasındaki farklar.
- Para biriktirme, tasarruf yöntemleri.
- Meslek çeşitleri, gözde meslekler, iş olanakları.

Kültürlendirici: Kültür aktarımı sırasında öğrenciden kültürler arası çatışma durumlarını incelemesi ya da olayların nedenini açıklaması istenilir ve dört olası çözüm seçeneği verilir. Öğrenciler farklı çözüm seçeneklerinin olduğunu fark eder ve kendilerine en uygun olanı seçer.

Kültür kapsülleri ve kültür setleri: Kültür kapsülleri ile iki kültürel grup arasındaki çok küçük kültür farklılıkları açıklanır ve bu farklılıklar açıklanırken öğrencilere kültürel olarak anlamlı bir materyal verilir ve öğrencilerden bu materyallerle ilgili soruları cevaplaması istenilir.

Diyalog ve rol yapma: Yabancı dil öğrenen kişinin yaşına ve ilgi alanına uygun bir diyalog eşliğinde rol yaparak kendini hedef kültürdeki kişinin yerine koyması hedef dili daha rahat öğrenmesine ve öğrendiklerini daha rahat uygulamasına neden olur.

Görsellik: Kültürel içeriğin görsel öğeler kullanılarak aktarılması dili öğrenen bireyde daha fazla ilgi uyandırır.

Metinler: Hedef kültürle ilgili metinler dil öğretiminde temel araç oluşturmaktadır. Onun içinde yabancılara hedef dili öğretirken bu durum dikkate alınmalı ve metinler hedef kültürü içeren ve kaynak kültürü rencide etmeyecek şekilde olmalıdır. Genellikle de kültür aktarımının sağlıklı olması için özgün metinlerin seçilmesi önerilmektedir.

Sorun çözme ve uygulamaları: Günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri sorunların tartışıldığı ve öğrencilerin fikirlerini beyan ederek çözüm önerilerinin bulunduğu bir yöntemdir.

Durum incelemesi: Gerçeğe uygun bir şekilde ortaya çıkabilecek her türlü duruma karşı incelemelerin yapılmasıdır.

Kültür keşif teknikleri: Dili öğrenen öğrencilerin öğrendikleri dil ile ilgili hedef kültürle ilgili araştırma yaparak bilgi toplayıp hedef kültürü gözlemlemesini destekler.

Grup tartışmaları: Bu yöntem tartışılan konunun öğrencinin ilgi alanına girmesi ve tartışılan konu ile ilgili öğrencinin hem kaynak kültür hem de hedef kültür ile ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olması durumunda uygundur.

2.3.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinler ve Metinler Aracılığıyla Kültür Aktarımı

2.3.1.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metinler

2.3.2.Metin Kavramı ve Türleri

Metin nedir? Bir yazının metin olabilmesi için ne tür özellikler taşıması gerekmektedir? Metin türleri nelerdir? Bu konularla ilgili çeşitli tanımlamalarda ve yorumlarda bulunulmuştur. Bu yönde yapılmış birkaç tanıma ve yoruma sırasıyla bakacak olursak:

Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst (Türk Dil Kurumu [TDK], 2009: 1382).

İletişim sadece sözle gerçekleşmez, fakat iletişimin söze dökülen kısmı metni oluşturur (Akyol ve Kırkkılıç, 2007: 235).

Bir yazının metin olabilmesi için o metnin bir bildirişim işlevi taşıması, bir anlam üretmesi gerekir (Uçan, 2008: 37). Ayrıca metin incelemek için oluşmuş bilime Metin bilim denir.

Söylem çözümlemesi, metin incelemesi, anlatı bilim (narratologie), yazınsal göstergebilim olarak adlandırılan yöntem önerileri de metin bilim ile ilişki içinde olan terimlerdir (Uçan, 2008: 37).

Günay (2003: 35) metin kavramını belirli bir bildirişim bağlamında bir ya da birden çok kişi tarafından sözlü ya da yazılı olarak üretilen bir dil dizgesi olarak tanımlamaktadır. Diğer bir deyişle, geniş anlamıyla değerlendirildiğin demetin iletişim için oluşturulan dilsel yapısıdır.

Metin birbiriyle bağlantılı ifadelerin bir arada anlamlı bir bütün oluşturması ve parçadan bütüne, bütünden parçaya doğru anlamın korunması ile oluşur. Metin dilbilim, metin kavramını derinlemesine inceleyen bilimdir (Uzdu, 2008: 11).

Metnin, dili işlevsel olarak kullanımına söylem denir. Metinde ifade edilen olgunun dilin incelikleri kullanılarak oluşturulması söylemi gösterir. Her metinde söylemsel unsurlar bulunur ancak her söylem metin oluşturmaz. Çünkü söylemlerin anlamlı bir bütünle bir araya gelişi metni oluşturur (Uzdu, 2008: 11).

Metin, söylemin tutarlı ve birbirine bağlı olarak belli bir amaçla oluşturulduğunu gösterir. Tutarlı ve anlamlı bir bağlılık yoksa oluşan yazıya metin diyemeyiz. Metin kavramı denilince özetle şunlar vurgulanmaktadır: Tutarlılık, bağdaşıklık, söylemsellik, anlamı bir bütün oluşturma, sözlü ve yazılı olma (Uzdu, 2008: 11).

Metin türleri belirlemesi, farklı bakış açılarına göre çeşitlilik gösterir. Metnin sınıflandırmasında metin tipi, türü ve tonu... vb. kavramlar kullanılmıştır.

Metin çözümleme sayesinde metnin hangi tür ya da türlere örnek teşkil edebileceğini belirleyebiliriz. Bir metin yazarı aynı konuyu birden farklı metinle işleyebilir, metni farklı türlere örnek olacak şekilde yazmış olabilir. Örneğin hasret konusu bir masal, haber metni ya da deneme olarak yazılabilir.

Nuttall ikinci dil öğretimi sürecinde özgünlük açısından dört farklı metin tipi bulunduğunu belirtmektedir. Bu metinler şu biçimdedir:

1) özgün metin, 2) basitleştirilmiş metin, 3) amaca yönelik olarak oluşturulmuş metin, 4) doğal olmayan (yapay) metin (Nuttall, 1996; Aygüneş, 2007: 132).

Neuner özgün metinleri üç ayrı grupta toplar (Neuner; Kudat, 2007: 57):

a) Kullanım İşlevli Metinler

Tapan (1989: 186) bu tür metinlerde, yabancı ülkedeki gündelik yaşama özgü yazılı ve sözlü düzlemde meydana gelebilecek durumları veren özgün metin türleri yer alır. Yemek tarifleri, taşıt tarifeleri, resmî belgeler, haritalar, trafik işaretleri, ilaç prospektüsleri, anonslar, çeşitli gereçleri, kullanım kılavuzları vb.

Bu metinler, öğrencinin o dilin konuşulduğu ülke / ülkelerde karşılaşılabileceği gündelik durumları tanımasına, bunların üstesinden gelebilmesine ve bu durumlarla ilgili eylemde bulunabilmesine olanak sağlayacaktır (Tapan, 1989: 186).

a) Bilgi İletici Metinler

Amaç kültüre ilişkin bilgilerin sunulduğu bu grup metinler içinde aşağıdaki türler ele alınabilir: Gazete, dergi, TV, radyo haberleri, yorumlar, makaleler, söyleşiler, okuyucu mektupları, sözlük, ansiklopedilerden bölümler, bildiriler, grafik, istatistik bilgi çözümlemeleri, reklâmlar vb (Tapan, 1989: 186).

Bu tür metinlerle çalışmak öğrenciye dilbilgisinin yanı sıra öğrencinin deneyimlerini artırmak, farklı bakış açıları kazandırmak, kendi koşullarını başka bir ülkenin koşulları ile karşılaştırmak gibi olanaklar da sağlar (Tapan, 1989: 186).

b) Yazınsal Metinler

Polat (1993: 184)'a göre, yabancı dilde yazılmış yazınsal metinlerle, o dilin dünyasının bize göre yabancı olan yaşamının yansımasını bulabiliriz. Bir diğer anlatımla, yazınsal metinler gündelik yaşamı daha iyi kavramaya yardımcı olur, böylece yabancı dil daha etkin kullanılabilir.

Yabancı dil öğrenimi metinlerle desteklenmelidir; ama derslerde işlenecek yazınsal metinler seçilirken belirli ölçütler uygulanmalıdır. Polat (1993: 187) bu ölçütleri şöyle sıralamıştır:

- Ele alınacak yazınsal metin, dilbilgisi ve sözcük örgüsü yüzünden, öğrencinin yabancı dil düzeyinin çok üstünde olmamalıdır.
- Dilsel yapısıyla öğrenciyi zorlayan bir metinle öğrenci arasındaki iletişim olumsuz etkilenir.
- Metin seçiminde, dilsel uygunluğun yanı sıra, konusal uygunluk da önemli bir ölçüttür. Konu öğrencinin ilgisine, yaşam deneyimine, içinde bulunduğu gerçekliğe uygun olmalıdır.
- Yabancı dilde yazılmış yazınsal metnin arkasında farklı değerler, farklı yaşam biçimleri vardır. Bu nedenle yazınsal metinler kültürel farklılıkların işlenmesine yardımcı olur.
- Yazınsal metin, söylemsel konuşma ve yazma gibi etkinliklere götürecek bir çıkış noktası oluşturabilmelidir.

İletişim açısından metin türlerini düşünecek olursak; 1. Kullanışlı (gerçek hayatta yararlı) metinler, 2. Kurmaca (hayali-gerçekle bağı olmayan) metinler olarak ikiye ayırabiliriz (Demircan, 1990: 99) .

Metinler başka bir sınıflandırmaya göre de “Bilgilendirici Metin” ve “Yazınsal Metin” olarak ikiye ayrılır. “Bilgilendirici metinler” de “kullanışlı metinler” gibi gerçek dünyayla bağlantılı ve gerçek yaşamda yararlıdır. “Yazınsal metinlerde” ise “kurmaca metinler” gibi gerçekle bağlantılı olma şartı yoktur. Türkçe

öğretiminde Yeni Türkçe Ders kitaplarında öğrencilerin karşılaştığı metin türleri de şöyle sınıflandırılmıştır (Şimşek, 2011: 37): “Öyküleyici metin”, “Bilgilendirici metin” ve “Şiirler.”

2.3.3. Türkçe Öğretiminde Metinlerin Önemi ve Bulunması Gereken Temel Özellikler

Türkçe öğretiminde metinlerin önemini şu şekilde maddeleştirebiliriz (Şimşek, 2011: 40-41):

- Türkçe öğretimi sadece bir dil öğretimi değil aynı zamanda Türk kültürü ve Türk milletinin bakış açısının da öğretimidir. Bu öğretimlerin hepsinin bir arada bulunduğu yegâne öğretim aracı da okuma metinleridir.
- Okuma metinleri, Türkçe öğretimini hayatın içine indirgeyen unsurdur. Metinler gerçek hayatla öğrenci arasındaki bağıdır. Okuma metinleri sayesinde Türkçe öğrenen öğrenci yaşamı ve dünyayı daha iyi tanır.
- Türkçe öğretiminde okuma metinleri yazınsal-edebi özelliklerinden dolayı öğrencinin duygusal zekâsını geliştirici ve bilişsel açıdan ufkunu acı acı özellikler gösterir.
- Okuma metinleri Türkçe öğrenen öğrencilere eleştirel düşünmeyi, değerlendirmeyi ve farklı görüşlerle karşı karşıya kalmayı öğretir.
- Okuma metinleri günlük hayat problemlerini de ele alması nedeniyle Türkçe öğrenenleri çağdaş sosyal hayatla bağını kuvvetlendirir.
- Okuma metinleri; Türkçe öğretiminde sadece ders kitaplarında değil; gazetelerde, dergilerde, görsel medyada ve internette de kendini gösterir.
- Öğrencinin dil bilinci edinmesine yardımcı olur. Türlerine göre ayrılan metinler Türkçenin öğretiminde öğrenciyi dilin farklı yapılarıyla karşılaştırır.
- Öğrenci, Türkçenin sözvarlığını okuma metinleri aracılığıyla tanır. Öğrencinin söz dağarcığının gelişmesi dile hâkimiyetini artırır, duygu ve düşüncelerini daha iyi ifade edebilmesini sağlar.
- Okuma metinleri, bilgileri yinleme, geliştirme ve yeni bilgilerle birleştirme fırsatı sunar.

- Okuma metinleri sayesinde Türkçe kelimeler, söz öbekleri ve cümleler arasında bağlantılar kuran öğrenci, parçadan bütüne ve bütünden parçaya doğru dil öğrenimini gerçekleştirebilir.
- Okuma metinleri, Türkçe öğrenenlerin Türkçeyi anlamlandırma konusunda ufkunu açar. Böylece dil öğretimi, dil bilgisel kalıplarla sınırlanıp kısırlaşmadan özgün bir anlama ve anlatım yeteneği kazandırır.
- Okuma metinleri; sadece okuma becerisini değil, yapılan etkinliklerle dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin de kaynağını oluşturur. Dört temel dil becerisini işlevselliği ile geliştirir.

2.3.4.Yabancılar Türkçe Öğretiminde Metinlerin Önemi

Günlük hayatımızın her alanında birbirine bağlı metinler oluştururken kendimizi buluruz. Metin dil öğretiminin temelinde vardır ve yabancılar Türkçe öğretiminde de metin önemlidir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan metinler onlar için özel hazırlanmış ders kitaplarında bulunur ve dilin verimli, etkili bir şekilde öğrenilmesini kolaylaştıran araçların başında gelir. Dilin yapısal ve anlamsal unsurlarını en etkili ve açık şekilde metinlerde görürüz. Kelimeler ve cümleler dili bütün olarak anlamlandırmamızda metinler kadar yeterli değildir. Metinler bir bağlam içinde bütünün görülmesini sağlar.

2.3.5.Yabancılar Türkçe Öğretiminde Metin Seçimindeki İlkeler

Yasemin Bayyurt (2009: 37), makalesinde, B.Tomlinson'un görüşlerini esas alarak ders malzemelerinden okuma metinlerinde ve bunların bulunduğu ders kitaplarında bulunması gereken özellikleri şu şekilde belirtmiştir: “Yenilik, çeşitlilik, ilgi çekici bir sunuş”. Ayrıca Bayyurt’a göre ders kitaplarında konular, ilgi çekici olmalıdır.

Yabancılar Türkçe öğretimi için seçilecek metinler şu özellikleri taşımalıdır (Şimşek, 2011: 43-44):

- Okunabilir bir metin olma ve okuma becerisini geliştirmeye yönelik olmalı,
- Farklı türde olmalı,
- Bilgilendirici ve amaçsal metinler yanı sıra özgün metinlere çokça yer verilmeli,
- Seviyeye uygun bir uzunluğu olmalı,
- Kelime ve cümle yapıları seviyeye uygun olmalı,
- Öğrencinin ilgisi, amaçları ve ihtiyaçlarına uygun olmalı,
- Alımlama estetiğine sahip olmalı,
- İçerdiği konular dil ve kültür öğretimine uygun olmalı,
- Dil özellikleri açısından uygun olmalı,
- Yabancı dil ile ana dil arasında karşılaştırılabilir kültürel özellikleri barındırmalı,
- Metnin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık olmalı,
- Metinler, Türk kültürünü, Türkçeyi öğrenen bireylerin kültürünü ve evrensel ortak kültür unsurlarını içermelidir.

2.4.Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kaynak Kullanımı ve Ders Kitapları (Ders Kitabı, Yeni Hitit Ders Kitapları)

2.4.1.Ders Kitabı

Eğitim öğretim süreci içerisinde sınıf içerisinde en çok başvuru alan eğitim materyallerinden biri ders kitaplarıdır. Öğrencinin seviyesine uygun bir şekilde sıralanmış diyalog, metin ve dilbilgisi yapılarıyla görsel açıdan da desteklenerek hazırlanmış ders kitapları öğretimin başarısında önemli yere sahiptir.

Williams'a göre ders kitabı:

Sunulan araçların uygunluğu ve tamlığı, seçilen araçların uygulanması için önerilen aktiviteler, sözlüğün sıralaması, özellikle

giriş ve yeniden girişin fonksiyonel doluluğu, oranı ve hali, metne ve durumla olan ilgisi bağlamında değerlendirilir (Williams, 1983).

Ders kitabı değerlendirmesine yönelik farklı ders kitabı değerlendirme modelleri mevcuttur. Bunlardan birkaçına bakarsak:

Daoud ve Murcia (1979: 304), ders kitabı değerlendirmesi kriterlerini cümle uzunluğu (öğrencinin seviyesinde mi?), gramer noktaları ve dizilimlerinin sayısı, öğrencinin okuma becerisi seviyesindeki yapıların karmaşıklığı, günlük dilin ve normal kelime dizilimindeki cümle yapılarının kullanımı, mantıksal dizilimdeki cümleler ve paragrafların sıralanması ve manalı durumlarda sunulmuş dilbilimsel araçları şeklinde belirtir.

Hutchinson ve Waters (1987), ders kitabı değerlendirme sürecini dört ana adıma bölmüştür:

1. Kriterleri tanımlama
2. Sübjektif analiz
3. Objektif analiz
4. Eşleştirme

Bu modelde değerlendirme, temel olarak bir eşleştirme sürecidir. Belirli bir öğretme /öğrenme durumunu, uygun çözümlerle eşleştirmek. Değerlendirme modeli, yalnızca materyallerin değerlendirilmesini değil, aynı zamanda öğretme/öğrenme içeriğinin değerlendirmesini de kapsar. Bu değerlendirme sürecindeki ilk adım, öğretmenlerin hangi temellerle materyalleri değerlendirdiği ne yönelik kriterleri tanımlamadır. İkinci adımda öğretmenin başvurması gereken iki tür analiz söz konusudur: Sübjektif analiz ve objektif analiz. Sübjektif analiz, materyal ihtiyaçları bağlamında dersin analizidir. Objektif analiz ise değerlendirilen materyallerin analizidir. Son adımda, yani eşleştirme safhasında, materyallerin ihtiyaçla ne kadar uyumlu olduğu değerlendirilir. Diğer bir deyişle objektif analizin ne kadar sübjektif analize uyum gösterdiği belirlenir.

Breen ve Candlin (1987: 18)'in modeli, hem değerlendirme hem de tasarım yönüne sahiptir. Değerlendirme süreci ikiye ayrılır: I. aşama, dört kriterle alakalı materyallerin faydasına yönelik temel sorular içerir:

1. Materyallerin amaçları ve içerikleri nedir.
2. Öğrencilerden ne yapmalarını istemektedir.
3. Öğretmenlerden ne yapmalarını istemektedir.
4. Bir sınıf kaynağı olarak hangi işlevlere sahiptirler.

II. aşama, seçim için daha etraflı materyal analizi için kriterler önererek bu sorulara detaylı şekilde odaklanır. Rehberin bu aşamasında öğrenciler ve gerçek sınıf durumu, Hutchinson ve Water (1987)'in modeli ile büyük benzerlik göstermektedir. Bu nedenle aşama II'deki sorular aşağıdaki noktalara odaklanır:

1. Öğrencinin ihtiyaçları ve ilgileri
2. Dil öğrenimine, öğrencinin yaklaşımı
3. Sınıfınızdaki öğretme / öğrenme süreci (Breen ve Candlin, 1987: 18).

Bu konular, en uygun ders kitabını seçilmesine yardımcı olacak değerlendirme soruları şeklinde detaylı olarak araştırılır.

Rehber VI, kişisel öğrenmeden ziyade sınıf öğrenme grubunun sosyal doğasını öne çıkararak bazı materyal tasarım özellikleri önerir. Sınıf öğrenme grubuna odaklanmak önceliklidir, çünkü birçok uygun basılmış materyaller sınıf çalışması için tasarlanmamıştır (Breen ve Candlin, 1987: 24).

McDonough ve Shaw (1993: 67) üç basamaklı bir ders kitabı değerlendirme modeli önerir:

1. Harici değerlendirme
2. Dâhili değerlendirme
3. Genel değerlendirme

Harici değerlendirme, organizasyonel prensiplerin genel görünüşünü elde etmek için yürütülür. Materyallerin organizasyonunu değerlendirmek için yazar/yayıncının istemlerine odaklanılmaktadır. Bunlar, aşağıdakileri içermektedir:

1. Öğretmen/öğrenci kitaplarını kaplayan tanıtıcı yazı veya haklar.
2. Giriş ve içindekiler tablosu (McDonough ve Shaw, 1993: 67).

Tanıtım yazısı ve girişten öğretmenler, aşağıdaki konularda sonuca ulaşabilirler:

1. Hedef kitlesi
2. Verim seviyesi
3. Materyallerin kullanıldığı içerik
4. Öğretilbilir ünitelerde/derslerde dil, nasıl sunulmuş ve düzenlenmiş
5. Dil ve yöntembilim üzerine yazarın görüşleri (McDonough ve Shaw, 1993: 69).

McDonough ve Shaw (1993: 70-74) harici değerlendirmede düşünülecek diğer faktörler aşağıdaki gibidir:

1. Materyaller ana ders olarak mı yoksa yardımcı olarak mı kullanılıyor?
2. Öğretmenin kitabı basılı ve ulaşılabilir mi?
3. Sözlük listesi/ dizini mevcut mu?
4. Kitapta hangi görsel materyaller bulunuyor (fotoğraf, tablo, diyagram) ve bu materyaller yalnızca süs mü yoksa metne entegre edilmiş mi?
5. Düzenleme ve sunum sade mi karışık mı?
6. Materyal kültürel olarak çok mu önyargılı ya da spesifik?
7. Materyaller azınlık gruplarını ve/veya kadınları negatif yönde mi sunuyor?
8. Belirli bir ülkenin, halkın dengeli bir fotoğrafı var mı?
9. Sessel/görsel materyallerin ve sonuç maliyetinin dahiliyeti. Ders kitabını kullanmak için bu ekstra materyallere sahip olmak gerekli midir?

10. Öğretme materyallerindeki testlerin dahiliyeti (tanı, süreç, başarı); Öğrencileriniz için faydalı mı? (McDonough ve Shaw, 1993: 70-74)

İkinci aşama, yani dâhili değerlendirme, materyallerin ayrıntılı şekilde incelenmesini hedef alır. Dâhili değerlendirmedeki asıl konu, yazarın/yayıncının belirttiği gibi harici değerlendirme safhasındaki istemlerin ne kadar dâhili tutarlılık ve materyallerin organizasyonu ile uyumlu olduğunu analiz etmektir.

Materyallerin etkili şekilde dâhili değerlendirmesinin yapılabilmesi için, en az iki ders kitabı ünitesinin aşağıdaki faktörlere göre incelenmesi gerekir:

1. Materyallerdeki becerilerin sunumu
2. Materyallerin derece ve sırası
3. Okuma, konuşma becerileri nerede bulunuyor, cümlelerin yanındaki uygun metin yolunda çok yer var mı?
4. Dinleme becerileri nerede devreye giriyor, kayıtlar hakiki mi taklit mi?
5. Konuşma materyalleri bildiğimiz gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut?
6. Testlerin ve egzersizlerin ilişkisi öğrencinin ihtiyaçlarına mı yoksa ders materyalinde ne olduğuna mı odaklı?
7. Materyalin farklı öğrenme stilleri için uygun olduğunu düşünüyor musunuz; Kendi kendine çalışma için koşullar söz konusu mu ve böyle bir koşul gerekçelendirilmiş mi?
8. Hem öğrenciler hem de öğretmenleri motive etmek için materyaller yeteri kadar açık mı yoksa öğrenci/öğretmen uyumsuzluğu mu seziyorsunuz? (McDonough ve Shaw, 1993: 75-77)

Son aşamada, yani genel değerlendirmede, aşağıdaki parametrelere göre materyallerin kullanışlılığının genel değerlendirmesi yapılır (McDonough ve Shaw, 1993: 77-78):

1. Kullanılabilirlik faktörü. Materyaller ne kadar ana ya da yardımcı olarak müfredata entegre edilebilir.
2. Genelleştirilebilme faktörü. Materyalleri daha genel şekilde kullanılabilir yapan ana özelliği kullanımına yönelik bir sınırlama söz konusu mudur?
3. Uyarlanabilirlik faktörü. Lokal durumlar için bölümler başka bir içeriğe katılabilir/ çıkarılabilir, kullanılabilir midir?
4. Esneklik faktörü. Sıralama ve derecelendirme ne kadar değişmezdir; materyaller farklı noktalara girebilir, farklı yollarda kullanılabilir mi?

2.4.2. Ankara Üniversitesi TÖMER ve Yeni Hitit Serisi Ders Kitapları

“Başta yabancılara Türkçe olmak üzere ve diğer dünya dillerinin öğretilmesinde, öğretim tekniklerinin yaratılmasında çağın gereklerine uygun, son teknolojileri kullanarak Türkiye’de ve dünyada önde gelen bir kurum olmayı” vizyon edinmiş Ankara Üniversitesi TÖMER, 1984 yılında, yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla “Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER)” adıyla kurulmuştur.

1989-1990 öğretim yılında İngilizce, Fransızca ve Almanca öğretimine de başlanmış, daha sonra aşamalı olarak pek çok yabancı dille birlikte Avrasya Türkçeleri öğretilen diller arasında yerini almıştır. TÖMER’in açık adı, 2001 yılında “Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi” olarak değişmiştir. Ankara Üniversitesi TÖMER’in 2009 yılı itibariyle, Türkiye genelinde 8 ilde toplam 10 Şubesi bulunmaktadır.

TÖMER’in yurt içi ve yurt dışında Türkçeyi ve yabancı dilleri öğretmek amacıyla gerekli eğitim ortamını yaratmak ve bu amaçla dil öğretimi için gerekli materyalleri geliştirmek üzere çalışma grupları oluşturmak, ders kitapları hazırlamak amaçlarından biridir.

Bu amaçla "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" setleri, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi TÖMER’in 20 yılı aşkın

birikim ve deneyimi sonucunda Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesiyle 2004 yılında hazırlanmıştır.

Bu kitapların düzenlenip yeniden hazırlanmasındaki hedef kullanıcılarını, Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi (Common European Framework) adlı kılavuzu doğrultusunda Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nce onaylanan 56.2004 model numaralı "Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu"nda (TÖMER ADP'sinde) belirlenen beceri düzeylerine ulaştırmaktır.

Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti temel, orta ve yüksek düzeylerde, ders kitabı, çalışma kitabı, kitaplarda bulunan dinleme metinlerinin ses kayıtlarını içermektedir. Bunlara ek olarak, Yeni Hitit 1 ve 2 setleri öğretmen kitaplarını da içermektedir.

Ankara Üniversitesi TÖMER ADP betimleyicilerinin gerektirdiği konulara göre desenlenen 12 üniteden oluşan ders kitaplarında her bir ünite 3 alt konuya ayrılmaktadır. Üniteler düzeye uygun metin türleri ile bezenmekte; metinler dinleme, okuma, sözlü anlatım, karşılıklı konuşma ve yazılı anlatım becerilerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenip her bir etkinlik için yönerge ve başlıklar bulunmaktadır. Her ünite dilbilgisi tabloları bulunmaktadır. Her ünitenin sonundaki göndermelerle kullanıcılar, özel olarak tasarlanmış karşılıklı konuşma etkinliklerine yönlendirilmektedir. Kitapların son bölümlerinde yer alan "dilbilgisi desteği", her üniteye yer alan dilbilgisi tablolarının içerdiği yapılar hakkında kısa ama özlü bilgiler sunmaktadır (Erişim tarihi: 03.09.2012 <http://www.tomer.ankara.edu.tr/#>).

III. BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Yabancılar Türkçenin öğretimi konusunda yüzyıllardır çeşitli kitaplar yazılmış, çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Yabancılar Türkçe öğretimi konusunda yazılan ilk kitap Kaşgarlı Mahmut'un Dîvân-ü Lûgati't Türk'üdür. Kaşgarlı Mahmut bu kitabı Araplara Türkçe öğretmek üzere 1072 yılında yazmış ve kitabın önsözünde Araplara, Türklerin büyük bir ulus olduğunu, Türkçeyi öğrenmeleri gerektiğini ve Türklerle iyi geçinmelerinin kendilerine yarar sağlayacağını belirtmiştir.

XI. Yüzyıldan sonra çeşitli siyasi politikalardan dolayı Türkçenin Farsça ve Arapçanın etkisinde kaldığı gözlenmiş özellikle XIII. Yüzyıldan sonra Farsça edebiyat ve yazışma dili, Arapça da din ve bilim dili olmaya başlamıştır. (Hengirmen,1993: 10). Bu durumdan rahatsız olan Karamanoğlu Mehmet Bey, Eski Anadolu Türkçesi döneminde dil tarihi açısından önemli bir ferman yayınlayarak "Bugünden sonra divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste, meydanda Türkçeden başka dil kullanılmayacaktır." şeklinde buyurmuştur.

Bundan sonraki dönemlerde Türkçenin farklı ağızlarından Türkçenin öğretimine yönelik yayınların olduğu gözlenmiştir.

Bayraktar (2006) makalesinde belirttiği gibi Harezmi Türkçesi'ne baktığımız zaman, dönemin dil bilgisiyle ilgili tek eseri Zemahşeri'nin Mukaddimetü'l Edeb'idir.

XV. yüzyılın ikinci yarısında ünlü Çağatay Şairi Ali Şir Nevai de Farsçanın kullanımına tepki göstererek Muhakemetü'l Lûgateyn adlı eserini yazmıştır. Ali Şir Nevai Türkçenin Farsçadan daha üstün bir dil olduğunu savunmuştur.

Ayrıca bu eserler dışında çağlar içerisinde siyasi, ekonomik, kültürel yakınlaşmalarla birlikte Türkçenin yabancı diller etkisi altında kalarak yok olmasını

ve diğer dillerden zannedildiğinin aksine üstün olduğunu göstermek amacıyla “CodexCumanicus, KitabüBulgati-l-Müştak-FiLûgati’t-Türk ve’lKıfçak, Kitab-ı Mecnû-i Tercüman-ı Türkî ve Acemi ve Mongolî, El-Kavaninü’lKülliyeye li Zabti’l-Lugati’tTürkiyye, Et-Tuhfetü’z-Zekiyyefi’l-Lugati’tTürkiyye, Kitabü’l-idrâk li Lisânü’l-Etrak” gibi birçok eser kaleme alınmıştır.

Bu eserleri Türklerce keleme alınanlar, yabancılarca kaleme alınanlar şeklinde tablolaştırırsak (Bayraktar, 2006):

Türklerce Yazılanlar	Yabancılarca Yazılanlar
Divan-ü Lugati’t Türk Kaşgarlı Mahmut (1072-1074)	CodexCumanicus
Muhakemetü’l-lugateyn Ali ŞirNevai (1498)	Kitab-ı Mecnû-i Tercüman-ı Türkî ve Acemî ve Mongolî (XLV.yy ilk yarısı)
KitabüBulgati’l Müştak Fi lugati’t-Türk ve’l Kıpçak- Cemalu’ddin Ebi Muhammed Abdu’lahit-Türki(15.yy)	El-Kavaninü’l-KülliyeyeLiZabti’l- Lûgati’t Türkiye (XV.yy ilk yarısı)
Kitabü’l-İdrak Li Lisanü’l –Etrak-Esirü’d-din Ebu Hayyan (1312) Türklerin Dilini Anlama Kitabı	Et-Tuhfetü’z-ZekiyyeFi’l-Lugati’t Türkiye (XV. yy ilk yarısı) Yeni ve Arı Türkçe’nin Sözlüğü
Hilyetü’l-insan ve Heybetü’l-lisan Cemâlü’d-din İbniMuhennâ(XIII. yy sonu veya XIV. yy başı) Cinran’ın Güzel Sıfat ve Dilin Büyüklüğü	

Ayrıca Hengirmen (1993: 10)'in de belirttiğine göre yakın yüzyılda ise yabancılara Türkçe öğretimine yönelik kitap yazımı devam etmiş 1850'de J.P. Sinan AlphabetturcSuiviD'uneMe'thode adlı kitabını yayınlamıştır. Bu yapıtı, aşağıda basım yıllarına göre sıralanmış şu yapıtlar izlemiştir.

Güzeloğlu, E, Dialogues Français-Turcs, Précédés D'une vocdoulair, Constonetinople, 1852

Sinan, J.P., Abrégé de GrammaireTurque, İst 1854

Fuad Efendi / Cevdet Efendi; Grammatik der Osmanischen Sprache, Deutsch Bearbeitet Von H. Kellgren, Helsinki 1855

Mehmet Mihri , Kitabü't-Tuhfetü'lAbbasiyetü'lMedreset El Aliyetü't-Tevfikiye, Mısır 1884

Mehmet Ruhi, Conversazione in Lingua Turca Elkaliona, İst. 1893

Hengirmen, (1993: 6) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda Türk yazarların 156, yabancı yazarların ise 228 kitabı XI. yüzyıl ile XX. yüzyıl arasında yazdığını dile getirir.

Yukarıda da anlatıldığı gibi, Türkçeyi yabancılara öğretmek için yapılan çalışmalar ve yazılan eserler XI. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Bu çalışmalar ve eserler alanlarında birer ilk teşkil etmelerine rağmen günümüzde bir yabancıya Türkçe öğretme konusunda yeterli değildir, fakat günümüzde gelişen bilim ve teknolojinin yol göstericiliğinde bu alanda yapılan çalışmalar hız kazanmıştır.

Gencan (1964)'ın **Türkçe Öğreniyorum, Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin** adlı kitabında metinlerden hareketle konuşma ve dilbilgisi çalışmalarını konu edinmiştir.

Akyüz (1976)'ün **Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Konuşma, Okuma** kitabının bir yüzünde Türkçe kullanımı, diğer yüzünde ise İngilizce karşılığı vardır. Konuşma ve okuma becerilerine yöneliktir. Okuma bölümünde farklı türden metinlere yer verilmiştir.

Zülfikar (1980)'ın **Yabancılar İçin Türkçe Dilbilgisi** kitabı Ankara Üniversitesinde Türkçe kursuna devam eden öğrenciler ve yabancı ülkelerde Türkçe öğrenmek isteyenler için yazılmıştır.

Can (1981)'ın **Yabancılar İçin Türkçe-İngilizce Açıklamalı Türkçe Dersleri** kitabında ses bilgisinden başlayarak dilbilgisi kurallarını örneklerle ve alıştırmalarla ele almış, başlıklar ve kuralların çoğunu İngilizce karşılığıyla vermiştir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda 80'li yıllarda bilimsel araştırmalara yönelim görülmektedir. İlk bilimsel araştırmalar makale düzeyinde başlamış, sonradan yüksek lisans ve doktora çalışmaları bu süreci takip etmiştir.

Çotuksöken (1983: 88-94) yabancıların Türkçe öğrenirken karşılaştıkları zorlukları ve yaptıkları yanlışları incelemiştir. İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Okulunun Türkçe Bölümüne dünyanın pek çok ülkesinden gelen yabancılar incelenmiştir. Konuyu ekler ve tümceler düzeyinde ele almıştır. Karşılaşılan sorunların giderilmesi için yapılabilecek araştırmaları belirtmiştir.

Yakut (1983: 95-101)'un Batı Almanya'da Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi üzerine yapılmış bir çalışmada Yakut Türkçenin Almanya'da öğrenilme sebepleri üzerinde durmuş, bu öğretimi yapabilecek iyi yetiştirilmiş Türkçe öğretmenlerinin bulunmadığına dikkat çekmiştir.

Doğan (1989: 259-261) da yabancıların Türkçe öğrenirken karşılaştıkları güçlükler ve yaptıkları hatalar üzerinde durmuştur.

Tezcan (1990: 1055-1063) Almanya'daki Türk çocuklarına Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi üzerine yaptığı çalışmada öğretim malzemelerinden kaynaklanan sorunlara dikkat çekmiş, kapsamlı bir sözlük hazırlanması gereğine işaret etmiştir.

Ungan (2006) Avrupa Birliğinin dil öğretimine karşı tutumu inceledikten sonra Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi konusunda yapılması gerekenleri belirlemiştir.

Göçer (2007) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarını ölçme ve değerlendirme açısından incelemiştir. Ankara Üniversitesi TÖMER'de kullanılan Hitit setini, Gazi Üniversitesi TÖMER'de kullanılan Yabancılar İçin Türkçe setini ve Gökkuşluğu Türkçe setini incelemiştir.

Göçer (2009) Türkiye'de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen lise öğrencilerinin hedef dile karşı tutumlarını da incelemiştir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin hedef dile olan tutumları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir fark olmadığını, sınıf düzeylerine göre hedef dile karşı tutumları arasında anlamlı bir fark olduğunu, geldikleri ülke değişkenine göre hedef dile karşı tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığını belirlemiştir.

Hengirmen (1997) **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve TÖMER Yöntemi** adlı kitabında yabancı dil öğretim yöntemleri hakkında bilgi verdikten sonra kurucusu olduğu Ankara Üniversitesi TÖMER'de seçmeci bir yaklaşımla işlenen derslerin nasıl yürütüldüğü konusunu ele almıştır.

Dilek (1995) **Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Özgün Metinlerle Çalışma Yolları** adlı yüksek lisans tezinde, okuma-anlama çalışmalarında kullanılabilecek özgün metinlerle hazırlanmış, temel dil becerilerini geliştirmeye yönelik alıştırma örnekleri sunmuştur.

Dilidüzgün (1995) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazınsal Metinler** adlı yüksek lisans tezinde dil öğretiminde yazınsal metinlerin kullanılmasını kültür aktarımı ve bildirişim gerçekleştirmek üzere önermiştir. Dil öğretim yöntemlerinin yazın kullanımı açısından incelenmesinden sonra metin seçiminde dikkat edilecek ilkeleri tespit etmiştir.

Zengin (1995) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Alıştırmalar** adlı yüksek lisans tezinde yabancı dil öğretim yöntemlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullandığı alıştırma modellerini incelemiştir. Alıştırmalarda uyulması gereken okuma-anlama basamaklarına göre Türkçe Öğreniyoruz I,II,III,IV kitaplarındaki alıştırmaları gözden geçirmiştir.

Benhür (2002) **Türkçenin Yabancılar Öğretiminde Tartışılmayan Ana Kavramlar** adlı doktora tezinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde vazgeçilemeyecek ilkeleri inceleyerek örnekler sunmuştur.

Yaylı (2004) **Göreve Dayalı Öğrenme Yönteminin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Uygulanması ve Bu Uygulamaya İlişkin Öğrenci Görüşleri** adlı doktora çalışmasını Litvanya Vilnius Üniversitesi Filoloji Fakültesinde yapmıştır. Vefat ilanı yazma, mektup yazma, yolculuk planı yapma, televizyon programı planlama gibi görevlerle iletişimsel dil öğrenme ortamı yaratılarak Türkçe öğrenmenin öğrenci üzerindeki etkilerini belirlemiştir. Görev çalışmaları yaparken grup oluşturmada bireysel nedenlerle sorunların ortaya çıkması, sunum basamağında diğer grupların özenle dinlenmemesi, dile odaklanma aşamasında yapılan dilbilgisi çalışmalarının az bulunması, öğrencinin yoğun ana dili kullanımı gibi sorunlar belirlenmiştir.

Durak (2006) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Bağlamında Avrupa Ortak Dil Kriterleri Sorunsalı** adlı tezinde Avrupa Birliği ve Birlik kapsamında uygulanan dil politikalarına değinmiş, Londra Elizabeth Garrett Anderson Dil Kolejinde Türkçenin Avrupa'da öğretimine ilişkin saptamalarda bulunmuştur.

Selvikavak (2006) **Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde İleri Düzeydeki Öğrencilerin Paragraf Yazma Becerisini Geliştirme Üzerine Bir Uygulama** adlı yüksek lisans tezinde A.Ü. TÖMER’de kullanılan yabancı dil öğretim setlerinde yer alan yazma öğretimi etkinliklerini incelemiş, yüksek ve ileri düzey öğrenci grubunun ihtiyaçlarını karşılar nitelikte olmadığını tespit etmiştir.

Özcan (2006) **Başlangıç Düzeyi Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Sözlükçe Çalışması** adlı yüksek lisans tezinde öğrenci sözlüğü içinde bulunması gereken birimleri belirlemiş ve bir e-sözlük hazırlamıştır.

Apaydın (2007) **Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sözcük Öğretimi Üzerine Bir Yöntem Denemesi** adlı yüksek lisans tezinde “Ulamsal Sözcük Öğretimi” yöntemiyle deneysel bir çalışma yapmış, yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenen bireylere başlangıç düzeyinde yer alan kavram alanlarını ve bu alanlara ilişkin alt kavramları daha kolay ve kalıcı bir şekilde öğretmede yöntemin etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Aşık (2007) **Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması** adlı lisansüstü çalışmasında, Türkçede en sık kullanılan zamanları ve en sık kullanılan kelimeleri tespit etmeye çalışmıştır.

Aygüneş (2007) **Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Okuma Becerisini Geliştirme Yolları** adlı yüksek lisans tezinde Türkçenin ikinci dil olarak öğretimi üzerine hazırlanan 12 seri kitabın okuma becerilerine ilişkin bölümlerini“okuma öncesi etkinlikler, okuma sırasında etkinlikler ve okuma sonrası etkinlikler” başlığı altında incelemiştir.

Camkıran (2007) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler İçin Şimdiki Zamanın Metinlerle Öğretimi**’nde şimdiki zamanın çeşitli fonksiyonlarını görsel malzemelerle öğretmeye yönelik bir çalışma yapmıştır.

Güven (2007) **Yabancıların Türkçe Öğrenirken Ad Durum Eklerinde Yaptıkları Hataların Çözümlemesi ve Bu Hataların Giderilmesine Yönelik Öneriler** adlı yüksek lisans tezinde Ankara Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenmiş ve öğrenmekte olan öğrencilerin yazılı anlatım kâğıtlarındaki ad durum ekleri yanlışlarını incelemiştir.

Hacıömeroğlu (2007) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler İçin Kiplik Öğretimi Üzerine Materyal Geliştirme** çalışmasında kiplik öğretimine yönelik slaytlar hazırlamıştır.

Koreli (2007) **Eylem ve Ad Olarak Kullanılan ve Türkçe Sözlükte Bulunmayan Öbekler ve Bunların Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimindeki Yeri** çalışmasında yazılı basında kullanılan, ama Türkçe Sözlük’te (2005) bulunmayan 377 sözcük öbeği tespit etmiş, bunları biçimsel ve anlamsal özelliklerine göre incelemiş ve kullandıkları bağlamlarla beraber listelemiştir.

Pehlivan (2007) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası Etkileşim Odaklı Yaklaşım Uyarınca Metin Çalışmaları** adlı yüksek lisans tezinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “Kültürlerarası Etkileşim Odaklı Yaklaşım” uyarınca metin çalışmalarının nasıl yapılabileceğini, alıştırmalarla nasıl desteklenebileceğini ele almıştır. DİLMER’de kullanılan Türkçe Okuyorum 1,2,3 kitaplarını incelemiş, bu kitapların kültür aktarımı bakımından eksiklerini tespit etmiş ve bu eksiklerin giderilmesine yönelik öneri niteliğinde alıştırmalar hazırlamıştır.

Ülker (2007) **Hitit Ders Kitapları Örneğinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Modelinde Kültür Aktarımı Sürecine Çözümleyici ve Değerlendirici Bir Bakış** adlı yüksek lisans tezinde yabancı dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımın bir sonucu olarak ortaya çıkan kültürlerarası etkileşim yaklaşımını ele almıştır. Türkçe öğretimi bağlamında ders kitaplarında kültür aktarımını TÖMER’de kullanılan Hitit serisi kitaplarını esas alarak “konu alanı, metin türü ve görsellik” açısından incelemiştir. Bu kitapların hedef kültürü aktarmada yeterli olduğunu, ancak

kaynak kültür ve evrensel kültür öğelerine yeterince yer vermediğini tespit etmiştir. Alternatif metin ve alıştırma örnekleri hazırlamıştır.

Şahin (2008) **Güvenlik Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Yabancı Öğrencilerin Türkçe Öğrenirken Karşılaştıkları Zorluklar** adlı yüksek lisans tezinde Türkiye dışından Gazi Üniversitesi Güvenlik Bilimleri Fakültesi'nde eğitim görmek üzere gelen yabancı öğrencilerin Türk dilini öğrenirken karşılaştıkları zorlukları incelenmiştir.

Sülüsoğlu (2008) **İşe Dayalı Dil Öğretim Malzemelerinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Uygulanması** adlı yüksek lisans çalışmasında dil öğretiminde dilbilgisinin yerine vurgu yapmıştır. Dilbilgisi öğretiminde, özellikle İngilizcenin öğretiminde, uzun süredir kullanılan; ancak Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde üzerinde çalışma yapılmamış olan işe dayalı dil öğrenme modeli ve işe dayalı dil öğretimine bağlı olarak geliştirilmiş odaklanmış işler konusunu ele almıştır.

Uzdu (2008) **Betimleyici Metinlerin Dilsel Özellikleri ve Bu Tür Metinler Yoluyla Sözcük Öğretimi** adlı yüksek lisans tezimin amacı, betimleyici metinleri ayrıntılı olarak incelemek, betimleyici metinlerin dilsel özelliklerini belirleyerek yabancılara Türkçe öğretimine yönelik sözcük öğretimine alanında malzeme hazırlamaktır.

Duru (2009) **Atasözleri ve Deyimlerin Yabancılara Öğretilmesinde Yöntem ve Teknikler** adlı yüksek lisans tezinde atasözleri ve deyimlerin öğretilmesinde kullanılacak yöntemler, teknikler ve öncelik sıralaması üzerinde çalışmıştır. Sık kullanılan deyimler belirlenerek dil düzeylerine göre sözlüklerin hazırlanması; kelime öğretimi için kullanılan kart, afiş gibi görsel malzemelerin deyimler ve atasözleri için de yapılması gereğini vurgulamıştır.

Yıldız (2010) **Sözlü Dildeki Bağımlı Ardılların Kullanım Sıklığı** adlı lisansüstü çalışmasında; Türkçede var olan Bağımlı Ardılların kullanım sıklığını araştırmıştır.

Özdemir (2010) **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Halk Hikâyelerinden Yararlanma** adlı yüksek lisans tezinde, belgesel tarama yöntemiyle ilgili yayın ve araştırmaları incelemiş ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazınsal metinlerden yararlanma yollarını incelemiştir.

Boyacıoğlu (2012) **Fransızca konuşulan Avrupa Birliği ülkelerindeki Türk gençlerinin Türkçe deyim bilgilerinin incelenmesi.** Avrupa ülkelerindeki Türk öğrencilerin deyimleri bilme ve kullanma durumları incelenmiştir.

Öztürk (2012) **Türkçedeki Bilgisel Kiplik Belirten Sıfatların ve Belirteçlerin Saptanması Ve Bu Yapıların Yabancı Dil Olarak Türkçe Derslerinde Öğretimi.** Sıfatlar ve belirteçler kavramlarına vurgu yapılarak Yabancı Dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılması ile ilgili modeller sunulmuştur.

Sevindi (2012) **Yabancıların Türkçe Öğrenme Yeterlilikleri** adlı çalışmada ülkemizde görev yapan yabancı öğretim elemanlarının Türkçe öğrenme yeterlilikleri, Türkçeye ve Türk kültürüne yönelik ilgileri araştırılmış, Türkçe kullanımlarında yaptıkları hatalar değerlendirilmiştir.

IV. BÖLÜM

YÖNTEM

4.1.Araştırma Modeli

Bu araştırmada, araştırma modellerinden tarama modeli ve doküman analizi yöntemleri kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009: 77). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan “B1 Seviyesi Yeni Hitit” ders kitabı serisinden seçilen 8 ünite (İş Dünyası, Şimdi Spor Zamanı, Bu Yıl Moda Ne?, Eğitim Şart, İcatlar Mucitler, Sinema Dünyası, İster İnan İster İnanma, Bugün Bayram) içerik ve kültürel unsurlar açısından incelenerek, elde edilen bulgular doküman analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.

4.2.Evren ve Örneklem

Çalışma evreni, ulaşılabilen evrendir. Bu yönü ile somuttur. Araştırmacının, ya doğrudan gözleyerek ya da ondan seçilmiş bir örnek küme üzerinde yapılan gözlemlerden yararlanarak, hakkında görüş bildirebileceği evren çalışma evrenidir. Pratikte, araştırmalar, çalışma evreni üzerinde yapılmakta olup sonuçlarında, yalnızca bu sınırlı evrene genellemesi kaçınılmaz (Smith; Karasar, 2009). Araştırmanın evreni Yeni Hitit Ders Kitabı A1, A2; B1, B2; C1 serileridir.

Araştırmanın örnekleme ise belli bir evrenden, belli kurallara göre seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliği kabul edilen küçük kümedir. Araştırmalar, çoğun, örneklem kümeler üzerinde yapılır ve alınan sonuçlar, ilgili evrenlerine genellenir (Karasar, 2009:110). Bu araştırmanın örnekleme ise B1 seviyesi Yeni Hitit Ders Kitabı serisinden seçilen 8 ünite (İş Dünyası, Şimdi Spor Zamanı, Bu Yıl Moda Ne?, Eğitim Şart, İcatlar Mucitler, Sinema Dünyası, İster İnan İster İnanma, Bugün Bayram).

B1 kitabı seçilmiştir. Bu kitaptan 8 ünite (İş Dünyası, Şimdi Spor Zamanı, Bu Yıl Moda Ne?, Eğitim Şart, İcatlar Mucitler, Sinema Dünyası, İster İnan İster İnanma, Bugün Bayram) 49 okuma metni, 26 dinleme metni, 20 konuşma metni, 22 yazma metni seçilmiştir. Bu metinler, Breen, Candlin, Cunningsworth, Daoud, Hutchinson, Murcia, McDonough, Shaw, Water gibi araştırmacıların ders kitaplarındaki metinlerde bulunması gereken niteliklere ve metinlerle ilgili çalışmalara yönelik hazırladıkları ölçütlere göre incelenmiştir.

I. Okuma alanı ile ilgili 10 temel ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütler:Metin adı, Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?, Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?, Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?, Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?, Okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular var mı?, Metni okumadan önce metne yönelik anahtar sözcükler var mı?, Metindeki ana fikri ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?, Metin konusu esnek, canlı ve geliştirmeye açık mı?, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veyahut eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmakta mıdır?

II. Dinleme alanı ile ilgili 6 temel ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütler: Metin adı, Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?, Dinleme çalışmaları (Diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?, Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?, Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?, Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?, Metin dinlendikten sonra metinle ilgili diğer üç temel dil becerini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?

III. Konuşma alanı ile ilgili 4 temel ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütler: Konuşma materyalleri gerçek etkileşim doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel

diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?, Türkçe konuşma için (Diyaloglar, roller vb.) çalışmalar öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?, Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?, Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?

IV. Yazma alanı ile ilgili 3 temel ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütler: Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?, Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin, duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?, Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?

V. Kültür boyutu ile ilgili 5 temel ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütler: Metin Adı, Metin Türü, Metin Biçimi, İçerik ve Kültürel Yorum.

Dört temel dil becerisine ve kültür boyutuna yönelik ayrı ayrı yukarıda belirtilen temel ölçütler belirlenmiş ve metinler bu ölçütler doğrultusunda incelenmiştir.

4.3. Veri Toplama Araçları

B1 seviyesi Yeni Hitit Ders Kitabı serisinde yer alan 12 üniteden 8 ünitedeki metinler dört temel dil becerisi ve kültürel öğeler bakımından incelenmiştir.

4.4. Veri Çözümleme Teknikleri

Ders kitabında bulunan 12 üniteden 8 üniteye yer alan metinler dört temel dil becerisine yönelik hazırlanmış bütün metinler doküman analizi yöntemi ile incelenmiştir.

V. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 1

1.Ünite İş Dünyası

Okuma

Metin Adı	Gençler İşsizlikten, Patronlar 'İşçisiz'likten	Özgeçmiş Hazırlama	Pazartesi Sendromu	İşkolik Olabilir misiniz?	Ne Yapmam Gerek?	Rahmi Koç'tan Konferans	Rüya Meslekler Gerçekten Rüya Mı?
Metinlerde ki konular ünite konularıyla paralel mi?	Özellikle gençler ve işverenler arasında çağımızın büyük bir sorunu olan işsizlik ve kalifiyeli eleman sorununun ele alan bu metin ünite ile uyumludur.	Günümüzde doğru ve etkili özgeçmiş hazırlamanın önemli olduğu bir gerçektir. Ele alınan konu ünite ile uyumludur.	Çalışma yaşamında hafta sonu tatili sonrası gelen haftanın ilk iş günü Pazartesi'nin üzerinde bıraktığı olumsuz etkiyi ele alan bu metin ünite ile uyumludur.	Günümüzde bir hastalık olarak görülen işkoliklik sorununun ve aşırı çalışma ile işkoliklik arasındaki farkı ele alan metin ünite ile uyumludur.	İş yerinde çalışma hayatları ile ilgili birtakım sorunları olan iki kişinin konu edinildiği metin ele alındığı konu itibarıyla ünite ile uyumludur.	Türk iş hayatında önemli bir kurum olan Koç Holdingin Şeref Başkanı Rahmi Koç'un Koç üniversitesinde yapmış olduğu konferansta iş dünyasına bakış açısıyla ilgili düşüncülerini aktaran metin ünite ile uyumludur.	Türkiye'de saygın yerlere sahip olan bir birinden değerli hekim, avukat, gazeteci, yönetmen, haber spikeri, foto muhabiri, DJ, ralli pilotunun rüya olarak adlandırdıkları mesleklerini gerçekleştiren serüvenlerini anlatan metin ünite ile uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metinde özel bir şekilde yazma becerisine yönelik paralel bir etkinlik oluşturulmamasına rağmen metin sonrası sorular kısmında 'İş bulmak her gün daha zorlaşıyor, çünkü...' şeklinde etkinlik yazma becerisiyle paralellik göstermektedir. Metinle paralel özel	Metindeki konuya bağlı metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metnin okuması esnasında ve metne yönelik soruların cevaplanmasında doğal olarak dinleme ve	Metin, okunduktan sonra metinle paralel olarak yorumlayalım başlığı altında 'Yazar son paragrafta ne demek istiyor ki' sorusuyla hazırlanmış yazma becerisi ve 'Pazartesi sendromuna karşı ne yapalım?' sorusuyla düzenlenmiş etkinlikle de konuşma becerisiyle paralellik göstermektedir.	Metin, okunduktan sonra metin ile paralel bir yazma, konuşma ya da dinleme, becerilerine yönelik çalışma söz konusu değildir. Metinle paralel özel bir dinleme ya da konuşma etkinliği düzenlenmemesine rağmen metnin sesli okunması ve metin sorularının cevaplanması kısmında temel becerilerden	Metindeki konuya bağlı, metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metinle paralel özel bir dinleme ya da konuşma etkinliği düzenlenmemesine rağmen metnin sesli okunması ve metin sorularının cevaplanması kısmında temel becerilerden birileri olan konuşma ve	Metin, okunduktan sonra metinle paralel olarak Özetleyelim başlığı altında 'Rahmi Koç'a göre başarılı olmak için ...' sorusuyla hazırlanmış yazma etkinliği yazma becerisiyle paralellik göstermektedir.	Metin, okunduktan sonra metinle paralel olarak 'Rüya mesleğimizi anlatalım' adlı konuşma etkinliği konuşma becerisiyle paralellik göstermektedir.

	bir dinleme ya da konuşma etkinliği düzenlenmemesine rağmen metnin sesli okunması ve metin sorularının cevaplanması kısmında temel becerilerden birileri olan konuşma ve dinleme becerileri devreye girmektedir.	konuşma becerilerine yer verilmektedir.		birileri olan konuşma ve dinleme becerileri devreye girmektedir.	dinleme becerileri devreye girmektedir. Ayrıca 'Önerim' şeklinde metnin altında hazırlanmış etkinlikte yazma becerisine yönelik bir etkinliktir.		
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Yok.	Yok.	Öğrenci kitaplarında metni okumaya başlamadan önce metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Sadece öğretmen kitaplarında 'Okulda ve iş yerinde pazartesi' konulu bir konuşma etkinliği yapın şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitaplarında metni okumaya başlamadan önce metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Sadece öğretmen kitaplarında 'Size verilen işleri zamanında bitirmeye özen gösterir', 'Sizin için işiniz mi sosyal ilişkileriniz mi önce gelir?', 'Gereksiz yere kendinize iş yaratır mısınız?' şeklinde öğrencinin dikkatini metne çekmek amacıyla sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitaplarında metni okumaya başlamadan önce metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Sadece öğretmen kitaplarında 'İş yerinde ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz?', 'İş arkadaşlarınızla sorun yaşıyor musunuz?' şeklinde öğrencinin dikkatini metne çekmek amacıyla sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitaplarında metni okumaya başlamadan önce metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Sadece öğretmen kitaplarında 'Başarılı olmanın sırrı sizce nedir?', 'Siz kendi geleceğinizle ilgili nasıl bir hedef belirlediniz?', 'Gelecekteki hedefinizi belirlerken neleri dikkate alırsınız?' şeklinde öğrencinin dikkatini metne çekmek amacıyla sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitaplarında metni okumaya başlamadan önce metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Sadece öğretmen kitaplarında 'Sizce rüya meslekler hangileri?', 'Hayalinizdeki meslek hangisi? Neden?', 'Okuyacağınız metindeki mesleklerden hangisi size uygun? Neden?' şeklinde öğrencinin dikkatini metne çekmek amacıyla sorular bulunmaktadır.
Okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metni anlamaya yönelik sorular dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 'İş bulmak her gün daha da zorlaşıyor, çünkü...' şeklinde metni anlamaya yönelik yazma çalışması, ikinci bölümde	Yok.	Yok. Okuma sonrası metinde geçen 'Aklını çelmek', 'Çaktırmamak' kalıplarını eş anlamlılarıyla eşleştirmek çalışması bulunmaktadır..	Metni anlamaya yönelik sorular var /yok şeklinde öğrencinin kendi ifade becerisini de kapsayacak bir biçimde yazma becerisini kullanmaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Ayrıca öğretmen kitabında metnin anlaşılıp anlaşılmadığını ölçmek amacıyla	Metnin altında 'Önerim' adında bir soru sorulmuştur.	Metni anlamaya yönelik sorular var /yok şeklindedir.	Metni anlamaya yönelik sorular bulalım eşleyleyim soru biçimindedir.

	‘Ekmek aslanın ağzında’, ‘Kılı kırk yarmak’ kalıplarının anlamlarını buldurmaya yönelik sorular, üçüncü bölümde metinde geçen ‘vasıfsız, işletme, kalifiye, istihdam, deneyim’ gibi sözcükleri eş anlamlılarıyla eşleştirme, dördüncü bölümde eleman alma kriterleri altında verilmiş özellikleri standart, tercihen bölümlerine yerleştirme şeklindedir sorular.			‘İşkolik kime deni?’, ‘İşkolikle çok çalışmak arasındaki fark ne?’ şeklinde yönerge soruları bulunmaktadır.			
Metni okumadan önce metne yönelik anahtar kelimeler var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.
Metindeki ana fikri ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Var. Metin sonrası gelen önerim başlıklı yazma çalışması.	Yok.	Yok.
Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilme ye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygun.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın

	bulunmamaktadır.	bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Önemli bir toplantıya katılmadan önce ne tür hazırlıklar yaparsınız?’ şeklinde dinleme metnine yönelik soru bulunmaktadır. Onun dışında metni anlamaya yönelik özel anlama sorusu ya da etkinlik yoktur.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Metin dinlendikten sonra sorulan sorulardan biri, metinde geçen bazı becerilerden hangisini Sezen ya da Kumru hanımın yapması gerekiyor şeklinde işaretleme sorusu, diğer soru ise ‘..... hazırlamam gerekiyor.’, ‘.....almam gerek.’ Şeklinde boşluk doldurmadır.	Metin dinlendikten sonra sorulan sorulardan biri doğru/ yanlış diğeri ise metinde geçen 3 tip çalışan portresinin özelliklerini bulma şeklindedir.
Metin dinlendikten sonra metninle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olunur.	Metin dinlenmeden önce ‘Rahmi Koç’tan konferans’ adlı okuma metni dinleme metniyle konusal açıdan paralellik göstermektedir. Onun dışında dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma ya da konuşma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir.

Konuşma

Metnin Adı	Eski Sekreterden Tavsiyeler	Hangisinde Ne Eksik?	Pazartesi Sendromuna Karşı Ne Yapalım?	Rüya Mesleğimizi Anlatalım
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor. Etkinlikte geçen konuşmaya yönelik verilmiş ‘Giyim ve konuşma tarzı, bilgisayar bilgisini artırmak’ gibi öneriler gerçek yaşam doğasına uygun yüzeysel ve yapay değildir.	Konuşma etkinliğindeki özgeçmişlerde ne tür bilginin eksik olduğunu bulmaya yönelik bir etkinliktir. Bundan dolayıdır ki konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor.	Her bireyin haftanın ilk iş günü olan pazartesi günü yaşayabileceği olumsuz durumları olmuştur ve olacaktır. Bundan dolayıdır ki konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor.	Herkesin yaşamında rüya olarak adlandırılabileceği bir rüya mesleği olmuştur. Bundan dolayıdır ki konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış mı?	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce öğretmen kitabında ‘Etkinliklerdeki önerilerden hangilerine iş yerinde uymak gerektiğini nedenleriyle birlikte tartışınız’ şeklinde yönerge bulunmaktadır ve örneğin ‘Giyim ve konuşma tarzı’, ‘Diğer çalışanlarla uyum’ gibi sorular öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmıştır.	Konuşma etkinliği için hazırlanmış materyaller etkili özgeçmiş hazırlama ile ilgilidir ve bu etkinlik kendi hayatlarında rahatça kullanabilecekleri bir durum olduğu için öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak için iyi tasarlanmıştır.	Öğretmen kitabında ‘Pazartesi sendromu yaşamamak için neler yapmalıyız?’ şeklinde yönerge bulunmaktadır ve etkinlikteki ‘O gün için en güzel elbiselerimizi giyelim.’, ‘Akşama bir konser ayarlayalım’ gibi sorular öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmıştır.	Konuşma etkinliğini oluşturan anahtar sözcükler öğrencinin günlük hayata karşılaşıp yorum yapabileceği gerçek hayat iletişimleri adına konu oluşturmaktadır. Örneğin insan ilişkileri, iş ortamı, kişisel itibar gibi.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma ya da okuma becerilerine yönelik paralel bir çalışma bulunmamaktadır.	Konuşma etkinliği kendinden önceki ‘Özgeçmiş hazırlama’ adlı okuma metniyle paralellik göstermektedir. Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, ayrıca konuşma etkinliği ‘Pazartesi Sendromu’ adlı okuma metni ile	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, ayrıca konuşma etkinliği ‘Rüya meslekler gerçekten rüya mı?’

		becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma becerisine yönelik paralel bir çalışma bulunmamaktadır.	paralellik göstermektedir.	adlı okuma metni ile paralellik göstermektedir.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Etkinliklerdeki önerilerden hangilerine iş yerinde uymak gerektiğini nedenleriyle birlikte tartışınız’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında “Öğrencilerden bir önceki (6. Etkinlik) gözden geçirmelerini isteyin. Ardından onlara ‘Etkinlikteki özgeçmişlerde ne tür bilgiler eksik?’ Sorusunu yönelterek onlardan etkinliği ayrıntılı olarak incelemelerini ve özgeçmişlerde belirledikleri eksiklikleri yazarak konu üzerinde tartışmalarını isteyin.” Şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ‘Pazartesi sendromu yaşamamak için neler yapmalıyız?’ şeklinde soru bulunmaktadır.	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.

Yazma

Metin Adı	Yorumlayalım	Özetleyelim
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan ‘Pazartesi Sendromu’ adlı okuma etkinliği ile paralellik göstermektedir.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan ‘Rahmi Koç’tan Konferans’ adlı okuma etkinliği ile paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılama becerisini katabileceği şekilde düzenlenmiştir. Yazma metnine yönelik soru ‘Yazar son paragrafta ne demek istiyor ki ...’ şeklindedir. Soru yazarın son paragrafta söylediği şey ise ‘Pazartesi sendromu yaşamamak için siz de kırın bir minik pencere, açın kendinize hava deliği. Çekin içinize hayatın tatlı rüzgârını deli gibi. Sağlık olsun da istifa etmeyelim hayattan.’ bireyin duygu, düşünce, yorum becerisini katabileceği şekildedir.	Yazma etkinliğinin sorusu olan ‘Rahmi Koç’a göre başarılı olmak için....’ sorusu bir önceki okuma becerisinde yer alan Rahmi Koç’un fikirlerinin bire bir tekrarına ve yazımına yöneliktir. Bundan dolayı etkinlik öğrencinin metni yeniden üretmesine yönelik bir etkinlik değildir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında öğrenciden ne yapılması istendiğine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında öğrenciden ne yapılması istendiğine yönelik yönerge bulunmaktadır.

Tablo 2

2.Ünite Şimdi Spor Zamanı

Okuma

Metin Adı	Sağlık ve Spor	İlk Sporlar	Olimpiyat Tarihinden İlginç Notlar	Sporun Altın Çocukları	Şampiyonluk Maçı	Kadın Fanatikler	Fanatizmin Sınırı Yok
Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?	Sağlıklı yaşamın spor ile bağlantısını ele alan metin ünite ile uyumludur.	Metin, tarihteki ilk sporlar ve bazı sporların ortaya çıkışını, değişim sürecini anlatmaktadır. Metin ünite ile uyumludur.	Olimpiyat tarihinde ilginç bulunan bazı durumların ele alındığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Metin, spor alanında önemli yerlere sahip üç sporcunun hayatını ve spor kariyerlerini anlatılmaktadır. Metin üniteyle uyumludur.	Metin, bir takımın şampiyonluk maçı anında yaşanan durumlarla ilgilidir. Metin üniteyle uyumludur.	Metin, Türkiye’de üç büyük takım olarak bilinen Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe takımlarının kadın taraftarlar ve bu kadın taraftarların tribünlere takımlarına bakış açılarını ele almaktadır. Metin üniteyle uyumludur.	Spor camiasında çok sık karşılaştığımız bir konuyu fanatizmi ele alan metin ele aldığı konu bakımından üniteyle uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin kendinden önceki ‘Ülkenizdeki en popüler spor’ adlı yazma ve ‘Sizce spor mu?’ adlı konuşma etkinlikleriyle paralellik göstermektedir.	Metin, kendinden önce gelen ‘Olimpiyat Ateşi’ adlı dinleme ve ‘Olimpiyat Yapalım’ adlı konuşma etkinlikleriyle paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin, kendinden sonra gelen ‘Fanatizmin sınırı yok’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin, kendinden önce gelen ‘Kadın fanatikler’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitaplarında ‘Sizce ilk spor dalları neydi?’ şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitaplarında metnin başlığını ve metindeki görselleri inceleyip öğreniciye	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitaplarında ‘Bayanların futbola ilgisi konusunda neler düşünüyorsunuz?’ ‘Sporda fanatizm konusunda neler düşünüyorsunuz?’ şeklinde	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitaplarında ‘Fanatizm spora nasıl zarar vermektedir?’ ‘Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.

Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmakta mıdır?	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Böyle bir durum sadece ‘Doğmak’ sözcüğü için geçerlidir. Bu sözcüğün çeşitli anlamlarda kullanım şekli mevcut olduğundan kullanım alanları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası örnekler öğreticiye verilmiştir.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Böyle bir durum ‘Sona ermek, anlam vermemek, ortalığı yatıştırmak, akla kararı seçmek, dolup taşmak’ kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.

Dinleme

Metin Adı	Daha Akıllı Olmak İçin Spor	Olimpiyat Ateşi	İbrahim Kutluay	Maç Öncesi
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir. Öğretmen kitabında dinleme metnindeki resmi yorumlatmaya ve metnin konusunu tahmin ettirmeye yönelik bir etkinlik bulunmaktadır..	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Olimpiyatların amacı nedir?’, ‘Olimpiyatlar kaç yılda bir yapılır?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Dinleme çalışması sırasında etkinlikte yer alan sorulardan hangilerinin ses kaydında geçtiğini bulacaklarını’ belirtme şeklinde dinleme metnine öğretmene yönelik yönerge bulunmaktadır. Fakat bu durum öğrenci kitabında yoktur.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Her hangi bir spor karşılaşmasını izlemek için stadyuma ya da spor salonuna gittiniz mi?’, ‘ Öğrencilere, dinledikleri metin doğrultusunda etkinlikteki yanlış tümceyi bulup doğrularını yazmalarını söyleyiniz.’ şeklinde dinleme metnine yönelik soru ve yönergeler bulunmaktadır.
Dinleme	Metin, günlük	Metnin konusu	Metnin konusu	Metnin konusu bir maç

çalışmaları (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	hayatlarında bir sohbet ortamında spor ile ilgili bir konuyla karşılaşabilecek bireylere bu tarz sohbet ortamlarında rahat bir şekilde iletişim kurup fikirlerini açıklamaları yolunda yardımcı olabilecek şekildedir.	olimpiyat tarihi ile ilgili. Bu tarz bir konuyla günlük yaşantısında öğrencinin sık sık karşılaşması mümkün olmasa da ele aldığı konu açısından bireyi bilgilendiren ve bireyin evrensel kültür bakımından ilgisini çeken bir dinleme metnidir.	ülkemizde önemli bir yere sahip olan basketbolcumuz İbrahim Kutluay ile ilgili. Bu tarz bir konuyla günlük yaşantısında öğrencinin sık sık karşılaşması mümkün olmasa da ele aldığı konu açısından bireyi bilgilendiren ve bireyi hedef kültür de yer alan medyatik kişileri tanıtmak bakımından öğrencinin ilgisini çeken bir dinleme metnidir.	öncesi yaşananlar, taraftarların tutumu. Bu tarz bir konuyla günlük yaşantısında öğrencinin sık sık karşılaşması mümkün olmasa da ele aldığı konu açısından bireyin ilgisini evrensel kültür bakımından çeken bir dinleme metnidir.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metnindeki resmi yorumlatmaya ve metnin konusunu tahmin ettirmeye yönelik bir yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında böyle bir durum mevcut değildir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Olimpiyatların amacı nedir?’, ‘Olimpiyatlar kaç yılda bir yapılır?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında böyle bir durum mevcut değildir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili sorulmuş olan il soru çeşidi ile ilgili öğretmene ‘Dinleme çalışması sırasında etkinlikte yer alan sorulardan hangilerinin ses kaydında geçtiğini bulacaklarını’ şeklinde dinleme metnine yönelik yönlendirme sorusu bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında böyle bir durum mevcut değildir. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Her hangi bir spor karşılaşmasını izlemek için stadyuma ya da spor salonuna gittiniz mi?’ şeklinde dinleme metnine yönelik soru bulunmaktadır.
Metnin ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Metni anlamaya yönelik sorular doğru/yanlış şeklindedir.	Metni anlamaya yönelik sorular üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde yıl verilip o yıllarda yapılmış eylemlerin yazımına yönelik çalışma bulunmaktadır. İkinci bölümde ‘Olimpiyatların başlangıç amacı’ şeklinde yöneltilmiş soruya yönelik verilmiş dört cevaptan doğru cevabı bulma, üçüncü bölümde doğru/ yanlış soruları bulunmaktadır..	Metindeki sorular doğru/ yanlış, var/yok şeklindeki sorulardır.	Metindeki sorular var/yok, işteş eylemleri bulma ve metindeki yanlışlıkları metni dinleyerek düzeltme şeklindeki sorulardır.
Metin dinlendikten sonra metnin ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metninden sonra gelen ‘Ülkenizde en popüler spor’ adlı yazma becerisiyle göstermektedir.	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olunur.	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma bulunmaktadır. Ayrıca yanlış tümceleri bulup düzeltme şeklinde

				yapılan etkinlik içerisinde yazma becerisine yönelik çalışma da bulunmaktadır.
--	--	--	--	--

Konuşma

Metnin Adı	Sizce spor mu?	Olimpiyat Yapalım
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Satranç, avcılık ve boks sizce spor mu? Şeklinde yöneltilen soru öğrencinin günlük yaşamında karşılaşılabileceği bir soru tarzıdır. Öğrencinin bu soru karşısında vereceği cevaplar gerçek hayatla uyumludur.	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Konuşma etkinliği altındaki sorular ve sorulara verilecek cevaplar günlük hayatta her hangi bir konuşma konusuna kolayca entegre edilebilecek gerçek etkileşim doğasına uygun sorulardır.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış mı?	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	Konuşma etkinliği kendinden önceki ‘Vücut tipine uygun spor’ adlı dinleme metni ve ‘Ülkenizdeki en popüler spor’ adlı yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Konuşma etkinliği kendinden önceki ‘Olimpiyat ateşi’ adlı dinleme ve ‘Olimpiyat tarihinden ilginç notlar’ adlı okuma metniyle paralellik göstermektedir.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışma bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Sizce bunlar gerçek spor mu?’, ‘Bir etkinliğin spor sayılabilmesi için hangi ölçütler gereklidir?’, ‘ Bu üç alandan (satranç, avcılık, boks) hangisi spordur / değildir? Neden?’ şeklinde yönlendirme soruları vardır.	Bu konuşma çalışması öğrenci kitabında mevcut olan sorular eşliğinde soru cevap tarzında ilerlediğinden konuşma öncesi konuyla ilgili yönlendirici soru sorulmasına gerek kalmamıştır.

Yazma

Metnin Adı	Ülkenizdeki En Popüler Spor	Bir Maçı Anlatalım
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	‘Daha akıllı olmak için spor’ ‘Vücut tipine uygun spor’ adlı dinleme ve ‘Tartışalım’ başlığı altındaki ‘Sizce spor mu?’ adlı konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Şampiyonluk maçı’ adlı okuma ve ‘Maç öncesinde’ adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Ülkenizde en popüler spor hangisi sorusuna yönelik hazırlanmış bu yazı etkinliği bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Bir maçı anlatmaya yönelik hazırlanmış yazma etkinliği bireyin yaratıcılığını ön planda tutacak ve bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Fakat öğretmen ders kitabında ‘ Ülkenizde en sevilen spor hangisi?’ şeklinde bir soru yönlendirmesi ve yazma çalışmasında verilen sözcüklerin dikkate alınmasıyla yazma çalışmasının gerçekleştirilmesine yönelik bir yönerge mevcuttur.	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Fakat öğretmen ders kitabında ‘Etkinlikteki diğer ana başlıklar doğrultusunda onlardan seçtikleri spor dalına ilişkin bir maçı kurgulamalarını ve bu maçı sınıfta sesli olarak anlatmalarını isteyin’ şeklinde bir yönerge mevcuttur. Çünkü bu yazma etkinliği öğretmen kitabında konuşma etkinliği olarak yer almaktadır.

Tablo 3

4. Ünite Bu Yıl Moda Ne?

Okuma

Metin Adı	Dünden Bugüne Moda	Anadolu'da Giyim	İndirim	Marka Çılgınlığı	Stil Sahibi Olmak	İnsanlar Giysi Tercihleriyle Burçlarını Ele Verebilirler! İşte Size Burçlara Göre Giyim Tarzları!
Metinlerde ki konular ünite konularıyla paralel mi?	Modanın doğuşunu, yıllara, sosyo-ekonomik ve politik şartlara göre geçirdiği evreleri anlatan metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	Metin artık günümüzde çok sık görmediğimiz Anadolu giyim tarzını anlatmaktadır. Anadolu insanının geleneksel kıyafet anlayışını anlatan metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	Moda denilince akla alışveriş ve kıyafetler doğal olarak da indirim günleri gelir. Metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	Moda denilince akla gelen unsurlardan biri de marka ve markanın insanlar üzerindeki etkileridir. Metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	Moda bir nevi eşittir stil sahibi olmaktır. Stil sahibi olmak konusunu ele alan metin ele aldığı konu bakımından üniteyle uyumludur.	Burca göre giyim stili metnin konusunu ele alan metin ele aldığı konu bakımından üniteyle uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerini geliştirmeye yönelik mi?	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak 'Marka merakımızı anlatalım' konu başlığı altında 'İnsanlardaki marka merakının nedenleri.....', 'Bence markalı ürünler.....' tümceyi kendi düşünceleriyle tamamlama şeklinde yazma çalışması bulunmaktadır.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metnin okuma esnasında ve metne yönelik soruların cevaplanması esnasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak 'Ben burcumla ilgili yoruma katılıyorum. Çünkü.....', 'Burcumla ilgili yorum benim giyinme alışkanlıklarım a hiç uymuyor. Çünkü.....' tümceyi kendi düşünceleriyle tamamlama şeklinde yazma çalışması bulunmaktadır.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmen kitabında 'Sizin ülkenizin geleneksel kıyafetleri nelerdir?', 'Bölgeden bölgeye değişir mi?', 'Doğa şartlarının ve çevrenin bu kıyafetlere etkisi nedir?', 'Ülkenizde	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmen kitabında 'Alışveriş yaparken nelere dikkat edersiniz?', 'Sezonda mı indirim zamanında mı	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmen kitabında 'Alışveriş yaparken tercih ettiğiniz markalar var mıdır?', 'Bir markayı hangi sebeple tercih	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmen kitabında 'Dış görünüşünüzde sık sık değişiklik yapar mısınız?', 'Dışarıdan kendinize	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmen kitabında 'Burcunuz ne?', 'Burcunuzun özelliklerini biliyor musunuz? Size uyuyor mu?', '.

canlı ve geliştirilme ye açık mı?	hakkında görüş ifade etmeye uygudur.	görüş ifade etmeye uygudur.	hakkında görüş ifade etmeye uygudur.	hakkında görüş ifade etmeye uygudur.	hakkında görüş ifade etmeye uygudur.	hakkında görüş ifade etmeye uygudur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır. Sa de ce metinde ‘Bunlar’ ve ‘Onun’ sözcükleri koyu bir şekilde yazılmış ve bu sözcüklerin hangi sözcükleri kastettiklerini öğrenici tarafından bulmaları istenmiştir.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.

Dinleme

Metin Adı	Trend Avcıları	Eski Günler	Türkiye’nin Alışveriş Gerçekleri
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında metin dinlenmeye başlanmadan önce resmin altındaki paragraf okutun şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Ses kaydını dinlemeden önce öğrencilerinize dinleyecekleri metnin alışveriş davranışlarıyla ilgili olduğunu, metnin istatistiksel bilgiler içerdiğini ve tüketici eğilimleriyle ilgili bilgiler verdiğini belirtin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.
Dinleme çalışmaları (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Metin ele aldığı konu itibarıyla evrenselidir. Fakat öğrencinin trend konusuyla gerçek hayatta sık sık karşılaşma durumu eğer kendi özel ilgi alanına girmiyorsa düşüktür.	Metindeki diyaloglar günlük hayatlarında bir konuşma sohbet ortamıyla karşılaşabilecek tarzdadır ve sohbet ortamlarında rahat bir şekilde iletişim kurup fikirlerini açıklamalarına yardımcı olabilecek şekilde tasarlanmıştır.	Metin ele aldığı konu itibarıyla evrenselidir. Fakat öğrencinin Türkiye’nin alışveriş gerçeğiyle ve bu kadar istatistiksel bilgiyle, konuya gerçek hayatta sık sık karşılaşma durumu eğer kendi özel ilgi alanına girmiyorsa düşüktür.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci

öğretimine yönelik çalışma var mı?	bulunmamaktadır.	bulunmamaktadır.	kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında metin dinlenmeye başlanmadan önce resmin altındaki paragraf okutun şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Ses kaydını dinlemeden önce öğrencilerinize dinleyecekleri metnin alışveriş davranışlarıyla ilgili olduğunu, metnin istatistiksel bilgiler içerdiğini ve tüketici eğilimleriyle ilgili bilgiler verdiğini belirtin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Metindeki sorular doğru/ yanlış şeklindedir.	Metindeki sorulardan biri kim ne yapmış şeklinde eşleştirme sorusudur. Ayrıca metin dinlenerek metinde geçen diyalogların yeniden düzeltilip yazılması etkinliği yer almaktadır.	Metindeki sorular doğru/ yanlış, var/ yok şeklindedir.
Metin dinlendikten sonra metnin ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmaktadır.	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmaktadır.	Dinleme metni sonrası gelen ‘Anlatalım’ adlı konuşma etkinliği dinleme metniyle paralellik göstermektedir.

Konuşma

Metnin Adı	İşaretleyelim, Anlatalım	Benim stilim	Anlatalım
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış mı?	Evet. ‘ Benim için alışveriş bir hastalıktır.’, ‘Sadece ihtiyaçlarım için alışveriş yaparım’ gibi tümceler öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşp yorum getirebileceği tümcelerdir.	Evet. ‘ Giysilerimi göre düzenliyorum.’, ‘En çokalmayı severim.’ gibi tümceler öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşp yorum getirebileceği tümcelerdir.	Evet. ‘Marka seçimindeki kriterler.’, ‘Mağaza seçimi ile ilgili tercihler’ şeklindeki tümceler öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşp yorum getirebileceği tümcelerdir.

Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	Konuşma etkinliği kendinden önceki ‘İndirim’ adlı okuma metniyle paralellik göstermektedir.	Konuşma etkinliği kendinden sonra gelen ‘Stil sahibi olmak’ adlı okuma metniyle paralellik göstermektedir. Ayrıca boşluklar doldurulduğu için yazma becerisi bulunmaktadır.	‘Anlatalım’ konuşma etkinliği kendinden sonra gelen ‘Türkiye’nin Alışveriş Gerçeği’ adlı dinleme metniyle paralellik göstermektedir.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilere alışveriş ve moda ile ilgili farklı görüşleri aktaran tümceleri okuyun ve öğrencilerden bu görüşlerinden hangisine/ hangilerine katıldıklarını/ katılmadıklarını gerekçeleriyle anlatmaları isteyin.’ Şeklinde yönlendirme vardır.	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.

Yazma

Metin Adı	Marka Merakımızı Anlatalım
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil beceri için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	Yazma etkinliği ‘Marka Çılgınlığı’ adlı okuma metninden sonra gelmektedir ve konu itibarıyla paraleldir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir. Çünkü etkinlik soruları ‘İnsanlardaki marka merakının nedenleri....’, ‘Bence markalı ürünler....’ Şeklinde tümceleri öğrencinin bakış açısında tamamlama şeklindedir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Ne öğretmen kitabında ne de öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır.

Tablo 4

5.Ünite Eğitim Şart

Okuma

Metin Adı	Öğrenmeyi Öğrenmek	Bir Okul Anısı	Öğrenmenin yaşı yok	Erzurum’da n Harvard’a	Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?	Okulda Sorun	Bütün Kurslar Benim İçin
Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?	Günümüz bilginin hızlı bir şekilde değiştiği ve geliştiği bir çağdır. Bu hızlı değişime ayak	Metinde de anlatıldığı üzere eğitim yaşamımızda herkesin okul ile ilgili bir anısı vardır. Metin ele aldığı	80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçinin öğrenme aşkının anlatıldığı bu	Dünyaca ünlü Harvard Üniversitesi’nde ilk kez Hukuk	İş hayatında daha başarılı olabilme için	Karşılıklı konuşma şeklinde hazırlanmış okuma metni her	Metin Kendisini örgü örme hobisi edinmiş ve bu hobiyi tutku edinmiş bir kadın ile ilgilidir. Metnin

	uydurabilmek için metnin başlığında da belirtildiği üzere ‘Öğrenmeyi Öğrenmeliyiz’ metni ele aldığı konu ile ünite ile uyumludur.	konu ile üniteyle uyumludur.	metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	bölümünde yüksek lisans yapmaya hak kazanmış avukat Esin Taboğlu’nun başarı hikâyesinin anlatıldığı metin ele aldığı konu ile üniteyle uyumludur.	gençlerin kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ele alan bu metin ünite uyumludur.	öğrencinin eğitim yaşamında karşılaşılabileceği bazı problemler hakkında bahsetmektedir.	içeriği ne başlığıyla ne de üniteyle uyumlu değildir. Çünkü öğrenci metnin başlığını okuduğunda çeşitli kurslar ve orada verilen eğitimlerle ilgili bir metin beklerken bu durum metnin içeriğinde mevcut değildir.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Özgün.	Özgün.	Özgün.	Özgün.	Kurmaca.	Kurmaca.
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metindeki konuya bağlı, metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Lise hayatımızı anlatalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı, metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir. Ayrıca okuma metni sonrası gelen ‘Öğrenme şevki’ adlı dinleme metninin konusu okuma metniyle paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı, metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Kişisel gelişim planlarımı yazalım’ başlığı altındaki konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Canlandırılabilir’ başlığı altındaki konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı, metin ile paralel olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metnin okuması sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Sadece öğretmen kitabında ‘okuma sırasında öğrencilerden paragrafları sıralamalarını isteyin’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Sadece öğretmen kitabında metnin yukarısında verilen tümcelerle öğrencinin metindeki boşluklara okuma sırasında yerleştirmesini isteyin şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Sadece öğretmen kitabında ‘Sizce bu kalabalık içinde nasıl bir adım öne çıkabiliriz?’, ‘Hangi özelliklere sahip	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır.

					olursak öne çıkabiliri z?’ gibi okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır.		
Okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metni anlamaya yönelik sorular doğru yanlış şeklinde öğrencinin kendi ifade becerisini de kapsayacak bir biçimde yazma becerisini kullanmaya yönelik sorular bulunmamaktadır.	Okuma anında paragrafları sıralama etkinliğine yer verilmiştir.	Metin sonunda metin ile ilgili “Müzeyyen Çiftçinin çevresindekiler ona ‘Süper babaanne’ diyor çünkü...”, “Müzeyyen Çiftçi, ‘Herkes kurslara katılsın’ diyor, çünkü...” şeklinde metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin okunduktan sonra, 1. Etkinlikte tümceler sıralama, 2. Etkinlikte doğru/yanlış şeklinde öğrencinin kendi ifade becerisini de kapsayacak bir biçimde yazma becerisini kullanmaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metni anlamaya yönelik sorular doğru/yanlış, var/yok şeklinde öğrencinin kendi ifade becerisini de kapsayacak bir biçimde yazma becerisini kullanmaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin sonunda metin ile ilgili ‘Bence anne haklı, çünkü...’, ‘Bence kızı haklı, çünkü...’ şeklinde metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metni anlamaya yönelik sorular doğru/yanlış şeklinde öğrencinin kendi ifade becerisini de kapsayacak bir biçimde yazma becerisini kullanmaya yönelik sorular bulunmamaktadır.
Metni okumadan önce metne yönelik anahtar kelimeler var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok. Ama metinde boş bırakılan yerlerin doldurulması için metnin başında verilen kutucuktaki tümcelerin anlamlarının daha iyi öğreniciye kavratılması, öğretilmesi adına öğretmen kitabında örnekler bulunmaktadır.	Yok.
Metindeki ana fikri ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Var. Metin sonunda metin ile ilgili ‘Bence anne haklı, çünkü...’, ‘Bence kızı haklı, çünkü...’ şeklinde metni	Yok.

						anlamaya yönelik sorular vardır.	
Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmakta mıdır?	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu ‘Zaman aşımına uğramak, hayata atılmak, ayak uydurma’ kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.

Dinleme

Metin Adı	Öğrenci Evleri	Öğrenme Şevki	Dinleyelim, İşaretleyelim Flamenko
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Burası neresi?’, ‘Dağın mı?’, ‘Siz hiç yurttan mı?’ öğrenci	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi

	evinde yaşadınız mı? şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır. Onun dışında metni anlamaya yönelik özel anlama sorusu ya da etkinlik yoktur. Ayrıca Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesine yer verilmemiştir.	bulunmamaktadır.	bulunmamaktadır.
Dinleme materyalleri (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Metin tüm öğrencilerin üniversite hayatlarında kolaylıkla karşılaştığı bir durum olan ev arkadaşlığı, öğrenci evleri konularını ele almaktadır. Metin, öğrencinin metinde geçen bazı tümceleri günlük hayatlarına rahatça uygulanabilmesi açısından öğrenciye yardımcı olabilecek şekilde tasarlanmıştır.	Metnin başkahramanı Cengiz Alatl gibi birçok başarı hikâyesine dünya genelinde şahit olmak mümkündür. Metin konusu itibarıyla ilgi çekmektedir. Öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.	Metin Melek Yel'in Flamenko ile tanışması ve bu alanda bir dans atölyesi kurmasını anlatıyor. Ele aldığı konu itibarıyla ilgi çekici bir metindir. Öğrencileri gerçek hayat iletişimlerini için hazırlamak adına iyi tasarlanmış bir metin değildir.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili 'Burası neresi?', 'Dağılık mı?', 'Siz hiç yurttan veya öğrenci evinde yaşadınız mı?' şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır. Onun dışında metni anlamaya yönelik özel anlama sorusu ya da etkinlik yoktur. Ayrıca Öğrenci kitabında metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalara yer verilmemiştir.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları yakalamaya yönelik midir?	Metin dinlendikten sonra sorulan sorulardan biri doğru/ yanlış, var/yok diğeri ise 3. Bölümde boş bırakılan tümceleri tamamlama şeklindedir.	Metin ile ilgili sorular üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde verilen tümceleri dinleme esnasında sıralamaları, ikinci bölümde doğru/ yanlış tümcelerini işaretlemeleri, üçüncü bölümde Cengiz Alatl ile ilgili verilen tümceleri tamamlamaları istenmektedir.	Metin dinlendikten sonra sorulan sorular doğru/ yanlış, var/yok şeklindedir.
Metin dinlendikten sonra metinle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma, konuşma ya da okuma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma konuşma ya da okuma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular	Dinleme metni öncesi 'Geleneksel Dansımızı anlatalım' başlığı altında konuşma çalışması bulunmaktadır. Bunun dışında dinleme metni sonrası metin ile ilgili

	tartışılırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	özel bir yazma ya da okuma becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir.
--	---	--	--

Konuşma

Metnin Adı	Canlandırılma	Yanıtlayalım	Geleneksel Dansımızı Anlatalım
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Örneğin, 'Bir şansınız olsa hangi ünlüyle tanışmak istersiniz?', 'Mümkün olsaydı hangi özelliğinizi değiştirmek isterdiniz?' gibi sorular.	Konuşma konuları günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerini ne hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an okullunda karşılaşılabileceği problemleri içermektedir. Bu durumda öğrencinin hem okul hem de günlük hayatında karşılaşılabileceği problemlerle daha rahat başa çıkabilmesi için bir deneyimdir.	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği bir konu içermektedir.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	'Okulda Sorun' adlı okuma etkinliği sonrası gelen konuşma etkinliği okuma becerisi ile paralellik göstermektedir. Ayrıca her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma becerisine yönelik özel paralel bir çalışma bulunmamaktadır.	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma ya da okuma becerilerine yönelik paralel bir çalışma bulunmamaktadır.	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma ya da okuma becerilerine yönelik paralel bir çalışma bulunmamaktadır. Sadece konuşma etkinliği sonrası bir dans türü olan flamenko hakkında bir dinleme etkinliği bulunmaktadır. Ancak bu etkinlik tam anlamıyla Flamenko dansını ve bu dansın eğitimini anlatmadığı için konuşma etkinliğiyle paralel değil.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.	Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar ne öğrenci ne de öğretmen kitabında bulunmamaktadır.

Yazma

Metin Adı	Açıklayalım	Lise hayatımızı anlatalım	Tamamlayalım Sürdürelim	Kişisel Gelişim Planlarımızı Açıklayalım	Seçelim Açıklayalım
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan 'Bir okul anısı' adlı okuma etkinliği ile paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan 'Kendinizi nasıl geliştirebilirsiniz?' adlı okuma	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır.

içerisinde mi?				etkinliği ile paralellik göstermektedir.	
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında öğrenciden ne yapılması istendiğine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında öğrenciden ne yapılması istendiğine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında öğrenciden ne yapılması istendiğine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Bir kursa katılma fırsatınız olsaydı nasıl bir kursa katıldınız?’ diye sorun şeklinde yönerge sorusu bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Bir kursa katılma fırsatınız olsaydı nasıl bir kursa katıldınız?’ diye sorun şeklinde yönerge sorusu bulunmaktadır.

Tablo 5

7. Ünite İcatlar Mucitler

Okuma

Metin Adı	Tesadüfen Bulundular	E-postanın Mucidi	Çocuk Gözüyle	Buluş Şenliğinde Buluşalım	Muhteşem Buluşlar	Zihni Sinir ‘PROCE’leri	Zihni Sinire Şapka Çıkartacak Buluşlar
Metinlerde ki konular ünite konularıyla paralel mi?	Fotoğraf, penisilin ve dayanıklı camın tesadüfen bulunuş hikâyelerinin ele alındığı metin konu bakımından ünite ile uyumludur.	E-postayı icat eden Ray Tomlinson ile bir gazeteci arasında e-postanın icat edilmesi ve gelişmesini anlatan metin ele aldığı konu	Galatasaray İlköğretim okulunda okuyan 7-14 yaş arasındaki öğrencilerin ‘Ne icat etmek istersiniz?’ sorusuna verdikleri cevaplar ışığı	Türkiye’de bilim dünyasında önemli bir yere sahip olan TÜBİTAK Kurumunun kuruluşunun yaptığı etkinliklerin anlatıldığı	Yazar kendi okul çağında yapmış oldukları deneylerden başlayarak günümüzde gençlerin imza attıkları ilginç deney ve buluşların	Ünlü karikatürist İrfan Sayarın kaleminden çıkan Zihni sinir karakterinin birbirinden ilginç projelerinin anlatıldığı metin ele aldığı konu	ABD Patent dairesi başkanının anlatıldığı Zihni Sinir projelerine şapka çıkartacak birbirinden ilginç projelerin ele

		bakımından ünite ile uyumludur.	altında çocuk gözüyle icatlar konusunun anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	bakımından ünite ile uyumludur.	alındığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Özgün	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmey e yönelik mi?	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Tahmin edelim yazalım’ ve ‘Buluşumuzu Anlatalım’ başlıkları altındaki yazma etkinlikleriyle paralellik göstermektedir.	Metnin okuması öncesi metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Zihni Sınır ‘PROCE’leri’’ başlığı altındaki okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Ne sıklıkla e-posta kullanıyorsunuz?’, ‘E-posta ne zamandan beri kullanıyorsunuz?’, ‘E-posta aracılığıyla haberleşmek yaşantınızı nasıl etkiliyor?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Lise yıllarınızda fizik ve kimya derslerinde ne tür deneyler yaptınız?’, ‘Bu dersler sizin için eğlenceli miydi?’, ‘Bu derslerde yaptığımız deneyler sırasında herhangi bir tehlike yaşadınız mı?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Size özel bir buluş yapılıyor mu?’, ‘Siz kendi yaşamınız için herhangi bir buluş üzerinde düşündünüz mü?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.
Okuma	Metin ile ilgili	Metin	Metin	Metin ile ilgili	Metin ile	Metin ile ilgili	Metin

deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu 'Gözüne ilişmek, göz ardı etmek, kafa yormak' kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu 'Gözüne ilişmek, göz ardı etmek, kafa yormak' kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu 'Çok parlak bir fikir buldum.' Kalıbı için geçerlidir. Bu kalıbın anlamı ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme etkinliği bulunmaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.
--	--	---	---	---	--	---	---

Dinleme

Metin Adı	Bizim Mucitler	Fermuar Açar mı? Kapar mı?	Çocuklar İçin Bilim
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.
Dinleme çalışmaları (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Kanal D, Ankara Ticaret Odası ve ODTÜ tarafından düzenlenen 'Bizim Mucitler' adlı projeyi konu edinen dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine yönelik olarak tasarlanmış bir metin değildir.	Fermuarın tarihçesi, işlevi ve kullanım yerleri hakkında bilgi veren dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine yönelik olarak tasarlanmış bir metin değildir.	TRT'de yayınlanan 'Çocuklar İçin Bilim' adlı programın anlatıldığı dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine yönelik olarak tasarlanmış bir metin değildir.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve

etmeye yönelik çalışmalar var mı?	olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	aktivitesi bulunmamaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Doğru/ yanlış soruları ve dinleme metninde geçen 'Türkiye'nin mucitlerini gün ışığına çıkaracağız.' Tümcenin anlamını dinleme metninden çıkartarak kutucuklardan bulup işaretleme şeklinde sorular bulunmaktadır.	Soru olarak verilen tümceler hangi tarihlerde gerçekleştiğini yazma, doğru/ yanlış soruları ve dinleme metninde geçen 'Ağızına fermuar çekmek.' Kalıbının anlamını dinleme metninden çıkartarak kutucuklardan bulup işaretleme şeklinde sorular bulunmaktadır.	Var/yok soruları ve tümcelerde boş bırakılan yerleri tamamlama şeklinde sorular bulunmaktadır.
Metin dinlendikten sonra metinle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma, konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	'Ne işe yarar?' adlı yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma, konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.

Konuşma

Metnin Adı	Ne İşe Yarar?
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor. Konuşma etkinliğinde fermuarın bilinen kullanım alanları dışında nerelerde kullanılabileceğine yönelik istenilen örnekleri ve bu örnekler sırasında kurulan tümceleri başka durumlarda uygulanabilir ve günlük iletişim doğasında rahatlıkla kullanılabilir.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış mı?	Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an günlük hayatında sohbet anında karşılaşabileceği konuları içermektedir.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	'Fermuar Açar mı? Kapar mı?' adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen

etmeye yönelik çalışmalar var mı?	kitabında ‘Öğrencilere fermuarın bilinen kullanım alanları dışında nerelerde kullanılabileceğine dair örnekler bulmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.
-----------------------------------	--

Yazma

Metin Adı	Tamamlayalım	Tahmin Edelim Yazalım	Buluşumuzu Anlatalım
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan “Zihni Sinir ‘Proce’leri” okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan “Zihni Sinir ‘Proce’leri” okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konu ile ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konu ile ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konu ile ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden etkinlikte sıralanan eşyaların ne tür farklı amaçlarla kullanılabileceği konusunda öneriler üretmelerini isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konu ile ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konu ile ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden görsellerdeki buluşların ne işe yarıyor olabileceklerini yazmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konu ile ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konu ile ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden görsellerde inceledikleri türden bir buluşu anlatmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.

Tablo 6

9. Ünite Sinema Dünyası

Okuma

Metin Adı	Sinema Bir Tutkudur	Oscar	Altın Portakalın Genç Yüzleri	Sevdiğim Filmler	Haftanın Filmleri
Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?	Sinemanın izleyici üzerindeki etkisinin ve eskiden DVD-VCD oynatıcılarının olmadığı o dönemlerdeki sinema ile izleyici arasındaki karşılıklı konuşmanın anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Sinema dünyasında önemli bir prestije sahip olan Oscar adıyla bilinen ödülün sinema dünyasındaki yeri ve öneminin ele aldığı metin konu bakımından ünite ile uyumludur.	Türk Sinemasında önemli bir yere sahip olan Altın Portakal festivalinde beklenmedik bir şekilde ödül almış olan Vildan Atasever, Beste Bereket ve Ulaş İnanç ile yapılmış röportajı anlatan metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Bir sinema izleyicisinin sinemaya olan ilgisinin ve sevdiği önemli iki kült film olan Rüzgâr gibi geçti ve Casablanca filmlerinin onun için önemini anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Haftanın filmlerinin anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Tartışalım’ başlığı altındaki konuşma, ‘Dünden bugüne sinema’ adlı dinleme ve ‘İşaretleyelim, anlatalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Ödül konuşması yapalım’ başlığı altındaki konuşma, etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Cannes heyecanı başlıyor’ adlı dinleme ve ‘Bir film eleştirisi yazalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Hangi Film?’ adlı dinleme ve ‘Bir senaryo yazalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Unutmadığınız bir film den söz edelim’ adlı konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Film izleme alışkanlığınız var mı?’, ‘Film nerede (sinemada mı? Televizyonda mı? Bilgisayarda mı?) ve kimlerle izlemeyi tercih ediyorsunuz?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Hangi tür filmleri islemekten hoşlanıyorsunuz?’, ‘Şimdiye kadar izlediğiniz filmlerden sizi en çok etkileyen film hangisidir?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Gazetelerde yer alan sinema ve film dünyasıyla ilgili yazıları okuyor musunuz?’, ‘Sinema ve filmlerle ilgili TV programları izliyor musunuz?’, ‘Yeni gösterime giren filmler hakkında neler biliyorsunuz?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.
Okuma sonrası metni	Metni anlamaya yönelik ‘Yazara	Metin ile ilgili sorular iki	Metin ile ilgili sorular üç	Metin ile ilgili sorular üç	Metin okunduktan sonra metin ile

anlamaya yönelik sorular var mı?	göre' şeklinde verilen sorunun altında bulunan kutucuklardan doğru olanları bulup işaretleme şeklindedir. Ayrıca metin okunması sırasında numaralandırılmış olarak verilen tümceler metindeki boşluklara uygun olarak yerleştirilmesi şeklinde bir durum söz konusudur.	bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde var/yok, doğru/yanlış soruları, ikinci bölümde koyu harflerle belirtilen sözcüklerin anlamlarını eşleştirme şeklinde sorular bulunmaktadır.	bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde doğru/yanlış soruları, ikinci bölümde 'Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışladım.', 'Festivalin ilk gününden beri bu yıl Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu.' Tümcelerinin anlamlarını tümceler altındaki kutucuklardan bulma, üçüncü bölüm 'Atasever, ödülü Feride Çetin'e vermek isterdim, çünkü...', 'Bereket, ödülü paylaşmaktan memnun, çünkü...' şeklinde metne yönelik sorular bulunmaktadır. Ayrıca metin okunması sırasında numaralandırılmış olarak verilen tümceler metindeki boşluklara uygun olarak yerleştirilmesi şeklinde bir durum söz konusudur.	bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde doğru/yanlış soruları, ikinci bölümde 'Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışladım.', 'Festivalin ilk gününden beri bu yıl Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu.' Tümcelerinin anlamlarını tümceler altındaki kutucuklardan bulma, üçüncü bölüm 'Atasever, ödülü Feride Çetin'e vermek isterdim, çünkü...', 'Bereket, ödülü paylaşmaktan memnun, çünkü...' şeklinde metne yönelik sorular bulunmaktadır.	ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.
Metni okumadan önce metne yönelik anahtar kelimeler var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.
Metindeki ana fikri ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.
Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı

kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	veyahut eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.
--	---	--	---	---	---

Dinleme

Metin Adı	Ne İzlese?	Dünden Bugüne Sinema	Cannes Heyecanı Başlıyor	Hangi Film?
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili 'Caz şarkıcısı, Yurttaş Kane size ne hatırlatıyor?', 'Çekilen ilk sesli filmin adını biliyor musunuz? Sinemanın ilk yıldızları kimler?' şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili 'Türk filmleri izliyor musunuz?', 'Aşk ve komedi türünde bildiğiniz Türk filmleri var mı?', 'Türk film yönetmenlerinden tanıdıklarınız var mı?' şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.
Dinleme materyalleri (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Gerek konu itibarıyla gerek diyaloglar açısından öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamaya yönelik iyi tasarlanmış bir metindir. Çünkü öğrenci sosyal hayatında arkadaşlarıyla film izlemek ve hangi tür filmleri, hangi filmi istediğine yönelik fikir beyan etmek isteyebilir.	Dünden bugüne sinemanın doğuşu, değişimi, gelişimi hakkında bilgi veren dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmış bir metin değildir.	Dünyada sinema adına önemli bir yere sahip olan Cannes festivalinde Dünyaca ünlü yönetmen Fatih Akın'ın filmi olan Yaşamın Kıyısında adlı filmin de aralarında bulunduğu festival boyunca yarışacak filmler hakkında bilgi veren dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat	Gerek konu itibarıyla gerek diyaloglar açısından öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamaya yönelik iyi tasarlanmış bir metindir. Çünkü öğrenci sosyal hayatında arkadaşlarıyla film izlemek ve hangi tür filmleri, hangi filmi istediğine yönelik fikir beyan etmek isteyebilir.

			öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmış bir metin değildir.	
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Caz şarkıcısı, Yurttaş Kane size ne hatırlatıyor?’, ‘Çekilen ilk sesli filmin adını biliyor musunuz? Sinemanın ilk yıldızları kimler?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Türk filmleri izliyor musunuz?’, ‘Aşk ve komedi türünde bildiğiniz Türk filmleri var mı?’, ‘Türk film yönetmenlerinden tanıdıklarınız var mı?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Dinleme metnindeki tabloda bulunan filmlerle ilgili bilgilerin olup olmadığını bulmaya yönelik bir çalışma bulunmaktadır.	Dinleme metninde geçen adların yaptıkları işler ve öneminin bulunduğu kutucuklarla adları eşleştirmek ve var/ yok soruları şeklinde sorular bulunmaktadır.	Dinleme metninde bulunan tablodaki boşlukları doldurmaya yönelik bir çalışma bulunmaktadır.	Doğru/ yanlış soruları ve dinleme metninde geçen ‘Eve gelinceye kadar akla kararı seçtim.’, ‘Ben bu film üstüne aşk filmi tanımıyorum’ kalıplarının anlamlarını dinleme metninden çıkartarak kutucuklardan bulup işaretleme şeklinde sorular bulunmaktadır.
Metin dinlendikten sonra metinle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni öncesi ‘İşaretleyelim, anlatalım’ başlığı altında dolunay konusunun ele alındığı konuşma çalışması bulunmaktadır.	Dinleme metni sonrası ‘İşaretleyelim, anlatalım’ başlığı altında dolunay konusunun ele alındığı yazma çalışması bulunmaktadır.	Dinleme metni öncesi ‘Altın Portakal’ın genç yüzleri’ başlığı altındaki okuma ve ‘Bir film eleştirisi yazalım’ başlığı altındaki yazma etkinlikleri bulunmaktadır.	Dinleme metni öncesi ‘Sevdiğim Filmler’ başlığı altındaki okuma ve ‘Bir senaryo yazalım’ başlığı altındaki yazma etkinlikleri bulunmaktadır.

Konuşma

Metnin Adı	İşaretleyelim Anlatalım	Tartışalım	Ödül Konuşması Yapalım	Unutmadığımız Bir Filmden Söz Edelim
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma materyalleri günlük kullanılabilecek iletişim doğasına uyuyor. Örneğin konuşma etkinliğinde geçen film türlerini bilen bir öğrenci sosyal hayatında film ya da sinema ile ilgili bir durumla karşılaştığında bu durumları günlük iletişim doğasında rahatlıkla kullanabilir.	Bu etkinlikteki kalıpları öğrenci günlük hayatındaki bazı durumlara kolay bir şekilde uygulayabilir ve diyaloglar gerçek hayatla uyumludur.	Bu etkinlikteki kalıpları öğrenci günlük hayatındaki bazı durumlara kolay bir şekilde uygulayabilir ve diyaloglar gerçek hayatla uyumludur.	Bu etkinlikteki kalıpları öğrenci günlük hayatındaki bazı durumlara kolay bir şekilde uygulayabilir ve diyaloglar gerçek hayatla uyumludur.
Türkçe konuşma	Etkinlik ile ilgili	Etkinlik ile ilgili	Etkinlik ile ilgili	Etkinlik ile ilgili konuşma

için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	konuşma çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.	konuşma çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir. Örneğin öğrenci, ‘Sinemada film izlemeyi tercih ediyorum çünkü...’, ‘Evde film izlemeyi tercih ediyorum çünkü...’ gibi tümcelere getirecek yorumları gerçek hayatlarında karşılaşıp yorum getirecekleri başka durumlara rahatça uygulayabilirler.	konuşma çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir. Bir ödül konuşması yapması öğrencinin bu tarz durumlarla karşılaştığında yapması gerekenleri idrak edebilmesi açısından konuşma etkinliği öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmıştır.	çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir. Öğrencinin unutamadığı bir film hakkında konuşması başka unutamadığı bir anısını anlatabilmesi durumuna yardımcı olması açısından konuşma etkinliği öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmıştır.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	‘Ne izlese?’ adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Sinema bir tutkudur’ adlı okuma, ‘Dünden bugüne sinema’ adlı dinleme ve ‘İşaretleyelim, anlatalım’ adlı yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Oscar’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Sevdiğim Filmler’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Öğrenciden sözcüklerle fotoğrafları eşleştirme çalışması isteyin’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Öğrencilerin film izlemeyle ilgili hangi yolu benimsediklerini belirleyip sınıfı farklı tercihlere göre farklı iki gruba ayırıp tercihlerini nedenleriyle açıklayarak tartışmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Öğrencilerin metinlerden hareketle bir konuşma metni oluşturmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında ‘Şimdiye kadar izlediğiniz filmlerden sizi en çok etkileyen film hangisi?’, ‘Bu filmin sizi etkileyen yönleri nelerdir.’ şeklinde sorular bulunmaktadır.

Yazma

Metin Adı	İşaretleyelim, Anlatalım	Bir Film Eleştirisi Yazalım	Bir Senaryo Yazalım
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	‘Sinema bir tutkudur’ adlı okuma, ‘Dünden bugüne sinema’ adlı dinleme ve ‘Tartışalım’ adlı konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Cannes Heyecanı Başlıyor’ adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	‘Sevdiğim Filmler’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Tablodaki tümceler hakkındaki düşüncelerini tabloda verilen ‘Hiç, bazen, her zaman’ kutucuklarından birini seçerek işaretlemek.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında Konuyla	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında Konuyla	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında Konuyla

konusulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır.	ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır.	ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır.
--	--	--	--

Tablo 7

10. Ünite İster İnan İster İnanma

Okuma

Metin Adı	Okuyalım, Yerleştirelim	Eros'un Aşkı	Binlerce Hurafe	Şansınız Bol Olsun	Anadolu'nun Sırları	Titanic Neden Battı
Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?	Mitlerin doğuş nedenini ve birkaç millete ait inanılması güç birkaç mitolojik ögenin anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Eros ve Psyche'nin aşkının anlatıldığı bu metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Batıl inançların ve insanlar üzerindeki etkilerinin ele alındığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülükten koruduğuna inanılan nesnelerin ele alındığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Anadolu'da hâlâ bir sır olarak bilinen ve 'Tanrıların Tahtı' olarak adlandırılan Nemrut dağındaki dev heykeller ile yer altı kentlerinin anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.	Dünyaca ünlü Titanic kazasıyla ilgili bilinmeyen inanılması güç bir durumun anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından ünite ile uyumludur.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş 'Gazetelerde Mitoloji' adlı dinleme ve 'Seçelim, sürdürelim' başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş 'Tartışalım' başlığı altında 'Batıl inançların doğuş ve sebepleri neler olabilir?' sorusunun yöneltildiği konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin de okuma sırasında içerisinde barındırdığı 'Benim ülkemde...' Şeklindeki yazma beceri bulunmamaktadır.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.	Metindeki konuya bağlı olarak diğer üç temel beceriye yönelik özel etkinlik bulunmamaktadır. Fakat metin okuma sırasında ve metne yönelik soruların cevaplanması sırasında doğal olarak dinleme ve konuşma becerilerine yer verilmiştir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Öğrencilere giriş fotoğrafındaki mitolojik figürlerin hangi kültürün/ülkenin mitolojisine ait olabileceğini ve bu figürlerle ilgili neler bildiklerini sorun'	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Metindeki her bir paragrafı başka bir öğrenciye okutun, yeni sözcükleri açıklayın.' Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik yönergeler bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Ülkenizde, kültürünüze özgü batıl inançlar var mı?', 'Bu batıl inançlara siz de inanıyor musunuz?', 'Sizin kendinize özgü	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Konuya uygun konuşma ortamı oluşturun.' Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik yönergeler bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Ülkenizde, hakkında çeşitli efsaneler anlatılan gizemli yerler, ne zaman ve kimler	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Yakınlarınız veya sizin başınızdan geçen ilginç

	Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik yönergeler bulunmaktadır. Ayrıca öğretmen kitabında metin öncesi metni anlamaya yönelik olmamakla birlikte üniteyi uygulamaya başlamadan önce ‘Mitolojiyle ilgili neler biliyorsunuz?’, ‘Ülkenizde herkesçe bilinen, kültürünüze özgü hangi efsaneler vardır?’, ‘Bu anlatımların gerçek olduğuna inanıyor musunuz?’ şeklinde sorular bulunmaktadır.		batıl inançlarınız var mı?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.		tarafından yapıldığı bilinmeyen gizemli yapılar var mı? Bu yerlerin yapıların özellikleri nelerdir? Dünyada bulunan gizemli yerler ve yapılar hakkında sizin bildikleriniz var mı? Bunlar hangi ülkelerde bulunuyor ve özellikleri nelerdir?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	bir olay var mı?’ Şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.
Okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metin okunduktan sonra metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metin ile ilgili sorular üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde verilen, metin paragraflarını sıraya koyma, ikinci bölümde var/yok, doğru/yanlış soruları, üçüncü bölümde ‘İnsanlar Psyche’yiAphrodite sanıyordu, çünkü...’, ‘Eros ıssız adayı terk etti, çünkü...’, ‘Aphrodite, oğlu Eros’a.....söyledi.’, ‘Eros Psyche..... söyledi.’ şeklinde metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metni anlamaya yönelik sorular var/ yok şeklindedir.	Metin okunduktan sonra metin ile ilgili ne öğretmen ne de öğrenci kitabında okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular bulunmaktadır.	Metinde var/yok, doğru/yanlış soruları bulunmaktadır.	Metin ile ilgili sorular iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde verilen tarihlerin karşısına o tarihlerde neler olduğunun yazımı, ikinci bölümde ‘Buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı.’ Tümcesinin ifade ettiği doğru anlamı tümcenin altında verilen kutucuklardan bulma şeklindedir.
Metni okumadan önce metne yönelik anahtar kelimeler var mı?	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
Metindeki ana fikri ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.	Yok.
Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veyaht eş	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin,	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin,	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin,	Hayır, Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin,

kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmakta mıdır?	veyahut eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.
--	--	---	---	---	---	---

Dinleme

Metin Adı	Gazetelerde Mitoloji	Dolunay	Tanımlanamayan Uçan Nesneler
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.
Dinleme çalışmaları (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Gazetelerdeki bazı haberlerde bulunan mitolojik durumların anlatıldığı dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış bir metin değildir.	Dolunayın insanlar üzerindeki etkisi ve çeşitli milletlerin Dolunaya bakış açısının anlatıldığı dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.	Tanımlanamayan nesne olarak da bilinen UFO'lar hakkında bilgi veren dinleme metni ele alınan konu itibarıyla dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Fakat öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.
Metnin ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya	Metin ile ilgili sorular kutucuk içerisinde verilen paragraflardaki yanlışları düzeltme ve verilen başlıklardan hangisinin haber metnine uygun olduğunu belirlemeye yönelik	Sorular, tümceleri kutucuklarda bulunan sözcüklerle tamamlama, doğru/ yanlış soruları ve 'Dolunayın etkileriyle çıkabilecek sorunlar', 'Dolunay hakkında olumlu inançlara sahip	Sorular, 'UFO'ların özellikleri' sorusunun altındaki kutucuklardan sorunun doğru cevaplarını seçip işaretleme, doğru/ yanlış soruları ve 'Bu işin içinde bir iş var' tümcesinin doğru anlamını aşağıdaki kutucukta bulup işaretleme şeklinde olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

yönelik midir?	olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.	ülkeler' sorularının altındaki kutucuklardan soruların doğru cevaplarını seçip işaretleme şeklinde olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.	
Metin dinlendikten sonra metninle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma, konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	Dinleme metni öncesi 'Tartışalım' başlığı altında dolunay konusunun ele alındığı konuşma çalışması bulunmaktadır. Bunun dışında dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir.	Dinleme metni öncesi 'Tartışalım' başlığı altında 'UFO'ların ele alındığı konuşma çalışması bulunmaktadır. Bunun dışında dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir.

Konuşma

Metnin Adı	Tartışalım Batıl inançların doğuş sebebi neler olabilir?	Tartışalım	Tartışalım
Konuşma çalışmaları gerçek etkileşimin doğasına uyuyor mu yoksa yüzeysel diyaloglar mı mevcut? Diyaloglar gerçek hayatla uyumlu mu?	Konuşma materyalleri günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Örneğin batıl inançların doğuş sebebi neler olabileceğine yönelik belirtilen 'Herhangi bir nesneye karşı duyulan korku', 'İyi alışkanlıklar kazandırmaya yöneltme' gibi görüşler günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor.	Dolunay ile ilgili değişik görüşlerin belirtilmesine yönelik hazırlanmış Konuşma materyali günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Örneğin 'Bence dolunay insan davranışlarını ya da sağlığını hiçbir şekilde etkilemiyor.' Tümcasına yönelik getireceği yorumdaki kalıp yapıları öğrenci günlük hayatında çeşitli durumlarda kullanabilir.	UFO'lar hakkında konuşulan Konuşma materyali günlük kullanılabilir iletişim doğasına uyuyor. Bence bu konuya getirilecek kalıpları öğrenci günlük hayatındaki bazı durumlara uygulanabilir.
Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyaller öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış mı?	Evet. Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.	Ünitedeki diğer konuşma becerilerine göre bu konuşma etkinliği öğrencinin günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermediğinden öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmış değildir.	Evet. Etkinlik ile ilgili konuşma çalışmasının konusu öğrencinin her an günlük hayatında sohbet anında karşılaşılabileceği konuları içermektedir.
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler diğer üç temel dil becerisini içeren etkinliklerle, metinlerle bağlantılı mı?	'Binlerce Hurafe' adlı okuma etkinliği sonrası gelen konuşma etkinliği okuma becerisi ile paralellik göstermektedir. Ayrıca her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma	Her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma ya da okuma becerilerine yönelik paralel bir çalışma bulunmamaktadır.	Konuşma etkinliği 'Tanımlanamayan uçan nesneler' adlı dinleme becerisi ile paralellik göstermektedir. Ayrıca her konuşma becerisi doğal olarak dinleme becerisini de içine alır, fakat konuşma becerisi içerisinde yazma becerisine yönelik özel paralel bir çalışma bulunmamaktadır.

	becerisine yönelik özel paralel bir çalışma bulunmamaktadır.		
Konuyla ilgili konuşma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Ne öğrenci ne de öğretmen kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Ne öğrenci ne de öğretmen kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Fakat öğretmen kitabında 'UFO'lar hakkında neler duydunuz, neler biliyorsunuz?' şeklinde soru bulunmaktadır.

Yazma

Metin Adı	Seçelim Sürdürelim	Sürdürelim
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan 'Eros'un Aşkı' adlı okuma ve 'Gazetelerde Mitoloji' adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Yazma becerisini yönelik etkinlik kendisinden önceki dinleme metni olan 'Tanımlanamayan uçan nesneler' adlı dinleme ve 'Tartışalım' başlığı altında UFO'larla ilgili konuşma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Öğrencilere verilen mitolojik kahramanları tanıyıp tanımadıklarını sorun. Bu konuda kısa açıklamalar isteyin.' şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında 'Sizce son yıllardaki önemli teknolojik gelişmeler nelerdir?', 'Teknolojik gelişmelere rağmen dünyada henüz çözilemeyen gizemli olgular nelerdir?' şeklinde sorular bulunmaktadır.

Tablo 8

11.Ünite Bugün Bayram

Okuma

Metin Adı	Ah Nerede O Eski Bayramlar	Sıralayalım, Eşleyelim, İşaretleyelim	Yerleştirelim, İşaretleyelim	Yılın En Şahane Günü
Metinlerdeki konular ünite konularıyla paralel mi?	Eski bayramlara duyulan özlemi anlatan metin ele aldığı konu bakımından ünite ile paralellik göstermektedir.	Çin halkı, Türk milleti ve Hristiyan dünyası için önemli olan günlerin ele alındığı metin konu bakımından ünite ile paralellik göstermektedir.	İspanyada her yıl düzenlenen Domates festivali hakkında bilgi veren metin ele aldığı konu bakımından ünite ile paralellik göstermektedir.	Dünyanın dört bir yanında kutlanan anneler gününün doğuşunu, değişimini anlatan metin ele aldığı konu bakımından ünite ile paralellik göstermektedir.
Metinler kurmaca metinler mi yoksa özgün mü?	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metinler diğer üç temel dil becerisini geliştirmeye yönelik mi?	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Bayramlarımızı anlatalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Sıralayalım’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Karnaval zamanı’ başlığı altındaki dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Metin okunduktan sonra metinle paralel olarak düzenlenmiş ‘Özel günler’ başlığı altındaki yazma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilere dini bayramlar hakkında bilgi verin.’, ‘Kendi ülkelerinde benzer bayramlar olup olmadığını sorun.’ şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik yönergeler bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında okuma sırasında paragraf sıralaması yaptırın şeklinde yönergebulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında okuma metninin akışını göz önünde bulundurarak metnin üstündeki kutucukta verilen sözcükleri okuma sırasında uygun olanlarla tamamlamalarını öğrencilerden isteyin şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik yönergebulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Ülkenizde kültürünüzde anneler günü nasıl kutlanıyor?’, ‘Anneler gününün nasıl ortaya çıktığını biliyor musunuz?’, ‘Siz anneler gününde anneniz için neler yaptınız’ şeklinde okuma öncesi metni anlamaya yönelik sorular bulunmamaktadır.
Okuma sonrası metni anlamaya yönelik sorular var mı?	Metni anlamaya yönelik sorular doğru/yanlış şeklindedir.	Metinle ilgili sorular üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde metin içinde geçen isimleri eşanlamlılarıyla eşleştirme, ikinci bölümde var/yok soruları, üçüncü bölümde ise metne uygun başlık koyma şeklindedir. Hatta son soru şekli ‘8. Başlık koyma’ şeklinde ayrı bir bölüm olarak kitapta yer almıştır.	Metni anlamaya yönelik sorular doğru/yanlış, var/yok şeklindedir.	Metinle ilgili sorular beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde metinde geçen ‘Onun, onlar, onunla’ sözcüklerinin metinde hangi sözcükleri kastettiği soruları, ikinci bölümde ‘Sümerliler zamanında...’, ‘Zaman geçtikçe...’ şeklinde sorular sorularak soruların altında bulunan kutucuklardan doğru cevabı seçme, üçüncü bölümde metinde koyu şekilde yazılarak belirtilen kalıpları anlamlarıyla eşleştirme, dördüncü bölümde var/yok soruları, en son bölümde kutucukta verilen sözcükleri boş bırakılan yerlere yerleştirme şeklindedir.
Metni okumadan önce metne yönelik anahtar kelimeler var mı?	Yok	Yok	Yok	Yok
Metindeki ana fikri	Yok	Yok	Yok	Yok

ve yardımcı fikirleri bulmaya yönelik sorular var mı?				
Metin konusu esnek, canlı ve geliştirilmeye açık mı?	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.	Metin konusu metinle ilgili başka konular hakkında görüş ifade etmeye uygundur.
Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmakta mıdır?	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu ‘Eski bayramlar tatil oldu.’, ‘Bugün o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor.’ kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu metinde bulunmamaktadır.	Metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin veya eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu ‘El birliği yapmak, atfetmek, duygu sömürüsü yapmak, akıl etmek, müdahale etmek’ kalıpları için geçerlidir. Bu kalıpların anlamları ile ilgili metin okuma çalışması sonrası eşleştirme çalışması bulunmaktadır.

Dinleme

Metin Adı	Bugün 23 Nisan Neşe Doluyor İnsan	Amerika’da Cadılar Bayramı Telaşı	Karnaval Zamanı	Doğum Günü
Anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi mevcut mu?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Başta 23 Nisan olmak üzere belli başlı ulusal günler ve bayramlar hakkında bilgi verin.’ şeklinde dinleme metnine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Öğrencilere ülkelerine/ kültürlerine ait dünyaca tanınmış bir karnaval olup olmadığını sorarak karnaval konulu bir konuşma ortamı oluşturun.’ şeklinde dinleme metnine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Doğum günlerini nasıl kutlarıyorsunuz?’, ‘En son doğum gününüzü nasıl kutladınız?’, ‘Doğum günlerinde yakınlarınızdan ne tür hediyeler almak sizi mutlu eder?’, ‘Doğum günlerinizi kimlerle kutlamayı tercih edersiniz?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.
Dinleme çalışmaları (diyaloglar, roller vb.) öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış mı?	Metin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin kurulduğu ve ulu önder Mustafa Kemal Atatürk’ün 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını ilen	Tüm dünyada Cadılar Bayramı olarak bilinen 31 Ekim tarihinin Amerikalılar tarafından öneminin anlatıldığı metin evrensel kültüre atıfta bulunması	Çeşitli karnavalları ele alan metin ele aldığı konu bakımından ilgi çekicidir ve çeşitli kültürlere atıfta bulunduğu için evrensel bir metindir.	Metin, çoğu insanın kutlamaktan zevk aldığı doğum günlerini konu edinmektedir. Öğrencinin metinde geçen bazı tümceleri

	ettiği 23 Nisan 1920 tarihinin önemini anlatıldığı dinleme metni ele alınan konu bakımından hedef kültürün tarihine dikkat çekmesi açısından önemli bir metindir. Öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.	bakımından il çekicidir. Öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.	Öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak için iyi tasarlanmış bir metin değildir.	günlük hayatlarına rahatça uygulayabilmesi açısından metin öğrenciye yardımcı olabilecek şekilde tasarlanmıştır.
Metin dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma var mı?	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.	Metin, dinlenmeden önce bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma ne öğretmen ne de öğrenci kitabında bulunmamaktadır.
Metin dinlenmeden önce metnin konusunu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Başta 23 Nisan olmak üzere belli başlı ulusal günler ve bayramlar hakkında bilgi verin.’ şeklinde dinleme metnine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğretmen kitabında ve öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Öğrencilere ülkelerine/ kültürlerine ait dünyaca tanınmış bir karnaval olup olmadığını sorarak karnaval konulu bir konuşma ortamı oluşturun.’ şeklinde dinleme metnine yönelik yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu ve aktivitesi bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında dinleme metni ile ilgili ‘Doğum günlerini nasıl kutlarsınız?’, ‘En son doğum gününüzü nasıl kutladınız?’, ‘Doğum günlerinde yakınlarınızdan ne tür hediyeler almak sizi mutlu eder?’, ‘Doğum günlerinizi kimlerle kutlamayı tercih edersiniz?’ şeklinde dinleme metnine yönelik sorular bulunmaktadır.
Metinle ilgili sorular metni genel çerçevede anlamaya yönelik mi yoksa daha çok metinde geçen yıl, isim, meslek, konuk gibi durumları anlamaya yönelik midir?	Metin dinlendikten sonra sorulan sorulardan biri doğru/yanlış diğer sorular ise bölümde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yazma ve şenlik programında yapılanları sıraya koyma şeklindedir.	Metin dinlendikten sonra metinle ilgili var/yok soruları sorulmaktadır.	Metin ile ilgili sorular tablo doldurmak ve doğru/yanlış soruları şeklinde olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.	Metin ile ilgili sorular dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde sıralama çalışması, ikinci bölümde tanımlama çalışması, üçüncü bölümde var/yok soruları, dördüncü bölümde ‘Girişmek’ eyleminin zıt anlamlısını bulma çalışması şeklindedir.
Metin dinlendikten sonra metinle ilgili diğer üç temel dil becerisini içerecek şekilde etkinlikler düzenlenmiş mi?	Dinleme metni sonrası metin ile ilgili özel bir yazma, konuşma ya da okuma, becerilerine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Fakat metin ile ilgili sorular sözlü olarak cevaplanırken konuşma becerisine yönelik çalışma yapılmış olur.	Dinleme metni sonrası ‘Bayramlarımızı anlatalım’ başlığı altında yazma çalışması bulunmaktadır.	Dinleme metni öncesi ‘Domates Festivali’ başlığı altında okuma çalışması bulunmaktadır.	Dinleme metni sonrası ‘Hayalimdeki doğum günü’ başlığı altında yazma çalışması bulunmaktadır.

Konuşma

Bugün Bayram adlı 11. üniteye üniteye yönelik özel hazırlanmış bir konuşma çalışması bulunmamaktadır.

Yazma

Metin Adı	Bayramlarımızı Anlatalım	Sıralayalım	Özel Günler	Hayalimdeki Doğum Günü
Yazma becerisine yönelik yapılan etkinlikler diğer üç temel dil becerisi için uygulanan etkinlikler ve metinlerle paralellik içerisinde mi?	Yazma becerisine yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan ‘Ah nerede o eski bayramlara’ adlı okuma ve ‘Amerika’da cadılar bayramı telaşı’ adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Yazma becerisine yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan ‘Sıralayalım, eşleyelim, işaretleyelim’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Yazma becerisine yönelik etkinlik kendisinden önceki okuma metni olan ‘Yılın en şahane günü’ adlı okuma etkinliğiyle paralellik göstermektedir.	Yazma becerisine yönelik etkinlik kendisinden önceki ‘Doğum günü’ adlı dinleme etkinliğiyle paralellik göstermektedir.
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde istenen yapıya çevirme, cümlelerdeki öğelerin yer değiştirmesi ve tekrar etme gibi mekanik etkinlikler mi yoksa daha çok bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılarını açıklayıcı biçimde anlamlı etkinlikler mi?	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.	Etkinlik bireyin duygu, düşünce, yorumunu yazılı ifade edebileceği şekilde düzenlenmiştir.
Konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar var mı?	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden ülkelerine/ kültürlerine özgü bir bayramı veya özel bir günü, verilen alt konular çerçevesinde anlatmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden ülkelerindeki kültürlerindeki bayram, festival, şenlik ve karnavalları ilgili bölümlere yazmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Anneler günü, babalar günü, sevgililer günü, dünya kadınlar günü... özel günler dünyanın hemen hemen her yerinde kutlanır. Fakat bu günleri kutlama şekli bazen toplumlara göre, bazen de insanlara göre değişir. Sizin ülkenizde nasıl kutlanır? Siz bu özel günün kutlanması gerekli gerekmediği hakkında ne düşünüyorsunuz? Özel günlerde genellikle ne tür hediyeler vermekten, ne tür kutlamalar düzenlemekten	Öğrenci kitabında konuyla ilgili yazma çalışması yapılmadan önce konuşulacak konuyla ilgili yönlendirici sorular, konuyu tahmin etmeye yönelik çalışmalar bulunmamaktadır. Öğretmen kitabında ‘Öğrencilerden 19. Etkinliğin giriş çalışması olarak uyguladığınız konuşmalar ekseninde, verilen metni tamamlayarak bir yazılı anlatım oluşturmalarını isteyin.’ şeklinde yönerge bulunmaktadır.

			hoşlanırsınız? Özel günde insanların sizin için ne yapması hoşunuza gider?’ şeklinde sorular ve yönerge bulunmaktadır.	
--	--	--	--	--

B1 Seviyesi Yeni Hitit Ders Kitabı Kültür Boyutu

Tablo 9

İş Dünyası

ÜNİTE	İŞ DÜNYASI						
Metin Adı	Gençler İşsizlikten, Patronlar ‘İşçisiz’likten	Özgeçmiş Hazırlama	Pazartesi Sendromu	İşkolik Olabilir misiniz?	Ne Yapmam Gerek?	Rahmi Koç’tan Konferans	Rüya Meslekler Gerçekten Rüya Mı?
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı/Diyalog	Düzyazı
İçerik	Özellikle gençler arasında çağımızın büyük bir sorunu olan işsizlik ve işverenlerin sürekli dile getirdiği kalifiyeli eleman sorununu ele almaktadır.	Günümüzde doğru ve etkili özgeçmiş hazırlamanın iş hayatında ne kadar önemli olduğu bir gerçektir. Doğru ve etkili bir özgeçmişin nasıl olması gerektiğini ele alan bir metindir.	Pazartesi’nin çalışan insan için anlamı. Hafta sonu sonrası gelen ilk iş gününün insan üzerindeki etkisi	Çağımızın sorunu olan işkolik olma problemini ele almış ve aşırı çalışma ile işkoliklik arasındaki farkı anlatan bir metindir.	İş yerinde hemen herkes çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu metinde iş yerinde sorunları olan iki kişinin sorunlarını ele almaktadır.	Ülkemizde iş dünyası denilince akla gelen kişilerden biri olan Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç’un başarılı bir iş yaşantısı ile ilgili Koç Üniversitesinde yapmış olduğu bir konuşma metinde içerik olarak ele alınmıştır.	Türkiye’de saygın yerlere sahip olan bir birinden değerli hekim, gazeteci, sanatçılarımızın rüya olarak adlandırdıkları mesleklerini gerçekleştirme serüvenlerini anlatılmaktadır.

Ünitede “Pazartesi Sendromu” adlı metin dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültürel karşılaştırma yapmasına olanak tanıyan çalışmalara sık rastlanmamaktadır. Daha çok “iş bulmak her gün daha da zorlaşıyor, çünkü...”, “Pazartesi sendromuna karşı ne yapalım?”, “Rüya mesleğimizi anlatalım.” şeklinde bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

“Gençler İşsizlikten, Patronlar ‘İşçisiz’likten” adlı metin işverenin kalifiyeli eleman bulmadaki sıkıntısını iş arayan bireylerin ise yeterli mesleki donanıma sahip olmalarına rağmen istedikleri düzeyde iş bulamamalarını ele almaktadır. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca metinde yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı

kalıplaşmış ifadelerde (ekmek aslanın ağzında, kılı kırk yarmak) hedef kültür aktarımına katkıda bulunmuştur.

“Özgeçmiş Hazırlama” adlı metin –mElİ gereklilik kipi ekinin olumlu/olumsuz biçimini kullanarak etkinlikteki eylemleri yeniden oluşturmak için özellikle hazırlanmış kurmaca bir metindir. Bunun dışında metin etkili bir özgeçmiş hazırlamanın önemine ve nasıl etkili bir özgeçmiş hazırlanabileceğine yöneliktir. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca metindeki bilgiler uluslararası standartta bir özgeçmiş prosedürü ile karşılaştırma yapmaya da uygundur.

“Pazartesi sendromu” Yonca Tokbaş’ın köşe yazısından alınmış olan bu özgün metinde pazartesislerinin çalışan insan üzerindeki etkisi ve anlamı konusu ele alınmıştır. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca bazı ülkelerde işbaşı pazartesi değil cumartesidir. Bu açıdan kültürel karşılaştırmalara da uygundur.

“İşkolik olabilir misiniz?” adlı metin çağımızın sorunu olan işkolik olma problemini ele almakta ve aşırı çalışma ile işkoliklik arasındaki farkı belirlemektedir. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca metin ele aldığı işkolik olma belirtileri ve işkoliklik ile aşırı çalışma arasındaki fark nedeniyle tartışmaya açık bir metindir.

“Ne yapmam gerek?” iş yerinde hemen hemen herkes çeşitli sorunlarla karşılaşır. Bu metinde iş yerinde çeşitli sorunları olan iki bireyi konu edinmektedir. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca metin sonrası gelen ‘önerim’ başlığı altındaki kısımda bireylerin kendi fikir ve duruşlarını ifade etmesi açısından kültürel karşılaştırma yapabilmek açısından önemli bir yere sahiptir.

“Rahmi Koç’tan Konferans” Türk iş dünyasında önemli bir yere sahip olan Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç’un Koç Üniversitesinde katılmış olduğu konferans da iş dünyası ile ilgili fikirlerine yer veren metin hedef kültür açısından önemli bir yere sahiptir. Metin kültür karşılaştırması yapabilmek açısından önemlidir.

“Rüya meslekler gerçekten rüya mı?” Türkiye’de Can Dünder, Emre Yurdakul, Sebati Karakurt, Abdullah Oğuz, Seran Göçer gibi saygın isimlerin rüyalarını süsleyen mesleklerini gerçekleştirmeleri serüvenlerini konu edinen metin hedef kültür açısından önemli yere sahiptir. Ayrıca metindeki bilgiler kültürel karşılaştırma yapmaya uygundur.

Tablo 10

Şimdi Spor Zamanı

ÜNİTE	ŞİMDİ SPOR ZAMANI						
Metin Adı	Sağlık ve Spor	İlk Sporlar	Olimpiyat Tarihinden İlginç Notlar	Sporun Altın Çocukları	Şampiyonluk Maçı	Kadın Fanatikler	Fanatizmin Sınırı Yok
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Sağlıklı yaşamın hayatımızda ne kadar önemli olduğu ve sağlıklı yaşam denilince akla sporun geldiği bir gerçektir. Metinde bu gerçekten yola çıkarak sağlık ile spor arasındaki ilişkiyi ele almaktadır.	Metin, tarihteki ilk sporlar ve bazı sporların ortaya çıkış, geliş ve değişim sürecini anlatmaktadır.	Metin, Olimpiyat tarihinde ilginç bulunan bazı durumları ele almaktadır.	Metin, spor alanında önemli yerlere sahip birbirinden değerli üç sporcunun (Edson Arantes do Nascimento, namı değer Pele, Bruce Lee ve Maria Sharapova) hayatı ve spor kariyerleri anlatılmaktadır.	Metin, bir takımın şampiyonluk maçı anında yaşanan olayları anlatmaktadır.	Metin, Türkiye’de üç büyük takım olarak bilinen Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe takımlarının kadın taraftarları ve bu kadın taraftarların tribünlere ve takımlarına bakış açıları ele alınmaktadır.	Spor camiasında çok sık karşılaştığımız bir konuyu fanatizmi ele almaktadır.

Ünitede “Kadın Fanatikler” adlı metin dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırma yapmasına olanak tanıma durumu sık gözlenmemektedir. Örneğin “Ülkenizde en popüler spor” adlı yazma çalışması öğrencinin kültür karşılaştırma yapmasına olanak tanımaktadır. Onun dışında daha çok “Fanatizm spora nasıl zarar vermektedir?”, “Bayanların futbola ilgisi konusunda neler düşünüyorsunuz?”, “Sporda fanatizmlik

konusunda neler düşünüyorsunuz?” Şeklinde öğretmen kitabında bulunan metin okuması öncesi bireysel bakış açısına yönelik sorular gözlenmektedir.

“Sağlık ve Spor” sağlıklı bir hayat için sporun önemini ele alan metin farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“İlk sporlar” tarihi belgeler ışığı altında ilk sporların olan güreş ve binicilik olduğunu belirten ve basketbol, tenis gibi çeşitli sporların ortaya çıkışının anlatıldığı metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Olimpiyat tarihinden ilginç notlar” adlı metinde olimpiyat tarihine ilginç bir şekilde damgasını vurmuş olaylar ele alınmaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Sporun altın çocukları” adlı metin spor dünyasında önemli yerlere sahip olan üç büyük sporcunun spor kariyerlerini ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca Türk ve dünya sporundan önemli isimleri tanıma ve karşılaştırma olanağı sunması açısından metin işlevseldir.

“Şampiyonluk maçı” adlı metin bir takımın, taraftarlarının kendileri için önemli olan şampiyonluk maçı anında yaşadıklarını ele almaktadır. Metinde geçen bu tarz duygularla insanlar bir futbol, basketbol, beyzbol gibi maçlarda sık sık karşı karşıya kalabilir. Bundan dolayıdır ki metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Kadın fanatikler”, “Fanatizmin sınırı yok” adlı fanatizm konusundaki metinler spor etiği konusunda iletiler göndermektedir. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Tablo 11
Bu Yıl Moda Ne?

Ünite	BU YIL MODA NE?					
Metin Adı	Dünden Bugüne Moda	Anadolu'da Giyim	İndirim	Marka Çılgınlığı	Stil Sahibi Olmak	İnsanlar Giysi Tercihleriyle Burçlarını Ele Verebilirler! İşte Size Burçlara Göre Giyim Tarzları!
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Metin, Modanın doğuşunu, geçirdiği evreleri ele almaktadır.	Metin artık günümüzde çok sık görmediğimiz Anadolu giyim tarzını anlatmaktadır. Metinde ele alınan konu Anadolu insanının geleneksel kıyafet anlayışını anlattığı için ünitenin konusuyla metin paraleldir.	Moda denilince akla alışveriş ve kıyafetler doğal olarak da indirim günleri gelir.	Moda denilince akla gelen unsurlardan biride markadır.	Moda demek bir nevi bir stil sahibi olmak demektir.	Burca göre giyim stili metnin konusudur.

Ünitede “İndirim” adlı metin dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Metinlerde kültürel durumlardan ziyade birey, bireyin modaya bakış açısı gibi durumlar ön plandadır.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırma yapmasına olanak tanıma durumu sık gözlenmemektedir. Bu durum “Anadolu’da Giyim” adlı metinde, öğretmen kitabında bulunan “Sizin ülkenizin geleneksel kıyafetleri nelerdir?”, “Bölgeden bölgeye değişir mi?”, “Doğa şartlarının ve çevrenin bu kıyafetlere etkisi nedir?”, “Ülkenizde geleneksel giysiler günlük hayatta hâlâ kullanılıyor mu?”, “Özel günlerde, bayramlarda bu giysileri giyer misiniz?” gibi metni anlamaya yönelik sorular aracılığıyla telafi edilmek istenmiştir. Onun dışında kültürel karşılaştırma yapılacak bir etkinlik gözlenmemektedir.

“Dünden Bugüne Moda” adlı metin de modanın yıllara göre değişimini, değişim gösterdiği yıllarda yaşanan ekonomik şartların, sosyal ve politik olayların giyim kuşam doğal olarak moda üzerindeki etkisi gözler önüne serilmektedir. Örneğin metin, savaş yıllarında kadınlar erkeklerle beraber çalışıp benzer işler yapmaya başladıkları için o dönemde erkeklerin kıyafet anlayışının kadınlar arasında daha çok ilgi gördüğünü belirtmektedir. Ya da metin, orta sınıf olarak adlandırılan bir kesimin ekonomik nedenlerden dolayı hem işte hem de günlük hayatta benzer giysiler tercih etmeye başlaması sonucunda sade ve klasik giyim tarzının yaygınlaşmaya başladığını belirtmektedir. Modanın sosyo-ekonomik ve politik durumlara göre değişiminin ele alındığı metin farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Anadolu’da Giyim” adlı metin, Anadolu’da Türk kültürünün eski giyim tarzının özelliklerini vurgulamaktadır. Türk kültürüne ait eskilerden kalma yerel giyim tarzı evrensel ve yerel kültürü rencide etmeden vurgulanmıştır. Kültürel açıdan olumlu motifler içeren bu metin Anadolu’nun geçmişinden günümüze kadar Türk giyim kültürünü yansıtabilecek şekilde düzenlenebilir. Hatta bu metinde moda dünyası için önemli olan defilelere katılmış ve uluslararası arenada adından söz ettirmeyi başarmış Bora Aksu, Erdem Moraloğlu, Arzu Kaprol, Cengiz Abazoğlu gibi modacılarımıza ya da dünyada önemli bir yere sahip olan İstanbul Moda Haftası gibi moda festivallerimize yer verilebilir.

“İndirim” adlı metin sonrası konu, paragraf eşleştirmesi şeklinde verilen tablo ile paragraf kavramına dikkat çekilmektedir. Metin, daha uygun fiyata alışveriş yapmak için indirim zamanlarının önemine, modası çabuk geçecek bir ürünün indirime girdi diye hemen alınmaması gerektiğine, kısacası sağlıklı alışveriş yapmanın önemine vurgu yapmaktadır. Bu açılardan bakıldığında metin farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Marka çılgınlığı” adlı metin belli bir sıra içerisinde verilmemiş paragrafların anlamsal bütünlüğü sağlayacak şekilde belli bir sıraya konulması istenilerek paragraf kavramına dikkat çekilmektedir. Marka merakının nedenlerinin, markalı ürünler

kullanmanın bireyde bıraktığı psikolojik etkilerinin ele alındığı metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Stil sahibi olmak” adlı metin bireyin stilini oluşturması için okuyucuya hangi renklerle, aksesuarlarla kendinizi rahat hissettiğinizi düşünün ve bulun şeklinde çeşitli önerilerde bulunmaktadır. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“İnsanlar Giysi Tercihleriyle Burçlarını Ele Verebilirler! İşte Size Burçlara Göre Giyim Tarzları!” adlı okuma metni adından da anlaşılacağı üzere burçlara yönelik giyim tarzları konusuna yer vermektedir. Metin içerdiği konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Tablo 12

Eğitim Şart

Ünite	EĞİTİM ŞART						
Metin Adı	Öğrenmeyi Öğrenmek	Bir Okul Anısı	Öğrenmenin Yaşı Yok	Erzurum'dan Harvard'a	Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?	Okulda Sorun	Bütün Kurslar Benim İçin
Metin Türü	Kurmaca	Özgün.	Özgün.	Özgün.	Özgün.	Kurmaca.	Kurmaca.
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı/ Diyalog	Düzyazı
İçerik	Günümüz bilginin hızlı bir şekilde değiştiği ve geliştiği bir çağdır. Bu hızlı değişime ayak uydurabilmek için metnin başlığında da belirtildiği üzere ‘Öğrenmeyi Öğrenmeliyiz’. Metin çağın gerisinde kalmadan, hızlı bir şekilde değişen ve gelişen bilgiye ayak uydurmamız gerektiğini konu edinmektedir.	Eğitim yaşamımızda herkesin okul ile ilgili bir anısı vardır. Metin, metnin yazarı olan Yalvaç Ural’ın karne gününde yaşadıklarının konusunu edinmektedir.	80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçinin öğrenme aşkı anlatılmaktadır.	Dünyaca ünlü Harvard Üniversitesinde ilk kez Hukuk bölümünde yüksek lisans yapmaya hak kazanmış Esin Taboğlu’nun başarı hikâyesi anlatılmaktadır.	Metinde iş hayatında daha başarılı olabilmek için gençlerin kendilerini nasıl geliştirebilecekleri konusu ele alınmaktadır.	Karşılıklı konuşma şeklinde hazırlanmış okuma metni her öğrencinin eğitim yaşamında karşılaşılabileceği bazı problemler hakkında diyalog halinde bahsetmektedir.	Metin kendisini örgü örme hobisi edinmiş ve bu hobiye tutku edinmiş bir kadın ile ilgilidir.

Ünitede toplam yedi metinden dördü özgün metinlerdir. Metinlerdeki konular bireysel ve evrensel bir duruş sergilemektedir.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırma yapmasına olanak tanıma durumu gözlenmemektedir. Daha çok metin okuma sonrası gelen “Lise hayatımızı anlatalım” ve “Kişisel gelişim planlarımızı hazırlayalım” adlı yazma çalışmaları şeklinde, bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

“Öğrenmeyi öğrenmek” adlı okuma metni çağın gerisinde kalınmadan, hızlı bir şekilde değişen ve gelişen bilgiye ayak uydurmamız gerektiğini konu edinmektedir. Ayrıca yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerde (Zaman aşımına uğramak, hayata atılırdınız, ayak uydurmak) hedef kültür aktarımına katkıda bulunmuştur. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Yalvaç Ural tarafından kaleme alınmış “Bir Okul Anısı” adlı metin, metnin yazarı olan Yalvaç Ural’ın karne gününde yaşadıklarını konu edinmektedir. Eğitim yaşamımızda herkesin okul ile ilgili bir anısı vardır. Metne bu açıdan bakıldığında metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca metin belli bir sıra içerisinde verilmemiş paragrafların anlamsal bütünlüğü sağlayacak şekilde belli bir sıraya konulması istenilerek paragraf kavramına dikkat çekilmektedir.

“Öğrenmenin yaşı yok” adlı metin 80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçinin öğrenme aşkını anlatmaktadır. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Balççek Pamir tarafından kaleme alınmış “Erzurum’dan Harvard’a” adlı metin Dünyaca ünlü Harvard Üniversitesinde ilk kez Hukuk bölümünde yüksek lisans yapmaya hak kazanmış avukat Esin Taboğlu’nun başarı öyküsünü anlatmaktadır. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Murat Kınıkoğlu tarafından kaleme alınmış “Kendinizi nasıl geliştirebilirsiniz?” adlı metin iş hayatında daha başarılı olabilmek için gençlerin

kendilerini nasıl geliştirebilecekleri konusunu ele almaktadır. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Okuldan sonra” adlı metin karşılıklı konuşma şeklinde hazırlanmış ve her öğrencinin eğitim yaşamında karşılaşılabileceği bazı problemler hakkında diyalog halinde bahsetmektedir. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Bütün kurslar benim için” adlı metin kendisini örgü örme hobisi edinmiş ve bu hobiye tutku edinmiş bir kadın ile ilgilidir. Genel çerçevede bakıldığında metin bireysel, evrensel ve yerel kültüre yönelik bir duruş sergilemektedir. Ayrıca yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerde (Altını üstüne getirmek, başının etini yemek) hedef kültür aktarımına katkıda bulunmuştur.

Tablo 13

İcatlar Mucitler

Ünite	İCATLAR MUCİTLER						
Metin Adı	Tesadüfen Bulundular	E-postanın Mucidi	Çocuk Gözüyle	Buluş Şenliğinde Buluşalım	Muhteşem Buluşlar	Zihni Sinir ‘PROCE’leri	Zihni Sinire Şapka Çıkartacak Buluşlar
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Özgün	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı/ Röportaj	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı/Köşe yazısı	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Fotoğraf, penisilin ve dayanıklı camın tesadüfen bulunuş hikâyelerini ele alınmaktadır.	E-postayı icat eden Ray Tomlinson ile bir gazeteci arasında e-postanın icat edilmesi gelişmesi ve değişmesini ele almaktadır.	Metin, Galatasaray İlköğretim okulunda okuyan 7-14 yaş arasındaki öğrencilerin ‘Ne icat etmek istersiniz?’ sorusuna verdikleri cevaplar ışığında çocuk gözüyle icatlar konusunu içermektedir.	Türkiye’de bilim dünyasında önemli bir yere sahip olan TÜBİTAK Kurumunun yaptığı eylemleri anlatılmaktadır.	Yazar kendi okul çağında yapmış oldukları deneylerden başlayarak günümüzde gençlerin imza attıkları ilginç deney ve buluşların anlatılmaktadır.	Ünlü karikatürist İrfan Sayarın kaleminden çıkan Zihni sinir karakterinin birbirinden ilginç projelerini anlatılmaktadır.	ABD Patent dairesi başkanının anlatıldığı Zihni Sinir projelerine şapka çıkartacak birbirinden ilginç projeleri anlatılmaktadır.

Ünitede “Muhteşem Buluşlar”, “Zihni Sinir ‘PROCE’leri” adlı metinler dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. “Buluş Şenliğinde Buluşalım”, “Zihni Sinir ‘PROCE’leri” dışında, metinlerdeki konular farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırma yapmasına olanak tanıma durumu sık gözlenmemektedir. Daha çok metin okuma sırasında ya da metin okunduktan sonra gelen “Çocukların bu tür yaratıcı uğraşlar ile ilgilenmeleri...”, “Buluşumuzu anlatalım” adlı yazma çalışması şeklinde bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

“Tesadüfen Bulundular” adlı metin fotoğraf, penisilin ve dayanıklı camın tesadüfen bulunuş hikâyesini konu edinmektedir. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir. Ayrıca yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerde (gözüne ilişmek, göz ardı etmek, kafa yormak) hedef kültüre yönelik dil kullanımını ve bu atasözlerindeki değerlerin, düşüncelerin aktarılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

“E-postanın mucidi” adlı metin E-postayı icat eden Ray Tomlinson’ın bir gazeteciyle e- postanın icat edilmesi, gelişmesi ve değişmesi üzerine yapmış olduğu röportajı ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Çocuk Gözüyle” adlı metin Galatasaray İlköğretim okulunda okuyan 7-14 yaş arasındaki öğrencilerin “Ne icat etmek istersiniz?” sorusuna verdikleri cevaplar ışığı altında çocuk gözüyle icatlar konusunu ele almaktadır. Metin hedef kültürdeki ilköğretim öğrencisini kapsasa da konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Buluş Şenliğinde Buluşalım” adlı metin Türkiye’de bilim dünyasında önemli bir yere sahip olan TÜBİTAK Kurumunun kuruluşunun yaptığı eylemleri ele almaktadır. Türkiye için bilim dünyasında önemli bir yere sahip olan TÜBİTAK Kurumunu ele alan metin hedef kültür açısından önemli bir yere sahiptir.

Gülse Birsell tarafından kaleme alınan “Muhteşem Buluşlar” adlı metin yazarın kendi okul çağında yapmış oldukları deneyleri ve günümüzde gençlerin imza attıkları ilginç deney ve buluşları ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Yeşim Çobankent tarafından kaleme alınan “Zihni Sinir ‘PROCE’leri” adlı metin ünlü karikatürist İrfan Sayarın kaleminden çıkan Zihni Sinir karakterinin birbirinden ilginç projelerini ele almaktadır. Metinde Türkiye’deki karikatürler içerisinde en popülerler karakterlerden biri olan Zihni Sinir karakterine yer verilmiş olunması hedef kültür açısından önemlidir.

“Zihni Sinire Şapka Çıkartacak Buluşlar” adlı metin ABD Patent dairesi başkanının anlatıldığı Zihni Sinir projelerine şapka çıkartacak birbirinden ilginç projeleri konu edinmektedir. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Tablo 14

Sinema Dünyası

Ünite	SİNEMA DÜNYASI				
Metin Adı	Sinema Bir Tutkudur	Oscar	Altın Portakalın Genç Yüzleri	Sevdiğim Filmler	Haftanın Filmleri
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Özgün	Kurmaca	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı/ Röportaj	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Sinemanın izleyici üzerindeki etkisinin ve eskiden DVD-VCD oynatıcılarının olmadığı o dönemlerdeki sinema ile izleyici arasındaki diyalog ele alınmaktadır.	Sinema dünyasında önemli bir prestije sahip olan Oscar adıyla bilinen ödülün sinema dünyasındaki yeri ve önemi anlatılmaktadır.	Türk Sinemasında önemli bir yere sahip olan Altın Portakal festivalinde beklenmedik bir şekilde ödül almış olan Vildan Atasever, Beste Bereket ve Ulaş İnanç ile yapılmış röportaj anlatılmaktadır.	Bir sinema izleyicisinin sinemaya olan ilgisinin ve sevdiği önemli iki kült film olan Rüzgâr Gibi Geçti ve Casablanca filmlerinin onun için önemi anlatılmaktadır.	Haftanın filmleri anlatılmaktadır.

Ünitede “Altın Portakalın Genç Yüzleri” adlı metin dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırması yapmasına olanak tanıma durumu sık gözlenmemektedir. Daha çok metin okuma esnasında ya da okuma sonrası gelen “Tartışalım” ve “Unutamadığımız filmlerden söz edelim” adlı konuşma çalışmaları şeklinde bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

“Sinema Bir Tutkudur” adlı metin sinemanın izleyici üzerindeki etkisinin ve eskiden DVD-VCD oynatıcılarının olmadığı o dönemlerdeki sinema ile izleyici arasındaki diyalogu ele almaktadır. Bu açılarından bakıldığında metin farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Oscar” adlı metin sinema dünyasında önemli bir prestije sahip olan Oscar adıyla bilinen ödülün sinema dünyasındaki yeri ve önemini ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Elif Berköz- Yaprak Aras tarafından yapılan “Altın Portakalın Genç Yüzleri” adlı metin Türk Sinemasında önemli bir yere sahip olan Altın Portakal festivalinde beklenmedik bir şekilde ödül almış olan Vildan Atasever, Beste Bereket ve Ulaş İnanç ile yapılmış röportajı içermektedir. Metin ele aldığı konu bakımından hedef kültür açısından önemlidir.

“Sevdiğim Filmler” adlı metin bir sinema izleyicisinin sinemaya olan ilgisinin ve sevdiği önemli iki kült film olan Rüzgâr Gibi Geçti ve Casablanca filmlerinin onun için önemini ele almaktadır. Genel çerçevede metne bakıldığında metin bireysel ve farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Haftanın Filmleri” adlı metin o hafta vizyona girmiş olan “Aşk Oyunu”, “Zamana Karşı” gibi filmler hakkında bilgi veren her hangi bir gazete ya da derginin sinema köşesi şeklinde oluşturulmuştur. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Tablo 15
İster İnan İster İnanma

Ünite	İSTER İNAN İSTER İNANMA					
Metin Adı	Okuyalım, Yerleştirelim	Eros'un Aşkı	Binlerce Hurafe	Şansınız Bol Olsun	Anadolu'nun sırları	Titanic Neden Battı
Metin Türü	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Mitlerin doğuş nedenini ve birkaç millete ait inanılması güç birkaç mitolojik öge anlatılmaktadır.	Metinde dillere destan Eros ve Psykhe'nin aşkı ele alınmaktadır.	Metinde Batıl inançların ve insanlar üzerindeki etkileri konu edinilmektedir.	Pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülükten koruduğuna inanılan nesneler konu edinilmektedir.	Anadolu'da hala bir sır olarak bilinen ve 'Tanrıların Tahtı' olarak adlandırılan Nemrut dağındaki dev heykeller ile yer altı kentleri konu edinilmektedir.	Dünyaca ünlü Titanic kazasıyla ilgili bilinmeyen inanılması güç bir durumu konu edinilmektedir.

Ünitede kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerdeki ve hedef kültüre ait konuları işlemektedir. “Okuyalım, Yerleştirelim”, “Binlerce Hurafe”, “Şansınız Bol Olsun”, “Anadolu’nun Sırları” adlı metinlerde hedef kültüre ve evrensel kültüre ait durumların iç içe kullanıldığı gözlenmektedir. Örneğin ‘Şansınız Bol Olsun’ adlı metinde “Hristiyanlık da önemli yeri olan at nalı, Türk kültüründe evlerin kapılarında ya da eski kapı tokmaklarında görülmektedir.” cümlesi.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırması yapmasına olanak tanıma durumu gözlenmektedir. Örneğin “Şansınız Bol Olsun” adlı metninde. Ayrıca metin okuma sırasında ya da metin okunduktan sonra gelen “Ben mitolojide bir kahraman olsaydım... olurum. Çünkü...” adlı yazma, “Batıl inançların doğuş sebebi neler olabilir?” konuşma çalışması şeklinde bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

“Okuyalım, yerleştirelim” adlı metin mitlerin doğuşunu, mitolojinin konularını, Türk, Japon, Eski Yunan ve Mısır mitolojisinde yer alan önemli tanrıları ele almaktadır. Metin hem farklı kültürlerde yaşanabilecek hem de yerel konuları işlemektedir.

“Eros’un Aşkı” adlı metin mitolojide önemli aşk öykülerinden biri olarak gösterilen dillere destan Eros ve Psyche’nin aşkını ele almaktadır. Metin belli bir sıra içerisinde verilmemiş paragrafların anlamsal bütünlüğü sağlayacak şekilde belli bir sıraya konulması istenilerek metinde paragraf kavramına dikkat çekilmektedir. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Binlerce Hurafe” adlı metin batıl sözcüğünün kökeni ve anlamını, batıl inançların ve o inançların insanlar üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Metin hem evrensel hem de hedef kültürden öğeler içermektedir.

“Şansınız Bol Olsun” adlı metin pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülükten koruduğuna inanılan nesneler konu edinmektedir. Ayrıca okuma metni içerisinde yazma ve anlatma becerileri de kapsamaktadır. Metin hem evrensel hem de hedef kültürden öğeler içermektedir. Örneğin Anadolu’da geyik boynuzunun kapılara şans getirdiğine inanıldığı için asılması hedef kültüre yönelikken, Hristiyanlık Dünyası için de önemli yere sahip olan at nalı, uç uç böceği ya da gelin böceği olarak bilinen böceğin uğur getirmesi durumu da evrensel kültüre yöneliktir.

“Anadolu’nun Sırları” adlı metin Anadolu’da hâlâ bir sır olarak bilinen ve “Tanrıların Tahtı” olarak adlandırılan Nemrut dağındaki dev heykeller ile yer altı kentleri ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından hedef kültür açısından önemlidir.

“Titanic Neden Battı?” adlı metin Dünyaca ünlü Titanic kazasıyla ilgili bilinmeyen inanılması güç bir durumu ele almıştır. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

Tablo 16
Bugün Bayram

Ünite	BUGÜN BAYRAM			
Metin Adı	Ah Nerede O Eski Bayramlar	Sıralayalım, Eşleyelim, İşaretleyelim	Yerleştirelim, İşaretleyelim	Yılın En Şahane Günü
Metin Türü	Özgün	Kurmaca	Kurmaca	Kurmaca
Metin Biçimi	Düzyazı/ Köşe yazısı	Düzyazı	Düzyazı	Düzyazı
İçerik	Eski bayramlara duyulan özlemi ele almaktadır.	Çin halkı, Türk milleti ve Hristiyan dünyası için önemli olan günlerin ele almaktadır.	İspanyada her yıl düzenlenen Domates festivali hakkında bilgi vermektedir.	Dünyanın dört bir yanında kutlanan anneler gününün doğuşu, değişimi anlatılmaktadır.

Ünitede “Ah Nerede O Eski Bayramlar” adlı metin dışında kurmaca metinler kullanılmıştır. Metinlerdeki konular farklı kültürlerde ve hedef kültürde yaşanabilecek konuları işlemektedir. “Sıralayalım, Eşleyelim, İşaretleyelim”, “Yılın En Şahane Günü” adlı metinlerde hedef kültüre ve evrensel kültüre ait durumların iç içe kullanıldığı gözlenmektedir. Örneğin Sıralayalım, Eşleyelim, İşaretleyelim adlı metinde “baharın doğuşunun” başta Türk milleti olmak üzere Çin halkı ve Hristiyan Dünyası’ndaki ele alınışı.

Metinler sonrası yapılan çalışmalarda öğrencinin kültür karşılaştırması yapmasına olanak tanımaktadır. Örneğin “Sıralayalım” adlı yazma etkinliğinde “Benim ülkemde bayramlar, festivaller, şenlikler, karnavallar” şeklinde kültürel karşılaştırmaya olanak verecek etkinlik bulunmaktadır.

Can Dündar tarafından kaleme alınmış “Ah Nerede O Eski Bayramlar” adlı metin eski bayramlara duyulan özlemi ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından hedef kültür açısından önemlidir. Ayrıca yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerde (eski bayramlar, ‘tatil’ oldu, bu sabah o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor.) hedef kültür aktarımına katkıda bulunmuştur.

“Sıralayalım, Eşleyelim, İşaretleyelim” adlı metin Çin halkı, Türk milleti ve Hristiyan dünyası için önemli olan günlerin ele almıştır. Metin hem farklı kültürlerden hem de hedef kültürden öğeler içermektedir. Ayrıca metin belli bir sıra

içerisinde verilmemiş paragrafların anlamsal bütünlüğü sağlayacak şekilde belli bir sıraya konulması istenilerek paragraf kavramına dikkat çekilmektedir.

“Yerleştirelim, işaretleyelim” adlı metin İspanya’da her yıl düzenlenen Domates Festivali hakkında bilgi vermektedir. Metin ele aldığı konu bakımından farklı kültürlerde yaşanabilecek konuları işlemektedir.

“Yılın En Şahane Günü” adlı metin dünyanın dört bir yanında kutlanan anneler gününün doğuşunu, değişimini ele almaktadır. Metin ele aldığı konu bakımından hedef kültür açısından önemlidir. Ayrıca yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerde (elbirliği yapmak, duygu sömürüsü yapmak, akıl etmek, müdahale etmek) hedef kültür aktarımına katkıda bulunmuştur.

“B1 Orta seviye Yeni Hitit” ders kitaplarındaki sekiz ünitenin kültür aktarımı açısından belirli ölçütlere göre incelenmesi sonucunda ünitelerde bulunan çoğu metnin hemen hemen herkesin büyük ölçüde ilgisini çekebilecek temel-yaşam deneyim alanlarından seçildiği gözlemlenmektedir.

Kitapta konular evrensel ve kaynak kültürde var olan her iki kültürdeki benzerlikler ve ayrılıkları ortaya koyan iş dünyası, spor, hayaller, moda, eğitim, estetik ve yaratıcılık, ilginç icatlar, tabiat, sinema dünyası, inanılması güç olaylar, önemli günler haftalar, insana ve yaşama ait konulardır.

Ders kitabındaki metinlerin Batı kültürüne daha çok yer vererek hazırlandığı görülmektedir.

İster İnan İster İnanma, Bugün Bayram, Eğitim Şart gibi ünitelerdeki metinler aracılığıyla öğrencinin kültürel açıdan farklı bakış açıları kazanmasına ve bu bakış açılarıyla farklı kültürleri karşılaştırmasına olanak sağlayıcı nitelikte olduğu görülmektedir.

Özellikle İster İnan İster İnanma, Bugün Bayram adlı üniteler hedef kültür ve kaynak kültürü bir arada içerdiği ve farklı kültür aktarımına ait öğelere yer verdiği için kültürlerarası köprü kurmak açısından önemlidir.

Sinema Dünyası, İcatlar Mucitler, Şimdi Spor Zamanı ünitelerinde farklı kültürlerin karşılaştırmasına yönelik sorulara yer verilmeyişi öğrencilerin kendilerini hedef kültür ile kültürlerarası köprü kurma amacına uygun düşmemektedir. Yabancı bir dil öğrenme uğraşı aynı zamanda yabancı bir kültürü de anlama / tanıma uğraşı demektir. Yabancı dilde öğrendiği her yeni sözcük, anladığı her yeni cümle, çözebildiği her yeni metin yabancı dil öğrenen kişinin bilincinde, o dili konuşan kişilerle, o kişilerin yaşadığı dünyayla ilgili yeni düşünceler, yeni imgeler oluşmasına neden olur (Tapan 1990: 55). Ders kitapları içeriğe sahipse, direkt ya da dolaylı olarak görüşlerine de yansıyacak kültürel ve sosyal değerler ortaya koyacaktır (Cunningsworth, 1995: 90). Öğrencilerden, okudukları parçanın ana fikirlerini, organizasyonel ilkelerini veya retorik araçlarını tanımlamaları, parçada yer alan meyilleri ve varsayımları tanımlamaları veya içeriğe bağlı kalarak kültürlerarası karşılaştırma yapmaları istenebilir (Beatie ve ark. 1984: 260). Günümüz dilbiliminde bu konuların üzerinde önemle durulmakta ve dilin her şeyden önce bir iletişim aracı olduğu, dil öğretiminde bu aracın dilbilgisi (gramer) boyutunun kendi başına ayrı olarak değil de dilin dört temel becerisiyle (dinleme, konuşma, okuma, yazma) birlikte sosyokültürel ve pragmatik unsurlar da göz ardı edilmeden öğretilmesi gerektiği savunulmaktadır (Neuner, 1995:186, Fanselow / Felix, 1993:149).

İş Dünyası, Şimdi Spor Zamanı, Bu Yıl Moda Ne?, Eğitim Şart, İcatlar Mucitler, Sinema Dünyası ünitelerinde daha çok bireysel bakış açısına yönelik çalışmalar gözlenmektedir.

Ünitelerdeki metinler hedef kültürü yanlış anlama veya önyargılara yol açabilecek özellikler içermemektedir.

İlkokul metinlerinin cinsiyet analizinde, Jassey (1998: 88) şöyle bir sonuca ulaşır. İlkokul dil ders kitaplarındaki hikâyelerdeki karakterler, dil ve kompozisyon

hâlâ eski basmakalıp öğeleri kullanmaktadır ve zar zor yeni özellik ve rollere yer vermektedir. Kadınlar fiziksel ya da entelektüel yetenek sergilemekten veya toplum yaşamında mesleksen bir rol üstlenmekten alıkonulmaktadır.

Ayrıca, İngiltere, Çin, Yunanistan, Meksika, Nijerya vb. başka ülkelerde de basılan ders kitaplarındaki cinsiyet üzerine yaptığı analizinde Jassey (1998: 88)'ye göre kadınlar, aktif ve iş odaklı olarak sunulan erkeklere göre pasif ve ev odaklı şekilde sunulmaktadır ve erkeklere göre kadınlar, çok daha az role sahiptir.

Ansary ve Babaii (2000, 6-7), şu an kullanılan ESL/EFL ders kitaplarındaki cinsiyetçiliğin durumunu, metinlerdeki ve çizimlerdeki cinsiyet görünürlüğü, diyaloglardaki ve okuma parçalarındaki kadın/erkek konularının sunumu, cinsiyetle alakalı meslek olasılıkları, cinsiyet bazlı aktivite türleri, basmakalıp cinsiyet rolleri, öncelik ve maskülen cinsiyet bağlamında araştırmıştır. Rapor edilen sonuç, ders kitaplarının kadınları görünmezlikten mustarip bir şekilde resmettiği ve kadınların portre edildiği mesleksen kapasitelerin öğrenci ve hemşire, çok az durumda öğretmen ya da doktor gibi mesleklere sıkıştırıldığı görünmüştür. Kısacası genel itibarıyla kadınların rolünün daha çok bulaşıkları yıkama, yemek yapma, yemeği servis etme, yemek masasını hazırlama ve çocuklara bakma gibi geleneksel basmakalıp roller olduğu gözlenmiştir.

Otlowski (2003: 5-6)'ye göre ders kitabındaki binden fazla çizim ve resimden yalnızca dördü beyaz olmayan birini tasvir etmiştir. Hem İngiltere hem de ABD'deki sınıfları gösteren resimlerde bile, tüm öğrenciler beyazdır ve sınıfların görünümünden ve öğrencilerin giyiminden, öğrencilerin üst-orta sınıf ailelerden geldiğini görülür.

Kültürel unsurlar bakımından her iki kültürü de aşağılayan nitelikler bulunmamaktadır. Metinlerdeki ve etkinliklerdeki karakterler farklı sosyo-ekonomik sınıfı, farklı yaştan ve meslekten gelen insanları temsil etmektedir. Ayrıca karakterler sosyal hayatta var olan karakterlerdir. Karakterler arasında cinsiyet, dil, din, ırk ayrımı bulunmamaktadır.

“B1 orta seviye Yeni Hitit” ders kitabındaki 8 ünitenin dört temel dil becerisi açısından belirli ölçütlere göre incelenmesi sonucunda, okuma ve dinleme becerisine yönelik metinlerde daha çok öğrencinin boşluk doldurabileceği, verilen birkaç seçenek içerisinde doğrusunu seçebileceği veya okuduklarını ya da dinlediklerini doğru sıralayacağı, metinde geçen kelimeleri, kalıpları eş anlamlılarıyla eşleştirebileceği alıştırmalar tercih edildiği gözlenmektedir. Okuma sonrası metni anlamaya yönelik okuduğunu anlama soruları doğru/yanlış, var/yok soruları, metinde koyu şekilde belirtilen sözcüklerin, kalıpların anlamlarını kutucuklardan bulup eşleştirme, metinde bulunan bir cümleyi birebir yazıp onu çünkü gibi bağlaçlar getirerek cümleyi metindeki bilgiler ışığı altında tamamlama şeklinde sorular gözlenmektedir. Spesifik gerçeklerin anlama testi önemli olduğundan, en azından birkaç içerik sorusu, öğrencinin parçayı kelime kelime değil de kabaca hatırlaması gerektiği şeklinde hazırlanmalıdır, aynı gereklilikler doğru/yanlış, çoktan seçmeli, boşluk doldurma ve tamamlama araçları için de geçerlidir(Beatie ve ark.,1984: 206).

Kitap orta seviyedeki Türkçe öğretimini içermesine rağmen metin türü açısından incelendiğinde özgün metinlerin kullanımına ağırlık verilmesi gerekirken daha çok kurmaca metinlere ağırlık verildiği görülmektedir. İncelenen 49 okuma metni içerisinde 38 tane kurmaca metin, 11 tane özgün metin yer almaktadır. Yer verilen özgün metinler genellikle bilgi iletici (köşe yazısı, söyleşi) metinleridir. Yonca TOKBAŞ’tan Pazartesi Sendromu, Gülse BİRSEL’den Muhteşem Buluşlar, Yalvaç URAL’dan Bir Okul Anısı gibi. Özgün metinlerdeki zengin ve çeşitli dil kullanımı çok çeşitli ve özgün eğitsel etkinliklere yol açabilecek ve öğrencinin metin ile etkileşimini sağlayacaktır (Uçkun ve Zişan, 2008: 150). Tomlinson, (1998:5) metin içinde sık sık özgün metne yollama yapmakta ve bu amaçlanan hedeflere ancak araç ve gereçlerimizde özgün metinlere yer vererek ulaşabileceğimizi ima etmektedir.

4. ve 10. Ünitelerin metinlerinde metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin ya da eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması veya sözcüklerin koyu bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması durumu

bulunmamaktadır. Bu durum sadece geriye kalan 12 tane okuma metninde bulunmaktadır. Anahtar kelimelerin ya da eş asıllarının altının çizilmesi veya bunların farklı puntolarla yazılmış olması, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması, tüm metnin anlamı için büyük önem taşıyan deyimlerin veya konu cümlelerinin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması, öğrencilerin metni daha iyi anlamasına yardımcı olur (Acar, 2006: 26).

Bazı metinlerde yer verilen atasözleri, deyimler ve günlük konuşma dilindeki bazı kalıplaşmış ifadelerin de kültür aktarımına katkısı büyük olduğu düşünülmektedir. Gözüne ilişmek, göz ardı etmek, kafa yormak gibi ifadeler bunlardan bazılarıdır. Metinde kalıp sözlerin yer alması hedef kültür ve dil ile ilgili bilgi aktarımını etkin kılacaktır. Bizi orijinal sözler bulma çabası kurtarır. Toplum içinde karmaşık durumlarda bize kolaylık sağlar. Mesajın daha açık seçik iletilmesini sağlar. Yanlış anlama olasılığımızı en aza indirgemiş olur. İletişim kanallarının açık kalmasına katkıda bulunur (Bayyurt ve Yaylı, 2009: 110).

Okuma öncesi etkinliklerinin en önemli amacı öğrencinin konuyla ilgili, uygun ve önceden edinilmiş bilgilerini harekete geçirmek veya okuyucuya yoksun olduğu bilgiyi hatırlatmaktır. Okuma öncesi basamakta, öğretmen öğrencilerin önceden bildikleri ile yeni öğrenecekleri arasında köprü kurmaya çalışmalıdır. Okuma öncesi etkinlikler, öğrencilere konu hakkında daha önceden ne bildiklerini hatırlatmak ve bu bilgileri okuyacaklarına nasıl aktarıp ilişkilendirecekleri konusunda yardımcı olmak için düzenlenmektedirler. Ayrıca okuma öncesi etkinlikler, öğrencilere ön bilgileri anlama sürecinde nasıl kullanmaları ve nasıl hareketlendirmeleri gerektiğini öğretmeleri bakımından da büyük önem taşımaktadır. Okuyacakları metnin içeriği ile ilgili önceden edindiği bilgileri hareketlendirmeyi öğrenen ve bunu uygulayan öğrenciler metni çok daha kolay ve iyi anlayacaklardır. Bu anlamda öğretmenlerin en önemli görevi resimler, tartışmalar, oyunlar, slaytlar, gösteriler, sorular, benzetimler ve karşılaştırma gibi etkinlikleri okuma öncesinde kullanmaktır. Böylece, öğrencilerin yeni bilgiyi yapılandırma ve öğrenen ve önceki bilgileri hatırlatılabilir (Carrell, 1984: 335). Metni okumadan, dinlemeden, yazma ve konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yapılmadan önce metni anlamaya,

ön bilgileri uyarmaya yönelik yönergeler, sorular öğrenci kitabında bulunmamaktadır. Bu durum öğretmen kitabında öğretmene ders işleyişi sırasında kılavuzluk etmek için bulunmaktadır. Ne öğrenci ne de öğretmen kitabında yeterli ön okuma aktivitesi bulunmamaktadır. Kitapta dört temel beceriye yönelik metinlerde, etkinliklerde yeterli ön okuma etkinliği ya da soruları bulunmamaktadır.

Metin okunduktan sonra metni anlamaya yönelik sorulan soruların metnin ana fikrini ya da yardımcı fikrini anlamaya yönelik olmadığı görülmektedir.

Metinler okunmadan, dinlenmeden önce metne yönelik anahtar kelime verme çalışmalarına rastlanmamaktadır.

Metinlerin konusu farklı metinlerle farklı konular hakkında görüş ifade etmeye uygun, metinlerin konusu esnek, canlı ve yeni metin üretmeye elverişli olduğu gözlenmektedir.

49 okuma metninden 21, 26 dinleme metninden 12, 22 yazma metninden 4 ve 20 konuşma metninden 5 tanesi dışında geriye kalan metinlerde dört temel dil becerileri için uygulanan etkinliklerin metinlerle paralellik içerisinde olduğu görülmektedir. Çoğunlukla dil etkinlikleri okuma, dinleme, konuşma, yazma ayrı ayrı değil bir bütünlük içerisinde sunulmaktadır. Demirel (1993: 23) dilin bir iletişim aracı olarak kullanılmasının öğretilmesini savunmakta ve bunun yolunun da dört temel becerinin bir bütün halinde öğretilmesinden geçtiğini belirtmektedir.

Dinleme metinlerinde metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu, aktivitesi öğrenci kitaplarında yer almamaktadır. Bu durum öğretmen kitaplarında öğretmene yönelik yönergeler şeklinde bulunmaktadır. Ayrıca 10. Ünitenin dinleme metinlerinde hem öğrenci hem de öğretmen kitabında böyle bir duruma rastlanmamaktadır.

Dinleme metinleri ilgi çekici olmalarına rağmen öğrenciyi gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak adına iyi tasarlanmadığı görülmektedir. 26 tane dinleme metninden 11 tane dinleme metninde öğrencileri gerçek hayat iletişimleri için hazırlamak için iyi tasarlandığı görülmektedir.

“Doğum Günü” adlı dinleme metninin dışında dinleme metinlerinde bazı sözcük ve kalıpların öğretimine yönelik çalışma incelenen hiçbir dinleme metninde bulunamamıştır.

Konuşma çalışmalarının gerçek etkileşimin doğasına, gerçek hayatla uyumlu olduğu görülmektedir.

Türkçe konuşma için (diyaloglar, roller vb.) materyallerin öğrencileri gerçek hayat iletişimlerine hazırlamak adına iyi tasarlanmış olduğu görülmektedir.

Yazma becerisine yönelik etkinlikler, öğrencilerden öğrenilen dil konularından bazılarını kullanarak cümleler yazmalarını isteyecek şekilde değil bireyin duygu, düşünce, yorum ve yargılama becerisini katabileceği şekilde düzenlenmiştir.

VI. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın esas amacı, ders kitabındaki metin değerlendirme pratiklerine dayanarak B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabındaki on iki ünitenden seçilen sekiz ünitenin metinlerini dört temel dil becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler ve hedef kültürün aktarımı bakımından incelemek ve değerlendirmektir. Ders kitabındaki metinleri dört temel dil becerisi ve kültür bakımından değerlendirmek için, ilgili literatür taranarak ders kitabındaki metinleri değerlendirmeye yönelik tablolar oluşturuldu. Elde edilen bulgular bu tablolarda gösterildi. Bu bulgulara göre şu öneriler geliştirilmiştir:

1. Yabancı dil ders kitaplarında oluşturulacak metin ve etkinlik çalışmalarında her ulustan öğrencinin ilgileri, istekleri, yaşam deneyimleri göz önünde bulundurularak okuma- dinleme metinleri ve etkinlikleri oluşturulmalıdır.
2. Ders kitaplarında dört temel dil becerisi ve kültür olgusu iç içe görülmeli bu olgular birbirinden ayrı bir şekilde düşünülmemelidir. Hedef kültür ile ilgili bilgiler, dil becerileri etkinlikleri içinde bütünlük oluşturularak verilmelidir.
3. Kaynak kültür ve hedef kültürde rahatça karşılaştırma yapabilecek metinlere ve metin sonrası çalışmalara daha çok yer verilmelidir. Birey olmak, ben diyebilmek ve fikirlerini özgürce dile getirebilmek küreselleşen bu dünyada önemli bir yer tutmaktadır. Fakat bireysel görüşlerin, isteklerin dile getirildiği etkinliklere daha çok yer verilirken hedef kültürü öğrenmeye yönelik etkinlikler göz ardı edilmemelidir. Hedef kültüre yönelik metinler ya da hedef kültür ile diğer kültürler arasında karşılaştırma yapmaya yönelik metinlere veya çalışmalara daha sık yer verilmelidir. İki kültür arasındaki etkileşime ağırlık veren alıştırmalar sadece birkaç üniteyle sınırlı kalmamalıdır. Çünkü dil öğrenme aynı zamanda o kültür hakkında bilgi edinme, o kültürle iletişim

kurmadır. Yeni Hitit B1 Orta seviyedeki metinler bu bakış açıları doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

4. Metin türü açısından incelendiğinde gerçek hayatı olduğu gibi yansıtan özgün metinlerin kullanımına gerektiği kadar yer verilmediği görülmektedir. Bu durum başlangıç seviyesindeki öğrenciler tarafından kullanılacağı düşünülen bir ders kitabı için kabul edilebilir fakat B1 Orta seviyedeki öğrenciler için hazırlanmış bir ders kitabında daha çok özgün metne yer verilmelidir.
5. Okuma sonrası etkinliklerin yapılmasındaki amaç, kimi içeriksel soruların, öğrencilerin okudukları metinden ne anladıklarını kontrol etmektir. Bununla birlikte, sadece çeşitli değil aynı zamanda etkili öğrenmeyi de sağlayan farklı anlama sorularının mevcut olduğu tartışılmaktadır. Örneğin, test biçiminde hazırlanmış doğru/yanlış soruları metni tam ve doğru anlamak için yeterli değildir. Öğrenciler kelimelerden yola çıkarak doğru seçeneğe ulaşabilirler. Ancak bu seçim onların bu metni anladığını göstermez. Bu nedenle doğru yanlış seçmeli sorularının yanında metni daha kapsamlı anlamaya yönelik, aynı zamanda öğrencinin tümce kurmasını sağlayacak şekilde sorulara yer verilmelidir. Öğrencinin aktif katılımını ve eleştirisel düşünmesini, yorumlama, uygulama, analiz etme, sentezleme becerisini geliştirecek alıştırmalara yer verilmelidir.
6. Okuma metinlerinde okuduğunu anlama soruları ya da öğrencilerin metinde verilen kimi bilgileri bulmalarını sağlayacak doğru / yanlış, var/ yok soruları bulunmaktadır. Bu gibi alıştırmalar bir anlamda yararlı olsa da, başka tür alıştırmalar eleştirisel düşünme anlamında daha faydalı olabilir. Öğrencilerin okuduklarını açıkladıkları özetleme ya da açıklama alıştırmaları, öğrencileri okudukları metine geri götüren ve farklı yollarla çalışmalarını sağlayan yeniden işleme alıştırmaları veya öğrencinin metindeki ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri bulunmasını isteyen sorular da çalışmalara çeşitlilik sağlayacaktır. Bu nedenle metin okunduktan sonra hazırlanan sorular ve metne yönelik etkinlikler öğrencilerin okuduklarını açıkladıkları özetleme ya

da açıklama egzersizleri, öğrencileri okudukları metine geri götüren ve farklı yollarla çalışmalarını sağlayan yeniden işleme çalışmaları yaptıran nitelikte olmalıdır.

7. Zihinsel hazırlıklar için metin öncesi anahtar sözcüklerin verilmesi önemlidir. Metinler okunmadan, dinlenmeden önce metne yönelik anahtar sözcük verilmelidir. Okuma öncesi stratejileri, öğrencilere, bir parça okunmadan önce temel bilgi verir. Dinleme ve okuma metinlerinde metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu, aktivitesi önemlidir. Bu nedenle metni anlamaya yönelik hazırlık soruları ve içeriği tahmin etmeye yönelik tahmin soruları hazırlanmalıdır.
8. B1 Seviyesi Yeni Hitit ders kitabında incelenen 49 metinden 12 tanesinde metnin anlamı için önem taşıyan deyimlerin, anahtar kelimelerin ya da eş asıllarının altı çizilmiş veya bunlar farklı puntolarla yazılmış, konuşmanın bir ya da birden fazla kısmının vurgulanması veya sözcüklerin kontrast bir renk ile belirtilerek parçanın kalan kısmından ayrılması uygulaması görülmektedir. Bu uygulamaya bütün metinlerde yer verilmelidir.
9. Kalıplaşmış sözler toplumun kültürel bakış açısını yansıtan ve belli durumlarda akla gelen sözlerdir. Kalıp sözler dil kültür ilişkisini en açık şekilde ortaya koyar. Kalıp sözlere de okuma ve dinleme metinlerinde sık yer verilmelidir.
10. Yurt içi ve yurt dışında Türkçeyi öğretmek amacıyla ders kitapları hazırlamak olan bir kurumun öğretmen ders kitaplarında bulunan metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu, aktivitesi şeklindeki yönergeleri öğrenci ders kitabına taşınması gerekmektedir. Kitap öğretmen kitabı, öğrenci kitabı ve çalışma kitabı olmak üzere bir bütün şeklinde düşünülmüş olabilir. Fakat öğretmen kitabının öğrenciye satılmadığını ve öğrencinin hiçbir şekilde öğretmen kitabına ulaşamadığını ve öğrenci için yabancı dil öğretimi için hazırlanan ders kitaplarının herhangi bir kılavuz kitabına ihtiyaç

duyulmadan her şeyiyle bir bütün halinde düzenlenmesi gerektiğini düşünürsek dinleme ve okuma metinlerinde metni anlamaya yardımcı olacak arka plan bilgisi, sorusu, aktivitesine öğrenci kitaplarında da yer verilmelidir.

11. Hedef dili çeşitli amaçlara yönelik öğrenilebilir. Tüm yabancı dil programlarında olduğu gibi yabancılara Türkçe öğretiminde de öğrenilen dilin neden öğrenilmek istendiğine yönelik amaçların belirlenerek o amaca yönelik Türkçe öğretimine yönelik ders kitapları çeşitlenmelidir. Türkçeyi günlük hayatını devam ettirmek için öğrenmek isteyen öğrenciyle, Türkiye de ya da başka ülkelerde öğrenim dili Türkçe olan üniversitelerde, alanlarda akademik yönde eğitim almak isteyen öğrenciler aynı kitaptan yararlanmamalıdır.

KAYNAKÇA

Acar, A. (2006). Designing an effective ELT primary school textbook model by means of evaluating the primary school ELT text books: A sample in the designated group and context. (Unpublished Ph.D. Thesis.), D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı. İzmir.

Aksan, D. (1995). **Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim I.** Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Akyol, H. ve Kırkılıç, A.(Ed.). (2007). **İlköğretimde Türkçe Öğretimi.** Ankara: Pegem A Yayınları.

Anderson, L. (1988). **Listening.**Oxford University Press.

Arslan, D., Doğan, B., Deliveli, K., Susar Kırmızı, F., Derya, Y. ve Akkaya, N. (2008).**Etkinliklerle Türkçe Öğretimi.** İstanbul: Ekin Basın Yayın Dağıtım.

Aygüneş, M. (2007). Yabancı Dil olarak Türkçenin Öğretiminde Okuma Becerisini Geliştirme Yolları. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı. İzmir.

Banguoğlu, T. (1974). **Türkçenin Grameri.** İstanbul: İ.Ü Edebiyat Fakültesi Basımevi.

Buzan, T. (2001). **Aklını En İyi Şekilde Kullan.** İstanbul: Arion Yayınları.

Breen, M. P., Candlin, L. N. ve Sheldon, L. (Ed.), (1987). **Which Materials?: A Counsumer's and Designer's Guide. In ELT Documents 126: ELT Textbooks and Materials: Problems in Evaluation and Development.** (pp. 13-28). Oxford: The Eastrenpress.

Bygate, M. (1987). **Speaking**. Oxford University Press.

Byram, M. ve Peter, G. (2002). **Content and Culture in Language Teaching**. GB: Short Run Press.

Byrne, D. (1988). **Teaching Writing Skills**. London: Longman.

Calp, M. (2005). **Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi**. Konya: Eğitim Kitabevi.

Daoud, A. M., Celce-Murcia, M. ve McIntosh, L. (Ed.) (1979). **Selecting and Evaluating a Textbook. In Teaching English as a Second or Foreign Language**. (pp. 302-306). Cambridge: Newsbury House Publishers.

Demir, A. (2010). Yabancılar Türkiye Türkçesi Öğretiminde Kültürlerarası Yaklaşımdan Hareketle Metinlerin İncelenmesinde Dikkat Edilecek Noktalar. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı. Ankara.

Demircan, Ö. (1990). **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri**. İstanbul: Ekim Yayınları.

Demirel, Ö. (1993). **Yabancı Dil Öğretimi, İlkeler, Yöntemler, Teknikler**. Uşem Yayınları.

----- (1999). **Türkçe Öğretimi**. Ankara: Pegem yayıncılık.

----- (2003). **Yabancı Dil Öğretimi**. Ankara: Pegem yayıncılık.

Ergin, M. (1992). **Türk Dil Bilgisi**. İstanbul: Bayrak Basım Yayım.

Gökberk, M. (2004). **Değişen Dünya Değişen Dil**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Günay, V. D. (2003). **Metin Bilgisi**. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Güvenç, B. (2002). **Kültürün Abc'si**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Graves, D. H. (1984). **A researcher learns to write: Selected articles and monographs**. New Hampshire: Heinemann Educational Books.

Hedge, T. (1988). **Writing**. Hong Kong: Oxford University Press.

Hughey, J.B. et al. (1983). **Teaching ESL Composition: Principles and Techniques**. U.S.A. : Newbury House Publishers.

Hutchinson, T. and Waters, A. (1987). **English For Specific Purposes: A Learning Centered Approach**. Cambridge: Cambridge University Press.

Jin, L. ve Martin C. (1998). **Language Learning in Intercultural Perspective- Approaches Through Drama And Ethnography**. Cambridge: Cambridge University Press.

Kaplan, M. (2006). **Kültür ve Dil**. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Karasar, N. (2009). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (2005). **Türkçe Öğretimi Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin**. Ankara: Engin Yayınevi.

Kongar, E. (2005). **Kültür Üzerine**. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Kudat, C.ve Öztürk, A.O. (Ed.). (2007). **Yabancı Dil Öğretiminde Yazınsal Metin Kullanımı, Yabancı Dil Eğitimi Bölümlerinde Edebiyat Öğretimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Martinet, A. (1985). **İşlevsel Genel Dilbilim**. Ankara.

McDonough, J. and Shaw, C. (1993). **Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide**. Oxford: Blackwell Publishers.

Nunan, D. (1989). **Designing Tasks For The Communicative Classroom**. Cambridge: Cambridge University Press.

Nuttall, C. (1996). **Teaching Reading Skills in a Foreign Language**. Oxford: Macmillan Heinemann.

Ozil, Ş. (1991). **Dil ve Kültür Çağdaş Kültürümüz, Olgular – sorunlar, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği**. İstanbul: Cem Yayınevi.

Öz, F. (2001). **Uygulamalı Türkçe Öğretimi**. Ankara: Anıl Yayıncılık.

Özışık, C. (2004). Yabancı Dil Öğretiminde Kültürel Farkındalık: New Headway Ders Kitaplarının Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İ.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Pehlivan, F. (2007). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültürlerarası Etkileşim Odaklı Yaklaşım Uyarınca Metin Çalışmaları. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İ.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Raimes, A. (1983). **Techniques in Teaching Writing**. Oxford: Oxford University Press.

Rivers, W. M. (1981). **Teaching foreign-language skills**. Chicago: University of Chicago Press.

SEVER, S. (2000). **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Susar Kırmızı, F. (2006). İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramına Dayalı İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Erişi, Tutumlar, Öğrenme Stratejileri ve Çoklu Zekâ Alanları Üzerindeki Etkileri.(Yayınlanmamış Doktora Tezi), D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.

ŞİMŞEK, P. (2011).Yabancılar Türkçe Öğretiminde Okuma Metinleri ve Yardımcı Kitaplar. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A.K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı. Afyonkarahisar.

TEMUR, T. (2001). **Dinleme Becerisi-Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu Türkçe 1-8**. Ankara: Nobel Yayınları.

Türkçe Sözlük (2009). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Tomalin, B. ve Stempleski, S. (1993). **Cultural Awareness**. Oxford: Oxford University Press.

Tomlinson,B. (1998). **Materials Development in Language Teaching**. Cambridge University Press, Cambridge.

Tosun, Cengiz (2005), **Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi** Journal of Language and Linguistic Studies Vol.1, No.1, April.

Uçan, H. (2008). **Dilbilim, Göstergebilim ve Edebiyat Eğitimi**. Ankara: Hece Yayınları.

Uygur, M. (2003). **Kültür Kuramı**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Ur, P. (1992). **A Course in Language Teaching**. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Uzdu, F. (2008). Betimleyici Metinlerin Dilsel Özellikleri ve Bu Tür Metinler Yoluyla Sözcük Öğretimi. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), D. E.Ü. İzmir.

Ülker, N.(2007).‘Hitit Ders Kitapları’ Örneğinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Sürecine Çözümleyici ve Değerlendirici Bir Bakış. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İ. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı. İstanbul.

Vardar, B. (1998).**Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri**. İstanbul: Multilingual

Yalçın, A. (2002). **Türkçe Öğretim Yöntemleri- Yeni Yaklaşımlar**. Ankara: Akçağ Basım Yayın.

Yaylı, D. ve Bayyurt, Y. (Ed.) . (2009). **Yabancılarla Türkçe Öğretimi-Politika, Yöntem ve Beceriler**. Ankara: Anı yayıncılık.

Yeni Hitit. (2010). **Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 2**. Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Basımevi.

Yeni Hitit. (2011). **Yabancılar İçin Türkçe Öğretmen Kitabı 2**. Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Basımevi.

Yumuk, A. (1998). A Case Study on Evaluating the Effectiveness of English Support 201 Course Materials for Bureau Management and Secretarial Studies at Bilkent University. Unpublished Ph.D. Thesis. Ankara: The Middle East Technical University.

Makaleler

Allright, R. L. (1981). What Do We Want Teaching Materialsfor?. **ELT Journal**.

Sayı: 36/1. s.5-13.

Alptekin, C. (1993). Target-language Culture in EFL Materials. **ELT Journal**. Sayı:47.

s.136-143.

Carrell, D. P. (1984). Schema theory and ESL reading: Classroom implications and applications. **The Modern Language Journal**. Sayı:68 (4). s.332-341.

Çakıcı, D. (2011). Şema Kuramının Okuduğunu Anlama Sürecindeki Rolü. **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Sayı: 30. (Ağustos 2011). s.77-86

Hengirmen, M. (1993). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. **Ankara TÖMER Dil Dergisi**. Sayı:10. s.5-9.

Jiang, W. (2000). The Relationship between Culture and Language. **ELT Journal**. Sayı:54/4. s.328-334.

Polat, T. (1993). Yazınsal Metinler ve Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretimi. **Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi**. Sayı:8. s.181-189.

Tapan, N. (1989). Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Özgün Metinlerin İşlevi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Dergisi. Dilbilim Sayı:8. s.183-192.

----- (1990). Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Kültür Bağlamının Değerlendirilmesi. **Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi VII**. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi. s.55-68.

----- (1995). Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Yeni Bir Yöneliş: Kültürlerarası-Bildirişim-Odaklı Yaklaşım. **Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi IX**. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi. s.149-167.

Uçkun, B. ve Onat, Z. (2008). Yabancı Dil Kitaplarında Özgün Metin ve Özgün Görev Kullanımının Önemi: Bir Kitap İncelemesi. **Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Sayı:7. s.149-164.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Bayraktar, N. **Yabancılar Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi**. Çukurova Üniversitesi. Türkoloji Araştırmaları Merkezi.
<<http://turkoloji.cu.edu.tr/DİLBİLİM/bayraktar>> (09.09.2012).

Aktaş, T. **Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti**.
<<http://www.dilset.com/akademi/index.php/website/content/2100>>(28.09.2012).

Avrupa Dil Portfolyosu / European Language Portfolio
<<http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Downloads/CEF/LanguageSelfAssessmentGrid.csp>> (09.09.2012).

Ankara Üniversitesi TÖMER <<http://www.tomer.ankara.edu.tr/#>> (03.09.2012).